

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΕΓ' | ΤΕΥΧ. Α' | ΙΩΑΝ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 72.18.308 | 1/15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1986 | ΑΡΙΘ. 15

ΤΑ ΚΡΙΣΙΜΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ*

Α'

Εὐχαριστῶ τὴ Διοίκησι τοῦ Ἰδρύματος Ἰωάννου καὶ Ἐριέττης Γρηγοριάδου, ποὺ γιὰ τετάρτη φορὰ μέσα στὰ τελευταῖα ἔξι χρόνια με ὥρισεν ὁμιλητὴ. Πρόκειται γιὰ ἐξαιρετικὴ τιμὴ, ποὺ μοῦ γίνεται ἀπ' τὸ λαμπρὸ αὐτὸ Ἰδρυμα, τὸ ὁποῖο ὑπὸ τὴ συνετὴ καὶ σεμνὴ Προεδρία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεγάρων κ. Βαρθολομαίου καὶ με ἀρίστη ἀξιοποίησι τῆς σχετικῆς μεγάλης δωρεᾶς τῆς ἐριτίμου δ/δος Ἑλένης Γρηγοριάδου — σὰν ἓνα ἥρεμο πνευματικὸ ρυάκι συντελεῖ στὸ νὰ ἐμπλουτίζονται τὰ ζωηφόρα νάματα, ποὺ ἀπὸ διαφορὲς κατευθύνσεις καταρδεύουν τὴν πνευματικὴ ζωὴ τοῦ τόπου.

Τὸ θέμα τῆς ὁμιλίας αὐτῆς εἶναι κατάλληλο γιὰ πολλὴν ὠραιολογία καὶ κηρυγματικὴ ρητορεία. Ἄν τὴν χρησιμοποιούσαμε, θὰ κάναμε ἴσως τὴν ὁμιλία μας πιὸ εὐχάριστη καὶ πιὸ ἐλκυστικὴ. Ἀλλ' ὅμως ἀποφεύγομε τὸν πειρασμὸ αὐτό, γιὰ νὰ περιορισθοῦμε στὰ ὀλιγώτερο συναρπαστικὰ πλαίσια μιᾶς αὐστηρῶς ἐπιστημονικῆς σφαιρικῆς διαπραγματεύσεως, σύμφωνα ἄλλωστε καὶ πρὸς τὴ δεοντολογία τῶν διαλέξεων τοῦ Ἰδρύματος Ἰωάννου καὶ Ἐριέττης Γρηγοριάδου.

*

Ὅταν μιλάμε γιὰ «κρίσιμα προβλήματα

* Διάλεξις, ποὺ ὁργανώθηκε ἀπ' τὸ — προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος κ. Βαρθολομαίου — ἁ' Ἐκκλησιαστικόν, Ἐπιστημονικόν καὶ Μορφωτικόν Ἰδρυμα Ἰωάννου καὶ Ἐριέττης Γρηγοριάδου» τὴν 5ῃ Μαρτίου 1986 στὴ Μεγάλῃ Αἴθυσσᾳ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας.

τῶν νέων», ἐννοοῦμε προβλήματα, ποὺ δημιουργοῦν κρίσι, δηλαδὴ κάποια βλαβερὴ ἢ ἀπειλητικὴ γιὰ τοὺς νέους καὶ δυσάρεστη γιὰ τὸ κοινωνικὸ σύνολο κατάστασι, ποὺ πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ καὶ ἀρθῇ. Τὸ βεληνεκές τοῦ περιεχομένου τῆς ὁμιλίας μας δὲν εἶναι ἡ παρουσίας ἐτοιμῶν λύσεων τῶν προβλημάτων τῶν νέων, ἀλλὰ ἡ παρουσίας μιᾶς ἀπλῆς εἰσαγωγῆς σ' αὐτὰ καὶ στὸ ζήτημα τῆς ἀντιμετωπίσεως καὶ λύσεώς τους. Ἰδιαιτέρως θ' ἀσχοληθοῦμε ἀφ' ἑνὸς με γενικὴ θεώρησι τοῦ πολυπλόκου συμπλέγματος τῶν γενεσιουργῶν αἰτίων τῶν προβλημάτων αὐτῶν, ἀφ' ἑτέρου με δειγματοληπτικὴ φαινομενολογικὴ ἐπισήμανσι τῶν κυριωτέρων καὶ πιεστικωτέρων ἐξ αὐτῶν καὶ τρίτον με παρουσίας μερικῶν δεοντολογικῶν σκέψεων γιὰ τὴ συνειδητοποίησι τῆς ἀνάγκης τῆς ἀντιπαραθέσεώς μας ὅχι με ἐπιπόλαια καὶ διλητταντικὴ προχειρότητα καὶ ὑπεραιοδοξία ἢ ἀπαιοδοξία, ἀλλὰ με ὑπεύθυνη συστηματικὴ μελέτη, ὁργάνωσι καὶ τελεσφόρο στρατηγική.

Ἡ νεότης ἔχει ὅχι στατικὸ καὶ σαφῶς καθωρισμένον, μὰ δυναμικὸν χαρακτῆρα. Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς νεανικῆς ἡλικίας εἶναι δύσκολο νὰ προσδιορισθοῦν. Στὴ νεότητα συνυφαίνονται πολλὰ στοιχεῖα, ποὺ διατέμνονται μεταξὺ τους. Τὰ ἀτομικὰ φαινόμενα τῆς νεότητος εἶναι διαφορετικὰ ὅχι μόνο στὸ εἶδος τους, μὰ ἐπίσης στὰ χρονικὰ τους πλαίσια. Γιὰ τὸν ἀκριβῆ προσδιορισμὸ τῶν χρονικῶν πλαισίων τῆς νεότητος ἐπικρατοῦσα εἶναι ἡ ἄποψις τῶν Friedrich καὶ Kossa-

kowski περί τῶν τεσσάρων φάσεων τῆς νεανικῆς ἡλικίας. Ἡ πρώτη φάσις εἶναι στὰ μὲν κορίτσια ἀπ' τὸ 11ο ἢ 12ο ἔτος τῆς ἡλικίας ἕως τὸ 12ο ἢ 13ο, στὰ δὲ ἀγόρια ἀπὸ τὸ 12ο ἢ 13ο ἕως τὸ 13ο ἢ 14ο. (Ἡ φάσις αὕτη ἀντιστοιχεῖ περίπου στὴν 6η ἢ 7η σχολικὴ χρονιά). Ἡ δευτέρα φάσις εἶναι ἀπὸ τὸ 13ο/14ο ἕως τὸ 15ο/16ο ἔτος στὶς νεάνιδες καὶ ἀπὸ τὸ 14ο/16ο ἕως τὸ 16ο/17ο ἔτος στοὺς νέους. (Ἀντιστοιχεῖ περίπου στὴν 8η ἕως τὴν 10η σχολικὴ χρονιά). Ἡ τρίτη φάσις εἶναι σὲ νέους καὶ νεάνιδες ἀπὸ τὸ 16ο/17ο ἕως τὸ 18ο/19ο ἔτος (11η ἕως 12η σχολικὴ χρονιά). Ἡ τετάρτη φάσις σὲ νέους καὶ νεάνιδες εἶναι ἀπὸ τὸ 18ο/19ο ἕως τὸ 22ο/23ο ἔτος. Γιά τὶς φάσεις αὐτὲς χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ μερικoὺς οἱ ὀνομασίες: προεφηβικὴ (ἢ πρώιμη ἐφηβικὴ), ἐφηβικὴ, μετεφηβικὴ καὶ ὠριμὴ νεότης. Οἱ ἀτομικὲς παραλλαγές τῆς διαδρομῆς τῆς ἐξελίξεως ἀπὸ χρονικὴ ἀποψὶ εἶναι ποικίλες. Δὲν ὑπάρχουν ἀπολύτως καθωρισμένες βαθμίδες ἀναπτύξεως. Γι' αὐτὸ οἱ τυχόν ἀποκλίσεις δὲν πρέπει βιαστικὰ καὶ πρόχειρα νὰ ἀξιολογοῦνται ὡς ἀνωμαλίες καὶ παθολογικὲς καταστάσεις.

Ἡδη στὸν πλουραλισμὸ τῶν παραλλαγῶν τοῦ χρόνου τῆς ὠριμάνσεως ἢ ἐνηλικίωσης ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν ὑπάρχει κάποιον πρόβλημα ἐπιτεύξεως ἐνιαίου κατὰ ἡλικίες καὶ φύλα προσανατολισμοῦ τοὺς ἢ ἐνιαίως στάσεως τῶν ἐνηλίκων ἀπέναντι σ' αὐτά.

Ἀλλὰ τὸ πρόβλημα αὐτὸ εἶναι πολὺ μικρότερον ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν πολὺπλευρὴ, πολὺπτυχὴ καὶ πολυδιάστατὴ ὑφ' ἄλλων κρισιμωτέρων προβλημάτων τῆς νεότητος. Τὰ γενεσιουργὰ αἷτια τῶν προβλημάτων αὐτῶν ἔχουν τὶς ρίζες τοὺς σ' αὐτὴν τὴν ἐνδότερη ὑφ' καὶ στὰ ὄντολογικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς δυναμικῆς ψυχοσωματικῆς ἀναπτύξεως τῶν νέων. Γιὰ νὰ κατανοηθοῦν ἱκανοποιητικῶς τὰ κρίσιμα προβλήματα τούς, πρέπει νὰ ἀντικρῶσμε τὴν κατηγορίαν «νεότης» ὡς δυναμικὴ δέσμη καὶ συνισταμένη ποικίλων ἀνθρωπολογικῶν, βιολογικῶν, ψυχολογικῶν, ιστοριοπολιτιστικῶν, κοινωνιολογικῶν, παιδαγωγικῶν, νομικῶν καὶ ἄλλων συνιστωσῶν, δηλαδὴ στοιχείων καὶ διαδικασιῶν, πού παρὰ τὶς ἰδιαιτέρους νομοτέλειές τοὺς συνυφαίνονται

στὴν νεανικὴ ὑπαρξί, εἴτε ἀνήκοντας σταθερὰ στὴν οὐσία τῆς, εἴτε ἔχοντας μεταβλητὸ, ἐποχικὸ καὶ περιστατικὸ χαρακτήρα. Τὰ στοιχεῖα καὶ συμβάντα αὐτά, συναρτώμενα, ἐκτυλισσόμενα καὶ δυναμικῶς ἀναπτυσσόμενα στὴν προσωπικότητα κάθε νέου ἀνθρώπου, εἴτε ἐν μέρει προάγουν ἢ ἰσχυροποιοῦν τὸ ἓνα τὸ ἄλλο καὶ συνενώνονται κατὰ τρόπον ὠφέλιμο ἢ βλαπτικόν, εἴτε ἐν μέρει ἀλληλοεμποδίζονται καὶ ἀσκοῦν ἀμοιβαία τροχοπέδησι, εἴτε ἐν μέρει ἀλληλοεξουδετερώνονται. Μὲ ἄλλους λόγους σὲ ὅλες τὶς περιπτώσεις οἱ συνιστώσες αὐτὲς κατὰ ποικίλον τρόπο θετικῶς ἢ ἀρνητικῶς ἀλληλοδιασταυρώνονται, ἀλληλοεισδύονται, ἀλληλοτέμνονται, ἀλληλοπεριχωροῦνται.

Γι' αὐτὸ ἡ ὑπεύθυνη μελέτη καὶ ἀντιμετώπισις τῶν προβλημάτων τῆς νεανικῆς ἡλικίας δὲν πρέπει νὰ εἶναι κλασματικὴ, ἀποσπασματικὴ καὶ περιστατικὴ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀνιχνεύη ὅλες τὶς συνιστώσες αὐτὲς εἴτε στὴν ὀργανικὴ τοὺς σύνθεσι, εἴτε στὴν ἀπλῇ συνύπαρξί τοὺς σ' ἓνα μηχανικὸ ἄθροισμα, εἴτε στὴν ἀντιπαράταξί τοὺς. Ἀπὸ αὐτὰ γίνεται φανερό, ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγωμε τὴ μονομερῆ στροφὴ τοῦ ἐνδιαφέροντός μας σὲ ἓνα μόνον ἀπὸ τοὺς ἐπὶ μέρους ἐξειδικευμένους ἐπιστημονικοὺς τρόπους θεωρήσεως τῆς νεότητος, ἐνῶ παραγνωρίζομε ἄλλους παρομοίους τρόπους. Ἡ ἀντιμετώπισις τῶν προβλημάτων τῶν νέων δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἱκανοποιητικὴ, ἐὰν δὲν ἔχωμε μπροστὰ στὸ ὀπτικὸ μας πεδίο τὶς ποικίλες ρίζες τοῦ πανισχύρου δυναμικοῦ συμπλέγματος ὅλων τῶν γενεσιουργῶν αἰτίων τῶν προβλημάτων αὐτῶν.

Γιὰ τὴν ψυχολογικὴ θεώρησι τῶν εἰδοποιῶν γνωρισμάτων τῆς νεανικῆς ἡλικίας καὶ τῶν προβλημάτων τῆς σημαντικὸς ἀφετηριακὸς σταθμὸς ὑπῆρξε τὸ ἔργο τοῦ ἀμερικανοῦ Granvill Stanley Hall, ὁ ὁποῖος δέχθηκε ὠθησι ἀπ' τὸν βιογενετήριον ἢ βιογενετικὸν νόμον τοῦ Ernst Haeckel. Σύμφωνα πρὸς τὸν ἀντιλεγόμενον καὶ ἀναπόδεικτον αὐτὸν νόμον, πού μάλιστα στηρίχθηκε στὶς γνωστὲς πλαστογραφίες τοῦ Haeckel, ἡ ὄντογονία εἶναι ἐπανάληψις τῆς φυλογονίας, δηλαδὴ ἡ ἐμβρυολογικὴ ἀνάπτυξις τῶν τελειότερων

ζώων καὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐπαναλαμβάνει τὰ φυλογενετικά στάδια, γιὰ τὰ ὁποῖα ὁμιλεῖ ὁ δαρβινισμός. Ὁ G. St. Hall διετύπωσε τὴν ψυχολογικὴ θεωρίαν περὶ τῆς ἀνακεφαλαιώσεως (recapitulation) καὶ περὶ τοῦ — ἀναλόγου πρὸς τὸν βιογενετήριον νόμον τοῦ Haeckel — θεμελιώδους ψυχογενετικοῦ νόμου, σύμφωνα πρὸς τὸν ὁποῖο ἡ ἀτομικὴ ἀνάπτυξις εἶναι ἀνακεφαλαιώσις τῆς πολιτιστικῆς ἐξελιξέως τῆς ἀνθρωπίνης φυλῆς. Στὴν νεανικὴ ἡλικία περατώνεται, κατὰ τὸν G. St. Hall, ἡ ἐπανάληψις τῶν παλαιότερων φυλογενετικῶν σταδίων καὶ ἀρχίζει μία νέα περίοδος ἀναπτύξεως, γεμάτη ἀπὸ κρίσεις, θύελλες καὶ ἀναστατώσεις, ἐσωτερικὲς ἐκρήξεις καὶ δυσαρμονίες, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ριζικὰς ἀνακαινίσεις. Σ' αὐτὴν τὴν περίοδο τῆς ἀναπτύξεως γίνεται ἡ γέννησις τοῦ κυρίως ἀνθρώπου, τῆς αὐθεντικῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως. Στὴ θέσι τῆς ἐπανάληψεως καὶ τῆς παραδόσεως ἔρχεται τώρα τὸ φαινόμενο τῆς ὑπερβάσεως καὶ τῆς καινούριας ἀρχῆς.

Ἡ ἐπίδρασις τοῦ ἀμερικανοῦ G. St. Hall εἶναι ἐκδηλη τόσον στὴ σημερινή — ἰδίως γερμανόγλωσση — βιολογικὴ θεώρησι, ὅσον καὶ στὴν παλαιότερη πολὺ γνωστὴ Ψυχολογία τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας τοῦ Eduard Spranger, τὴν ὁποία εἶχε μεταφράσει στὴν ἑλληνικὴ ὁ αἰμίμηστος Καθηγητὴς Νικόλαος Λούβαρις.

Κατὰ τὴ βιολογικὴ θεώρησι τῶν Ch. Bücher, Th. Ziehen, O. Kroch, H. Hetzer, A. Busemann κ.ἄ., ἡ κρίσις τῆς νεανικῆς ἡλικίας μὲ τὸν ψυχικὸ ἀναβρασμὸ εἶναι ἐνδογενὴς καὶ ὀφείλεται στὴν ταχεία σωματικὴ ἀνάπτυξι καὶ στὴν ἐκρηξί τοῦ γεννητικοῦ ὁρμονικοῦ ἀστερισμοῦ. Ἡ προβληματικὴ τῆς θεωρήσεως αὐτῆς ἔγκειται σὸ ὅτι ἀπολυτοποιεῖ τὸ ἐνδογενὲς νατουραλιστικὸ στοιχεῖο, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν καὶ ἄλλους — ἐξακριβωμένους ἐπιστημονικῶς — συντελεστές.

Ἡ διὰ βιολογικῶν κριτηρίων ἐξήγησις τοῦ φαινομένου τῆς νεότητος φθάνει συχνὰ σὲ ὑπερβολές, ὅπως συμβαίνει στὴ γνωστὴ διδασκαλία τοῦ Siegmund Freud, ὁ ὁποῖος βλέπει στὴν ἀρχὴ τῆς ἡβης τὴν ἀναβίωσι τοῦ οἰδιποδείου συμπλέγματος καὶ ἀνάγει τὴν

ἀνάπτυξι τῆς νεανικῆς ἡλικίας στὴν ἀντιπαράθεσι τοῦ Ἐγὼ μὲ τὴν ἡῤξημένη σεξουαλικὴ ὁρμή, ἡ ὁποία βιώνεται κατὰ νέον τρόπο.

Κατὰ τὸν Eduard Spranger στὴ νεανικὴ ἡλικία ἐκκολάπτονται ὅλα τὰ δυναμικὰ σπέρματα τῆς ψυχῆς τοῦ ἀτόμου εἰς τρόπον ὥστε μὲ τὴν αἰφνιδία ἄνθησι καὶ ἀφύπνισι τῆς προσωπικότητος τῶν νέων ἐγκαινιάζεται σ' αὐτοὺς μία νέα ζωὴ, μία *vita nuova*, ὅπως θὰ ἔλεγεν ὁ Δάντης. Ὁ Eduard Spranger («κατανοεῖ» τὴ νεανικὴ ἡλικία κατ' οὐσίαν ὡς τελεολογικὴ ἀνάπτυξι, σύμφωνα πρὸς τὴν ὁποία ἡ ζωὴ τοῦ νέου ἐκτυλίσσεται μὲ τάσι ἱκανοποιήσεως τῶν ἐμφύτων ἀξιολογικῶν προδιαθέσεων, οἱ ὁποῖες εἶναι σύστοιχες πρὸς μία ἱεραρχημένη ἀξιολογικὴ δομὴ, ποὺ ἀγκυροβολεῖ στὸ Ἀπόλυτο Πνεῦμα καὶ ἐκπορεύεται ἐξ αὐτοῦ, ὅπως κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον τονίζουν ὅλοι οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ἀξιολογικῆς φιλοσοφίας.

Κατ' ἀντιδιαστολὴ πρὸς τὴν βιολογικὴ ἢ τὴν ψυχολογικὴ ἢ τὴν ἀξιολογικὴ θεώρησι τῆς νεότητος, οἱ ὁποῖες ἐξαίρουν τὸν ἐνδογενῆ βιολογικὸ ἢ ψυχολογικὸ ἢ ἀξιολογικὸ παράγοντα καὶ παρουσιάζουν τὴν νεότητα ὡς ἐκφανσι μιᾶς νομοτελειακῆς ἢ τελεολογικῆς ἀναπτύξεως ποὺ προσδιορίζεται ἐξ ὁλοκλήρου ἀπὸ ἐσωτερικοὺς νόμους καὶ βιολογικο-ψυχολογικὰς παρορμήσεις, κατ' ἀντιδιαστολὴ λοιπὸν πρὸς τὸν τρόπο αὐτὸ ἀνιχνεύσεως τῶν νεανικῶν γνωρισμάτων καὶ προβλημάτων, ἡ κοινωνιολογικὴ καὶ ἡ πολιτισμολογικὴ θεώρησις ἀρνοῦνται τὴν βαρύνουσα σημασίαν τῶν προμνημονευθεῖσων θεωρήσεων καὶ ὑπερτονίζουν τὴν ἐξωγενῆ διαμόρφωσι τῆς προσωπικότητος τῶν νέων. Ἰδίως τὰ δημοσιεύματα τῆς ἀμερικανίδος Margret Mead, ποὺ στηρίχθησαν σὲ ἐμπειρικὴ ἔρευνα, υἱοθετήθηκαν ἀπὸ πολλοὺς μελετητὲς τῆς νεανικῆς ἡλικίας, ὅπως λ.χ. ἀπὸ τοὺς ἀνατολικογερμανοὺς W. Friedrich καὶ A. Kossakowski. Ἡ κοινωνιολογικὴ αὐτὴ θεώρησις κατανοεῖ τὴ νεανικὴ ἡλικία ὡς προϊόν τῶν ἐκάστοτε ἱστοριοπολιτιστικῶν καὶ κοινωνικῶν συνθηκῶν καὶ ἀρνεῖται μιὰ γενικῶς ἰσχύουσα τυπικὴ ἐνδογενῆ διαμόρφωσι τῆς νεότητος. Ἡ θεώρησις αὐτὴ, ποὺ τονίζει ὑπερβαλλόντως τὸν προσδιορισμὸ τῆς νεανικῆς ἡλικίας

ἀπὸ ἐξωτερικοὺς παράγοντες, ἰδίως στὶς χῶ-
ρες, ποὺ ἔχουν ὀλοκληρωτικὰ καθεστῶτα,
συντετέλεσε στὴ δημιουργία τῆς ἀντιλήψεως,
ὅτι ἡ διαδρομὴ τῆς ἀναπτύξεως τῶν νέων
εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου μορφώσιμη ἔξωθεν διὰ
τοῦ κράτους. Ἔτσι ἡ μέχρις ἐνὸς ὁρίου ἀναμ-
φισβήτητη κοινωνικὴ ἐπίδρασις πάνω στοὺς
νέους χρησίμευσε ὡς ἄλλοθι, γιὰ νὰ ὀδηγηθῇ ἡ
ἐκπαιδευτικὴ πολιτικὴ μερικῶν ὀλοκληρω-
τικῶν κρατῶν σὲ μηχανιστικὲς καταχρήσεις
εἰς βάρος τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ὅλης προσ-
ωπικότητος τῶν νέων.

Ὅλες αὐτὲς οἱ θεωρήσεις τῆς νεότητος,
ὅταν δὲν ἐκτρέπωνται (ὅπως λ.χ. ἡ διδα-
σκαλία τοῦ S. Freud) σὲ ἀπαράδεκτες ὑπερ-
βολές, ἔχουν στοιχεῖα ἀληθείας, ἀλλὰ εἶναι
μονομερεῖς. Ὅλες καταλήγουν στὸ σφάλμα
τῆς παραδοχῆς τοῦ μέρους ἀντὶ τοῦ ὅλου
(pars pro toto). Ὅλες ἔχουν συγχρόνως
δίκαιο καὶ ἄδικο. Ἐχουν δίκαιο κατὰ μέγα
μέρος σὲ ὅ,τι ἰσχυρίζονται καὶ δέχονται· καὶ
ἔχουν ἄδικο σὲ ὅ,τι παραλείπουν ἢ ἀρνοῦνται
ἢ μία στῆν ἄλλη.

Οἱ σημερινὲς ἀπόψεις γιὰ τὴν ἔννοια τῆς
νεότητος, ὅπως αὐτὲς παρουσιάζονται σὲ ἀν-
αρίθμητα δημοσιεύματα, ἔχουν κατὰ τὸ μᾶλ-
λον ἢ ἥττον ἀποβάλλει τὴ μονομέρεια τῆς ἀπο-
λυτοποιήσεως μόνον τῶν ἐνδογενῶν ἢ μόνον
τῶν ἐξωγενῶν παραγόντων καὶ συντελεστῶν
τοῦ φαινομένου τῆς νεανικῆς ἡλικίας καὶ
προβάλλουν τὴ νεότητα ὡς δημιούργημα τῶν
διαλεκτικῶν σχέσεων τόσον ἐξωτερικῶν κοι-
νωνικῶν, ἱστορικοπολιτιστικῶν καὶ ἐκπαι-
δευτικῶν παραγόντων, ὅσον καὶ ἐσωτερικῶν
φυσικῶν, βιολογικῶν καὶ ψυχολογικῶν προ-
ϋποθέσεων καὶ αἰτίων. Καὶ σ' αὐτὴν ἀκόμη
τῇ Σοβιετικῇ Ἑνώσει, ὅπου οἱ ἀπόψεις τοῦ
Λυσένκο περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ περιβάλλον-
τος εἶχαν ἐπικρατήσῃ καὶ εἶχαν ἐκτοπίσῃ τὴ
διδασκαλία τοῦ Βαβύλωφ γιὰ τὴ δύναμι τῆς
ἐμφυτῆς κληρονομικότητος, προβάλλονται σή-
μερα νηφαλιώτερες ἀπόψεις, ὅπως λ.χ. μέσα
στὰ ἔργα τοῦ μαρξιστοῦ ψυχολόγου Sergei
L. Rubinstein, ὁ ὁποῖος ἀπαιτεῖ νὰ συ-
σχετίζονται διαλεκτικῶς μεταξὺ τους ἀφ'
ἐνὸς οἱ ἐσωτερικοὶ συντελεστές, ποὺ εἶναι ἐν
μέρει κοινοὶ σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐκ

φύσεως ἀποτελοῦν τὴν εἰδοποιὸν διαφορὰ τοῦ
ἀνθρωπίνου γένους, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ ἐξω-
τερικοὶ κοινωνικοί, ἱστορικοπολιτιστικοὶ καὶ
παιδευτικοὶ παράγοντες. Χαρακτηριστικῶς ὁ
S. L. Rubinstein γράφει: «Ὁρμώμεθα ἀπὸ
τὸ ὅτι τὰ ἐξωτερικὰ αἷτια (οἱ ἐξωτερικὲς
ἐπενέργειες, ἐπιδράσεις) ἐνεργοῦν πάντοτε
μὲ τὴ μεσολάβησι τῶν ἐσωτερικῶν προϋπο-
θέσεων». Πρὶν διατυπωθοῦν πολλὲς παρό-
μοιες ἐπιστημονικὲς διατυπώσεις ἡ σοφία
τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ εἶχε βρῇ τὴν βαθυστό-
χαστη ἀπλῆ διατύπωσι, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι
«γέννημα καὶ θρέμμα», δηλαδὴ συνδυασμὸς
ἐνδογενῶν καὶ ἐξωγενῶν στοιχείων. Τὰ ἐξω-
γενῆ στοιχεῖα ἐξηγοῦν γιατί οἱ νέοι διαφορε-
τικῶν, ἰδίως ἀνταγωνιστικῶν κοινωνικῶν
σχηματισμῶν, διαφέρουν σημαντικῶς μετα-
ξὺ τους.

Ἡ νεανικὴ ἡλικία εἶναι λοιπὸν ἓνα φυ-
σικο-ἱστορικο-κοινωνικὸ φαινόμενο. Γι' αὐτὸ
οἱ ρίζες καὶ τὰ γενεσιουργὰ αἷτια τῶν κρι-
σίων προβλημάτων τῶν νέων βρίσκονται
στὴν ἐνδεχομένη κακὴ ἢ ὄχι ἰδανικὴ ποιό-
τητα τῶν τυπικῶν καὶ εἰδοποιῶν γνωρισμά-
των, τάσεων καὶ τρόπων συμπεριφορᾶς, ποὺ
ἐκκολάπτονται μέσα στὴν νεανικὴ προσωπι-
κότητα ἀπὸ τυχόν ὑπερτροφικὴ ἀνάπτυξι τοῦ
ἐνὸς ἐκ τῶν ἐνδογενῶν ἢ ἐξωγενῶν συντελε-
στῶν εἰς βάρος τῶν ἄλλων, ἀπὸ δυσαρμονία
τους καὶ ἀπὸ ἀπουσία ἀρμονικῶν διαλεκτικῶν
σχέσεων μεταξὺ τους.

Ἡ σύνθεσις καὶ ὁ συσχετισμὸς τῶν μέχρι
τοῦδε ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν ἐπιτρέπουν νὰ
κατανοήσωμε στὴ συνέχεια τὰ κυριώτερα
εἰδοποιὰ γνωρίσματα τῶν νέων καὶ τὰ προ-
βλήματα, ποὺ σχετίζονται πρὸς αὐτά.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Παρακαλοῦνται ὅσοι ἀποστέλλουν ταχυδρο-
μικὲς ἐπιταγὲς πρὸς τὰ περιοδικὰ «Θεολογία»,
«Ἐκκλησία» καὶ «Ἐφημέριος», νὰ σημειώνουν
καὶ τὴν αἰτία τῆς ἀποστολῆς.

Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ 130ης ΠΕΡΙΟΔΟΥ (1.9.1986 — 31.8.1987)

Τὰ Μέλη τῆς ὑπὸ τὴν νέαν σύνθεσιν Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου. Εἰς τὸ μέσον ὁ Μκκ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ καὶ ἐκκτέρωθεν αὐτοῖς οἱ Σεβ. Μητροπολίται Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος, Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Κλεόπας, Λαρίσης καὶ Τυρινάβου κ. Σεραφεῖμ, Πειραιῶς κ. Καλλίνικος, Περιστερίου κ. Χρυσόστομος, Κεφαλληνίας κ. Σπυρίδων, Σερρών καὶ Νιγρίτης κ. Μάξιμος, Μηθύμνης κ. Χρυσόστομος, Ἐλευθερουπόλεως κ. Εὐδόκιμος, Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Χρυσόστομος, Καστορίας κ. Γρηγόριος καὶ Κίτρους καὶ Κατερίνης κ. Ἀγαθόνικος. Ἐπίσης ὁ Ἀρχιεγυμναστὴς ἀρχιμ. κ. Ἰάκωβος Παπαθωκισίου - Γαίνης καὶ οἱ Γραμματεῖς Α' καὶ Β' ἀρχιμ. κ. Ἰγνάτιος Λάμπας καὶ δίδκονος κ. Δαμασκηνὸς Καρπαθάκης.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος κατὰ τὴν α' συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 130ῆς Συνοδικῆς Περιόδου (1.9.86 ἕως 31.8.87) συνεκρότησε τὰ Συνοδικὰ Δικαστήρια, διώρισε τοὺς Σεβ. Συνέδρους ὡς Μέλη τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, συνεκρότησε τὰ Ὑπηρεσιακὰ καὶ τὰ Συμβούλια τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὁργανισμῶν κ.λπ., ὡς κάτωθι:

Α. ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΝ διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοὺς Συνοδικὸν Δικαστήριον:

α) Πρόεδρος ὁ Σεβ. Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος.

β) Τακτικὰ Μέλη οἱ Σεβ. Μητροπολίται: Πειραιῶς κ. Καλλίνικος, Κεφαλληνίας κ. Σπυρίδων, Σερρών κ. Μάξιμος καὶ Μηθύμνης κ. Χρυσόστομος.

Β. ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΝ διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοὺς Συνοδικὸν Δικαστήριον:

α) Πρόεδρος ὁ Μκκ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ.

β) Τακτικὰ Μέλη οἱ Σεβ. Μητροπολίται: Θεσσαλιώτιδος κ. Κλεόπας, Λαρίσης κ. Σεραφεῖμ, Περιστερίου κ. Χρυσόστομος, Ἐλευθερουπόλεως κ. Εὐδόκιμος, Ἐδέσσης κ. Χρυσόστομος καὶ Καστορίας κ. Γρηγόριος.

γ) Ἀναπληρωματικὸν Μέλος δι' ἀμφότερα τὰ Δικαστήρια ὁρίζεται κατὰ νόμον ὁ Σεβ. Κίτρους κ. Ἀγαθόνικος.

ΣΥΝΟΔΙΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ

Συνοδικὰ Μέλη εἰς τὰς διὰ τοῦ ἀρθρου 10 τοῦ Ν.

590) 77 συσταθείσας Συνοδικὰς Ἐπιτροπὰς ὁρίζονται οἱ ἑξῆς Σεβ. Συνοδικοί Ἀρχιερεῖς:

1. Ἀρχιγραμματείας: Ὁ Σεβ. Ἐδέσσης κ. Χρυσόστομος.

2. Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης καὶ Μουσικῆς: Ὁ Σεβ. Θεσσαλιώτιδος κ. Κλεόπας.

3. Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικοῦ Ἔργου: Ὁ Σεβ. Κεφαλληνίας κ. Σπυρίδων.

4. Δογματικῶν καὶ Νομοκανονικῶν Ζητημάτων: Ὁ Σεβ. Καστορίας κ. Γρηγόριος.

5. Μοναχικοῦ Βίου: Ὁ Σεβ. Ἐλευθερουπόλεως κ. Εὐδόκιμος.

6. Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς καὶ Νεότητος: Ὁ Σεβ. Σερρών κ. Μάξιμος.

7. Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων: Ὁ Σεβ. Περιστερίου κ. Χρυσόστομος.

8. Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ Ἐπιμορφώσεως τοῦ Κλήρου: Ὁ Σεβ. Κίτρους κ. Ἀγαθόνικος.

9. Τύπου, Δημοσίων Σχέσεων καὶ Διαφωτίσεως: Ὁ Σεβ. Λαρίσης κ. Σεραφεῖμ.

10. Ἐπὶ τῶν Αἱρέσεων: Ὁ Σεβ. Πειραιῶς κ. Καλλίνικος.

11. Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Εὐποιίας: Ὁ Σεβ. Μηθύμνης κ. Χρυσόστομος.

12. Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν: Ὁ Σεβ. Κεφαλληνίας κ. Σπυρίδων.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ὙΠΗΡΕΣΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

Α. Ἀνώτερον Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον τῆς Ἐκκλησίας (Α.Υ.Σ.Ε.).

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Θεσσαλιώτιδος κ. Κλεόπα.

Β. Τριμελὲς Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον (διὰ θέματα ὑπαλλήλων Ἐκκλησι. Ὁργανισμῶν).

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Λαρίσης κ. Σεραφεῖμ, ἀναπλη-

ρούμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Περιστερίου κ. Χρυσόστομου.

Γ. Τριμελὲς Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον (διὰ θέματα ὑπαλλήλων Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ Ἱ. Μητροπόλεων).

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Θεσσαλιώτιδος κ. Κλεόπας, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Κεφαλληνίας κ. Σπυρίδωνος.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

1. Ο.Δ.Ε.Π.

α) Τακτικά Μέλη: 1) Ὁ Σεβ. Λαρίσης κ. Σεραφεῖμ. 2) Ὁ Σεβ. Κίτρους κ. Ἀγαθόνικος.

β) Ἀναπληρωματικά Μέλη: 1) Ὁ Σεβ. Κεφαλληνίας κ. Σπυρίδων. 2) Ὁ Σεβ. Καστορίας κ. Γρηγόριος.

2. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

α) Τακτικά Μέλη: 1) Ὁ Σεβ. Πειραιῶς κ. Καλλίνικος. 2) Ὁ Σεβ. Ἐδέσσης κ. Χρυσόστομος.

β) Ἀναπληρωματικά Μέλη: 1) Ὁ Σεβ. Σερρών κ. Μάξιμος. 2) Ὁ Σεβ. Περιστερίου κ. Χρυσόστομος.

3. Τ.Α.Κ.Ε.

Πρόεδρος ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σεραφεῖμ. Ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ ὁ Σεβ. Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος.

Τακτικὸν Μέλος ὁ Σεβ. Σερρών κ. Μάξιμος, με ἀναπληρωτὴν τὸν Σεβ. Κίτρους κ. Ἀγαθόνικον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Ἐδέσσης κ. Χρυσόστομος.

ΥΠΟΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟῦ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Θεσσαλιώτιδος κ. Κλεόπας, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Κίτρους κ. Ἀγαθόνικου.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

Ἐποπτεύουσα Ἐπιτροπὴ: 1) Ὁ Σεβ. Πειραιῶς κ. Καλλίνικος. 2) Ὁ Σεβ. Καστορίας κ. Γρηγόριος.

Ο ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΥΒΟΕΑ ΞΕΝΟΦΩΝΤΙΝΟΝ ΗΓΟΥΜΕΝΟΝ ΝΙΚΗΦΟΡΟΝ (+ 1872)

Κατὰ τὴν κατὰ μῆνα Αὐγούστου τοῦ 1983 πέμπτην προσκυνηματικὴν ἐπίσκεψίν μου εἰς τὸ "Ἅγιον Ὅρος, παρέμεινα ἐπ' ὀλίγον καὶ εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν τοῦ ὁσίου Ξενοφώντος, εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς ὁποίας μοι ὑπεδείχθη ὑπὸ τοῦ βιβλιοθηκάρου Ἱερομονάχου Θεωνᾶ Ξενοφωντινοῦ χειρόγραφον ἀκαταλογογράφητον, περιέχον τὸν Ἐπικήδειον λόγον εἰς τὸν κατ' Αὐγούστου τοῦ 1872 μεταστάνατα πρὸς Κύριον Εὐδοέα Ἡγούμενον τῆς Μονῆς ταύτης Ἱερομόναχον Νικηφόρον Κουλίντσην (Κουλήτσην).

Τὸ χειρόγραφον τοῦτο, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Καθηγουμένου τῆς Μονῆς Ξενοφώντος Ἀρχιμανδρίτου Ἀλεξίου Ξενοφωντινοῦ, μοι ἀπεστάλη ἐν ἀντιγράφῳ, διὸ καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς θέσεως εὐχαριστῶ αὐτῷ καὶ τῷ βιβλιοθηκάρῳ καὶ προβαίνω εἰς τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ, ἐν τῷ περιοδικῷ ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ἀφ' ἐνὸς μὲν διότι ὁ Ἡγούμενος Νικηφόρος Ξενοφωντινὸς ὑπῆρξε μία ἐξέχουσα Ἀγιορειτικὴ προσωπικότης τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι ὁ Ἐπικήδειος εἶναι ἐν ὧραιον δειγμα Ἀγιορειτικοῦ Ἐπικηδείου λόγου, ἀξιολόγου διὰ τὴν πλοκὴν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν διδακτικότητά τὴν ὁποίαν περικλείει.

Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ εἰς τὸν Ἡγούμενον Νικηφόρον Ξενοφωντινόν, οὗτος, κατὰ περιστάσεις ἐν τῇ Μονῇ αὐτοῦ εἰδήσει, ἐγεννήθη εἰς τὸν Ὁξύλιθον τῆς Εὐδοίας τῇ 10 Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1789, ἡμέραν Κυριακὴν. Κατὰ κόσμον ἐκαλεῖτο Νεόφυτος Κουλίντσης (Κουλήτσης). Διάκονός ἐχειροτονήθη ἐν ἔτει 1803, ἱερεὺς δὲ τῇ 7 Ἰανουαρίου, ἡμέραν Σάββατον, τοῦ 1811 εἰς τὸν ἐν Κύμῃ ἱερὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου. Εἰς τὴν ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Μονὴν τοῦ ὁσίου Ξενοφώντος προσήλθε τῇ 28 Νοεμβρίου τοῦ 1817. Μεγαλόσχημος ἐγένετο τῇ 6 Μαρτίου τοῦ 1820. Ἀναδείχθη Καθηγούμενος τῆς Μονῆς ταύτης τῇ 8 Σεπτεμβρίου τοῦ 1831, ἐγκαθιδρυθεὶς τῇ 17 τοῦ αὐτοῦ μηνός. Ἡγουμένευσεν ἐπὶ 41 ἔτη, καὶ διατελὼν Ἡγούμενος ἀπεβίωσε τὸν Αὐγούστου τοῦ 1872. Ὁ Νικηφόρος Ξενοφωντινὸς ὑπῆρξε σπουδαία Ἀγιορειτικὴ προσωπικότης. Ἐπιγραμματικῶς εἰς τὸν Ἐπικήδειον ἀναγράφεται, ὅτι «ἡ ζωὴ αὐτοῦ σὺν πασᾷ ὑπῆρξε μόνον κήρυγμα συνεχές καὶ ζῶσα διδασκαλία αὐτῶν τούτων τῶν ἱερῶν λέξεων» τοῦ Ψαλμῶδου «Εἰς τὸν αἰῶνα οὐ μὴ ἐπιλάβωμαι τῶν δικαιοματίων σου, ὅτι ἐν αὐτοῖς ἔζησάς με» (Ψαλμὸς 118,93).

Ὁ Νικηφόρος Ξενοφωντινός, ἐκτὸς τῆς πολυετοῦς χρηστῆς καὶ κατὰ πάντα πνευματικῆς διακονήσεως τῆς Μονῆς Ξενοφώντος, εἶναι καὶ ὁ νέος κτήτωρ τοῦ μεγαλοπρεποῦς ἱεροῦ ναοῦ (Καθολικοῦ) αὐτῆς, τιμωμένου ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου, ἐφ' ᾧ σημνύεται ἡ ἱερὰ αὐτῇ Μονῇ. Πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐμερίμνησε διὰ τὸν διά-

δοχόν του, ἀναδειχθέντος Καθηγουμένου, τῇ ὑποδείξει αὐτοῦ, τοῦ Ἀρσενίου, ὅστις ἐθεωρήθη ὡς «ἄλλος ἑαυτός» του, δηλαδὴ ἰσάξιός αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐκφρασιν τοῦ ἐκφωνήσαντος τὸν Ἐπικήδειον. (Χρυσόστομος Θεμελιὴ Μητροπολίτου Μεσσηνίας, «Εὐδοίκαί Ἐκκλησιαστικαὶ προσωπικότητες», Ἀθήναι 1984, σελ. 102 - 103. Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Θεολογίας»).

Ὅσον δὲ περαιτέρω ἀφορᾷ εἰς τὸν Ἐπικήδειον, ὁ συντάκτης αὐτοῦ δὲν εἶναι γνωστός, διότι δὲν ἀναγράφεται ἐπ' αὐτοῦ τὸ ὄνομά του, εἶναι ὅμως ὅπωςδήποτε εἰς τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς, ὡς μαρτυρεῖται ἐξ ἐσωτερικῶν τοῦ Ἐπικηδείου λόγων καὶ μάλιστα ἐκ τῆς φράσεως «ὁ κοινὸς ἡμῶν πατήρ καὶ διδάσκαλος, ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς καὶ Βασιλικῆς ταύτης Μονῆς».

Ὁ συντάκτης τοῦ Ἐπικηδείου, ἀσφαλῶς δὲ καὶ ἐκφωνητὴς αὐτοῦ, φαίνεται ἀρτίως ἐκκλησιαστικῆς μορφώσεως ἀνὴρ καὶ γνώστης ἀκριβοῦς τοῦ κατὰ πάντα ἐναρέτου καὶ ὁσιακοῦ βίου τοῦ ἱερομονάχου Νικηφόρου πνευματικοῦ πατρὸς καὶ Καθηγουμένου τῆς Μονῆς, καὶ ἐμφορεῖται ὑπὸ πολλῆς ἀγάπης πνευματικοῦ τέκνου πρὸς τὸν πνευματικὸν πατέρα, τοῦ ὁποίου ἐσίμειυσεν ἀνάγλυφον τὸν βίον καὶ τὴν πολιτείαν εἰς τὸν σύντομον μὲν, ἀλλὰ περιεκτικώτατον καὶ πατερικᾶ ἐνθυμίζοντα κείμενα Ἐπικηδείον τούτον λόγον. Ὁ Ἐπικήδειος, πρὸς τοὺς ἄλλους χαρίσματα, εἶναι καὶ διδακτικὸς διὰ τὴν ἀδελφότητα τῆς Ξενοφωντινῆς Μονῆς τοῦ Ἀθωνός.

Ρητὸν κατάλληλον τῇ περιστάσει καὶ ἀνταποκρινόμενον εἰς τὴν ὁσιακὴν διοτὴν τοῦ νεκρολογουμένου ἐπέλεξε ὁ συντάκτης τοῦ Ἐπικηδείου τὸν στίχον 93 τοῦ 118ου Ψαλμοῦ τοῦ ὀνομαζομένου Ἀμώμου, εἰς τὸν ὁποῖον περιλαμβάνονται ἀλλεπάλληλα ἐγκώμια τοῦ θεοῦ Νόμου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔζησε ἅπαντα τὸν ἐπίγειον βίον τοῦ ὁ Καθηγούμενος Νικηφόρος, καὶ ἀπετέλεσε δι' αὐτόν, ὁ ἐν λόγῳ Ψαλμός, τὴν ἐκχυσιν τῆς ἀφοσιώσεως καὶ τῆς λατρείας αὐτοῦ πρὸς τὸν Θεόν. «Εἰς τὸν αἰῶνα —ἀναγράφεται ἐν τῷ στίχῳ 93 τοῦ Ψαλμοῦ— οὐ μὴ ἐπιλάβωμαι τῶν δικαιοματίων σου, ὅτι ἐν αὐτοῖς ἔζησάς με». Εἰς αὐτόν τὸν Ψαλμικὸν στίχον, ὅταν ἔφθασαν οἱ, συμφάλλοντες τὸν Ἀμώμον, μαθηταὶ τοῦ ἐτοιμοθανάτου καὶ συμφάλλοντος ὁσίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, οὗτος ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τῇ 11 Νοεμβρίου τοῦ 826, ὡς ἐν ἀρχῇ τοῦ Ἐπικηδείου ἀναγράφεται. Ἡ ἀναγωγή αὐτῇ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν καὶ ἡ ἐνθύμιος τοῦ μακαριστοῦ τέλους τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου ἐκφράζει περίπου μίαν σκέψιν παραλληλότητος τῆς ὁσιακῆς διοτῆς τοῦ ὁσίου καὶ ὁμολογητοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ Καθηγουμένου τῆς Μονῆς Ξενοφώντος Νικηφόρου τοῦ Εὐδοέως.

Ὁ Ἐπικήδειος, διηρημένος εἰς κανονικὰς ἐνότη-

της, δημοσιεύμενος δὲ διὰ πρώτην φοράν, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«Εἰς τὸν αἰῶνα οὐ μὴ ἐπιλάβωμαι τῶν
δικαιωμάτων σου, ὅτι ἐν αὐτοῖς ἔζησάς με».
(Ψαλμ. 118,93)

Ἐφαίλλε συμφίλοσοφῶν μετὰ τοῦ μακαρίου Δαβὶδ ὁ ἐν ὁσίοις πατράσι καὶ ὁμολογηταῖς διαπρεπής, Θεόδωρος ὁ Στουδίτης, ἐνῶ παρήλλατε τὸν πόρον τὸν σιενὸν καὶ δύσκολον καὶ κοπιώδη, ὅστις φέρει ἀπὸ τῆς προσκαιροῦ ζωῆς εἰς τὴν αἰωνιότητα. Τὸ βραχὺ τοῦτο κελᾶδημα τοῦ Προφητάνακτος ὑπῆρξεν ὁ τελευταῖος ψιθυρισμὸς τοῦ δικαίου. Δὲν ἐσιτίναξεν, ὡς οἱ φιλόφυχοι τῶν ἀνθρώπων, οὐδ' ἐγόγγυσε, ὡς ὁ ἡπατημένος καὶ τοῦ παντὸς διαμαρτῶν θνητός, ἀλλ' ἐξέπνευσεν ἅμα ψάλλον τὸν Ἀωμον, καθὼς εἰς τὰς καλὰς ἡμέρας τῆς ἀσκήσεως καὶ τῶν βασάνων αὐτοῦ. Καὶ τὸ ἄσμα τῶν χειλέων του δὲν ἦτο ἀποχαιρετισμὸς πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀλλ' ἀσπασμὸς μυστηριώδους καὶ πλήρους ἀφοσιώσεως καὶ πάθους πρὸς τὰ ἐμπρὸς «εἰς τὸν αἰῶνα οὐ μὴ ἐπιλάβωμαι τῶν δικαιωμάτων σου, ὅτι ἐν αὐτοῖς ἔζησάς με».

ᾠ πατέρες καὶ ἀδελφοί, δὲν σὰς φαίνεται ὅτι τὰς λέξεις ταύτας τὰς ἀποπνεούσας τὸ πῦρ τῆς πίστεως, τὴν δρόσον τῆς ἐλπίδος, καὶ τὸ μῦρον τῆς ἀγάπης, ἐκπέμπει δοράτως ἀπὸ τῆς κλίνης ταύτης τῆς νεκρικῆς τὸ πτώμα τοῦτο, τὸ ὧδε προκείμενον; Καὶ πῶς νὰ μὴ προσφέρῃ ἔτι αὐτὰς ἐκεῖνος οὐτινος ἡ ζωὴ σύμπασα ὑπῆρξε μόνον κήρυγμα συνεχές καὶ ζῶσα διδασκαλία αὐτῶν τούτων τῶν ἱερῶν λέξεων;

Δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ ἀοίδιμος Νικηφόρος, ὁ πατὴρ τῆς πνευματικῆς ταύτης οικογενείας καὶ ποιμὴν τῆς λογικῆς ταύτης ἀγέλης τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦτο κυρίως ἔζησε, διότι ἔζησεν ἐν τοῖς δικαιώμασι τοῦ Κυρίου. Ἀλλὰ τότε πῶς εἶναι δυνατόν νὰ λησμονήσῃ ὁ πατὴρ τοῦ Θεανθρώπου τὰ δικαιώματά ταῦτα εἴτε εἰς τὴν ζωὴν εἴτε εἰς τὸν θάνατον; Μήπως ἀρνοῦνται οἱ στρατιῶται τοῦ Χριστοῦ, ὅταν ἔλθῃ ἡ ἀνάγκη νὰ ἀποθάνωσι, τὸ ἱερὸν πρόγραμμα, ὅπερ ἐφήρμοσαν ζῶντες διὰ πράξεων καὶ θυσιῶν; ᾠ ἄπαγε!

Καὶ τοσοῦτον ἀμενέστερον ἐμμένουσιν εἰς αὐτὸ τὸ πρόγραμμα οἱ ἀληθεῖς τοῦ Χριστοῦ λογάδες, ὅσον οἱ ὅροι αὐτοῦ εἶναι χαλεπότεροι. Συνομολογήσατε ἐμοί, ἀδελφοί μου ἐν Χριστῷ γνήσιοι, ὅτι εἶναι ἔργον αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἀκανθώδες καὶ φορτικὸν τὸ νὰ σωθῇ τις σήμερον ἐκ τοῦ κόβου. Ὅταν λέγωμεν νὰ σωθῇ τις, ἐννοοῦμεν νὰ σώσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν. Ἀλλ' ἄραγε πόσον εἶναι ἀσυγκρίτως δυσκολώτερον τὸ νὰ ἀναλάβῃ τις νὰ σώσῃ ὅχι ψυχὴν ἀλλὰ ψυχάς, καὶ ὅχι τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὰς ἀλλοτριάς; Ὁ ἀναδεχόμενος τὸ ἄχθος τοῦτο τὸ μέγα καὶ οὐρανόμηκες, ὀφείλει νὰ εἶναι σκεδὸς ἐκλογῆς εἰς ἀγιασμόν, κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον. Πρέπει νὰ βαστάξῃ ὅχι τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς τὸν παγετὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐνιαυτὸν τὸ μῆκος τὸ ἄχαρι, καὶ τῆς ὥρας τὸν ὄχλον καὶ τῆς στιγμῆς τὸ σύμπωμα, καὶ τοῦ ὄλου θείου τὴν θλίψιν καὶ τὴν συνοχὴν. Πρέπει νὰ εἶναι εἰς τὴν γαλήνην ἀνέκκλητος, εἰς τὴν τρικυμίαν ἀτρό-

μητος, εἰς τὰς περιστάσεις ἀνένδοτος, εἰς τοὺς πειρασμοὺς ἀναλλοίωτος, εἰς τὴν ἐνπλοῖαν ἀπίστητος, εἰς τὴν δυσηνεμίαν ἀκάματος, εἰς πάντα ἐτοιμος καὶ κατηρτισμένος, ὁ αὐτὸς καὶ προωράτης καὶ πηδαλιούχος καὶ ναυτοπαις καὶ ναύκληρος. Πρέπει νὰ εἶναι ἐπισιτήμων εἰς τὸ νὰ συμβιδάξῃ τὸ «Σίμων Ἰωνᾶ, φίλεις με;» μετὰ τὸ «ποίμαινε τὰ πρόβατά μου» καὶ τοῦτο τὸ δεύτερον μετὰ τὸ «ὁ θέλῶν εἶναι ἐν ὑμῖν πρῶτος ἔστω πάντων διάκονος».

Θαυμάσατε, ὦ πατέρες σεβάσμιοι καὶ ἀδελφοὶ ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ, τὴν Δεσποτικὴν ταύτην ἐντολήν, θαυμάσατε τὸ ὕψος τῆς χριστιανικωτάτης ταύτης ἀρετῆς, τῆς ταπεινοφροσύνης, καὶ θαυμάζοντες αὐτὴν μηδέποτε παύσητε, ἂν καὶ πολλοὶ πρὸ ἡμῶν ἐθαύμασαν αὐτὴν καὶ πολλοὶ μεθ' ἡμᾶς θέλουσι τὴν θαυμάσει. Ἀλλ' ἐὰν δυσκόλως βλέπωμεν αὐτὴν ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, διὰ τὸ ὕψος αὐτῆς καὶ τοῦ ἡμετέρου ὀφθαλμοῦ τὴν γυμνότητα, ἰδοὺ θεωροῦσατε αὐτὴν ὡς ἐν τηλεσκοπίῳ ἢ καθρέπτῳ. Ὁ ρητὸς καθρέπτης τῆς ἀρετῆς ταύτης καὶ τῶν ἀδελφῶν τῆς πασῶν ἡτο ὁ κοινὸς ἡμῶν πατὴρ καὶ διδάσκαλος, ὁ καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς καὶ Βασιλικῆς ταύτης Μονῆς, ὁ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενόμενος χθὲς καὶ σήμερον κηδευόμενος παρ' ἡμῶν καὶ θρηγούμενος Νικηφόρος Ἰερομόναχος. Ὑμεῖς, ὦ ἱερὰ ἀδελφότης, κάλλιον ἐμοῦ τοῦ ἀναξίου γνωρίζετε τὰς ἀρετὰς τοῦ ἀνδρός. Ἀκούω ἕκαστον ἐξ ἡμῶν διηγούμενον πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, τὴν πνευματικὴν πτωχείαν τοῦ ἀειμνήστου, τὴν πραότητα καὶ ἀνεξικακίαν αὐτοῦ, τὸ ἐν Χριστῷ πένθος, τὴν ἐντιμὴν αὐτοῦ ἐγκράτειαν, τὴν ἀδιάκοπον μελέτην τῶν θείων λόγων, τὴν φιλοπονίαν, τὴν σιδηρὰν αὐτοῦ ἐπιμέλειαν, τὸν ζῆλον τὸν ἐνθεον, τὰς νηστείας, τὰς ἐργηρόρους καὶ κακονυχίας αὐτοῦ, τὸ μεταδοτικόν, τὸ εὐσυνμπάθητον, τὸ ἀκέραιον, ἐπὶ πᾶσι δὲ τὰς νοεράς καὶ προθύμους αὐτοῦ προσευχάς, δι' ὧν, ὡς πάντες οἱ πιστοὶ δοῦλοι τοῦ Θεανθρώπου, μετρησιοῦτο καθ' ἑκάστην εἰς τὴν θεωρίαν τῶν ἐκεῖ φωτεινῶν, μὴ θεωρῶν τὰ ἐνθάδε τοιαῦτα, εἰ μὴ καθ' ὅσον συνδέονται μυστικῶς πρὸς ἐκεῖνα. Ἐκ νυκτὸς ὁρροῖ τὸ πνεῦμα μου πρὸς σέ, ὁ Θεός, διότι φῶς τὰ προστάγματά σου ἐπὶ τῆς γῆς». Ἀλλὰ καὶ ἂν ἡμεῖς, ὦ σεβασμία ἀδελφότης, δκνήσωμεν ν' ἀπαγγεῖλωμεν τὰς ἀρετὰς τοῦ μακαρίου, ἢ ὅταν ἡμεῖς παρέλθωμεν, καὶ ἂν ἡ πᾶσα ἐμνηρως φύσις λησμονήσῃ ποτε τὰ δικαιώματα τοῦ Κυρίου καὶ τὰ ἄλλα τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ, ὑμεῖς ἄν, ὦ ἄνρηχα κτίσματα, κηρύξατε ταῦτα εἰς τὸν αἰῶνα. Σεῖς, οἱ λίθοι καὶ τὰ ξύλα τῆς Ἱερᾶς καὶ κοινοβιακῆς ταύτης Μονῆς, γῆ, οὐρανέ, καὶ θάλασσα, μὴ σιωπήσητε τὸ ὄνομα τοῦ ἀειμνήστου, οὐδὲ τὰς αὐτοῦ ἀρετὰς, οὐδὲ τὰ ἐνδοξα αὐτοῦ κατορθώματα... Παρ' ὀλίγον ὅμως νὰ σὲ λησμονήσω, ὦ περικαλλέστατε ναὲ τοῦ ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ προστάτου τοῦ ἱεροῦ τούτου Σκηνώματος. Σὺ, ὁστις οἱ θόλοι ἀναφύουσιν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ αὐτὴν τὴν ἀσθενὴ καὶ τρέμουσαν φωνήν μου, οὐ μόνον ἀρχεῖς διὰ τὰ πληροφροσύνης τοὺς μεταγενεστέρους τίς καὶ ποῖος ὑπῆρξεν ὁ ἀνεγείρας ἐκ βάθρων καὶ πλουτίσας σε καὶ μὴ προλαβὼν νὰ σὲ καλλωπίσῃ, καὶ τίς καὶ ποῖος ὁ ἀει-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. { Πρωτ. 2675
Διεκπ. 1254

Ἀθήνησι τῇ 28-8-1986

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὴν παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Ν. 590) 1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ὡς καὶ τοὺς διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 311) 167) 19.1.1986 καὶ 562) 280) 14.2.1986 Συνεδίων ἐγγράφων δημοσιευθέντας (Προκαταρκτι-

κὸν καὶ Συμπληρωματικὸν Προκαταρκτικόν) Πίνακας τῶν ὑποψηφίων πρὸς ἐγγραφήν εἰς τὸν Κατάλογον τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν ἐκλογίμων, δημοσιεύομεν κατωτέρω τὸν καταρτισθέντα ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς 26.8.1986 «Πίνακα ὑποψηφίων» Κληρικῶν, ἐχόντων τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα τυπικὰ προσόντα πρὸς ἐγγραφήν αὐτῶν εἰς τὸν ὡς προεῖρηται Πίνακα τῶν δι' Ἀρχιερατείαν ἐκλογίμων.

Π Ι Ν Α Ξ

ΤΩΝ ΥΠΟΦΗΦΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΓΓΡΑΦΗΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΝ
ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΝ ΕΚΛΟΓΙΜΩΝ

α/α

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΕΙΣ ΗΝ ΑΝΗΚΕΙ

1. Ἀρχιμ. ΓΙΑΚΑΛΗΣ Ἀμβρόσιος
2. » ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ Θεόκριτος
3. » ΚΟΥΤΣΑΣ Συμεών
4. » ΜΗΛΙΩΤΗΣ Σπυρίδων
5. » ΠΑΠΑΓΩΑΚΕΙΜ Ἰγνάτιος
6. » ΦΟΥΝΤΑΣ Ἱερεμίας

Ἐλευθερουπόλεως
Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως
Νέας Σμύρνης
Καισαριανῆς
Βερροίας καὶ Ναούσης
Πειραιῶς

Ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιεραρχιερατεὺς

Ἀρχιμ. ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ - ΓΚΙΝΗΣ

μνηστὸς ἡγούμενος Νικηφόρος. Ἀλλὰ μὴ λυπεῖσθε, ὦ ἀγαπητοί. Φυλάξατε τὴν συμβουλὴν τοῦ Ἀποστόλου, ἂν θέλετε νὰ φυλάξητε καὶ τοῦ Κυρίου τὰ δικαιώματα. Ὁ Ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν μᾶς λέγει «περὶ τῶν κεκοιμημένων... μὴ λυπεῖσθε καθὼς... οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα». Καὶ πῶς λοιπὸν, ἀδελφοί μου, λησμονεῖτε τοῦ Ὑψίστου τὰ δικαιώματα, διὰ τὰ κλάυσητε ἐκεῖνον, ὅστις οὐδὲ στιγμήν ἐλησμόνησεν αὐτά; Καὶ θρηνεῖτε τὸν θάνατον ἐκείνου, ὅστις ἔζησε μόνον διὰ τὰ τηρήσῃ τὰ δικαιώματα ταῦτα; Ἀλλὰ δὲν ἠκούσατε λοιπὸν τί μᾶς εἶπεν; «Εἰς τὸν αἰῶνα οὐ μὴ ἐπιλάβωμαι τῶν δικαιωμάτων σου, ὅτι ἐν αὐτοῖς ἔζησάς με;» Τί σημαίνει τοῦτο, ἀδελφοί; Καὶ εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν, φυλάττουσιν οἱ δίκαιοι τὰ δικαιώματα, διὰ τῶν ὁποίων ἔζησαν εἰς τὴν παρούσαν;

Ναί, πατέρες καὶ ἀδελφοί, στοχασθῆτε καλῶς τοῦτο. Ἐὰν ἐκεῖ, εἰς τὴν εὐφροσύνην ἐκείνην τὴν ἁληθινήν, ὑπάρχη, ἐὰν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχη —συγχωρῆσατε πατέρες, νὰ εἶπω τι παράδοξον— νὰ ὑπάρχη λύπη τις, ἡ λύπη αὕτη προσέρχεται ἐκ τοῦ πόθου, τὸν ὅποιον τρέφει ὁ δίκαιος νὰ μαρτυρήσῃ ἀκόμη καὶ νὰ πάθῃ ἅπαξ καὶ δις ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ, καθὼς μᾶς βεβαιοῦσι πατέρες καὶ διδάσκαλοι πολ-

λοί, ἀπορρήτων καὶ ὑψηλῶν δογματικῶν μυσταί. Καὶ ἡ λύπη αὕτη ἀνταποκρίνεται ἀκριβῶς εἰς τὸ ὑμέτερον πένθος, ὦ ἀδελφοί σεβάσμιμοι.

Ἀλλ' ὅχι. Διότι «τελευτήσαντος ἀνδρὸς δικαίου, οὐκ ὄλλυνται ἐλπίς», ὅπου δὲ ἐλπίς, ἐκεῖ δὲν χωρεῖ πένθος. Ἡ ἐν Χριστῷ ἐλπίς ἡ ἡμετέρα, ὦ ἀδελφοί, ἃς εἶναι τοῦ λοιποῦ ὁ νέος ἡμῶν πατήρ καὶ καθηγούμενος καὶ Ἀρσένιος, ὑπὲρ οὗ ἃς ἱκετεύομεν τὴν ὑπεραγίαν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον καὶ τὸν ἐν ἀγίοις τροπαιοφόρον Γεώργιον, ἵνα στηρίξωσιν αὐτὸν εἰς τὰ διαθήματα αὐτοῦ, ὅπως ὧσιν ὅποια καὶ τὰ τοῦ προκατόχου του, οὕτως ἡ μνήμη δι' αὐτὸ τοῦτο εἶναι ἀξία τιμῆς καὶ σεβασμοῦ, ὅτι ἡ πολιὰ αὐτοῦ προσεῖδε καὶ τοῦτον τὸν κίνδυνον, καὶ δὲν ἀφῆκεν ἡμᾶς ὁρφανούς, ἀλλὰ μᾶς παρέδωκεν εἰς ἄλλον ἐαυτὸν. Ἡ πολιὰ αὕτη, παρηγορηθῆτε, ὦ πατέρες καὶ ἀδελφοί αἰδέσιμοι, δὲν θέλει ἀνθῆσαι πλέον μετὰ τὴν ἡμῶν «ὡς τὸ ξύλον τὸ πεφτυγεμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων», ἀλλὰ θὰ εἶναι «πεφτυγεμένον ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἐν αὐταῖς οἰκῶν Θεοῦ ἡμῶν». Ἐνθα κατατάξαι αὐτὸν Κύριος ὁ Θεός, ὃ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

† Ὁ Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΤΟ ΕΣΧΑΤΟΛΟΓΙΚΟΝ ΝΟΗΜΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ(*)

Ἀσφαλῶς τὰ πιστὰ μέλη τοῦ μυστικοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, ποὺ εἶναι ἡ Ἐκκλησία Του, ἀγωνίζονται τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως καὶ «εἰσέρχονται διὰ τῆς στενῆς πύλης καὶ τεθλιμμένης ὁδοῦ» γιατί ἐλευθερά ἀποδέχονται, πῶς ἡ πορεία τους αὐτὴ «ἀπάγει» με ἀσφάλεια καὶ θεβαιότητα «εἰς τὴν ζωὴν»¹⁹. Καὶ ὅσο γιὰ τὸ εἶδος καὶ τὸ περιεχόμενο τῆς δόξης καὶ εὐφροσύνης «τῆς ζωῆς» ἐκείνης, ἀρκοῦνται στίς διαβεβαιώσεις τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως, ποὺ ζωντανὴ μᾶς παραδίδεται μέσα ἀπὸ τὶς ἐμπειρίες, τὰ διώματα καὶ τὰ πνευματικὰ παλαίσματα τῶν ἁγίων καὶ ὁσίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἐνδεικτικὰ ὁ θεὸς Χρυσόστομος μᾶς λέγει: «Ἐν νόησον τὴν κατάστασιν τῆς ζωῆς ἐκείνης, ὅσον εἶναι δυνατόν νὰ τὴν ἐννοήσῃ κανεὶς. Περὶ αὐτῆς λαμβάνομεν κάποιαν ἰδέαν ἀπὸ ὅσα ἔχουν γραφεῖ συμβολικῶς καὶ αἰνιγματωδῶς. Ἀπὸ τὴν ζωὴν ἐκείνην «ἀπέδρα ὁ δύννη, λύπη καὶ στεναγμός» (Ἡσ. λε' 10), ἀπὸ τὴν ζωὴν ἐκείνην ἔφυγε γρήγορα καὶ μακριὰ ὁ πόνος, ἡ λύπη, ὁ στεναγμός. Εἰς αὐτὸ τὸ τρισμακάριον τέλος θὰ φθάσουν ὅσοι ἐβάδισαν με σταθερότητα καὶ αγωνιστικότητα τὴν ὁδὸν τῶν ἁγίων ἀρετῶν τοῦ Χριστοῦ. Ἐκεῖ, συνεχίζει ἡ χρυσὴ γλῶσσα, δὲν ἔχει νὰ φορηθῇ κανεὶς ἀπὸ ἀρρώστιαν ἢ πτωχείαν· δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ ἀδικῶν καὶ ἀδικούμενος. Δὲν θὰ ἰδῇς ἐκεῖ «ὀργιζόμενον, οὔτε δασκαίνοντα, οὔτε κανένα ἄλλον, ὁ ὁποῖος φλέγεται ἀπὸ «ἄτοπον ἐπιθυμίαν», οὔτε ἄλλον «ὑπὲρ ἀρχῆς καὶ δυναστείας κοπιόμενον». Ἐκεῖ θὰ ἔχουν σῶσει ὅλοι τὰ πάθη, ὅλα θὰ εἶναι γεμᾶτα εἰρήνῃ, εὐφροσύνῃ καὶ χαρὰν. «Ὅλα θὰ εἶναι «εὐδία καὶ γαλήνη, πάντα ἡμέρα καὶ λαμπρότης καὶ φῶς». Φῶς ὅχι αὐτὸ ποὺ ὑπάρχει τώρα, ἀλλ' ἄλλο, διαφορετικὸν ἀπὸ αὐτό. Ἐκεῖνο τὸ φῶς θὰ εἶναι τόσο λαμπρότερον, ὅσον ἰσχυρότερος εἶναι ἐδῶ ὁ ἥλιος ἀπὸ τὸ λυχναρί. Ἐκεῖ δὲν ὑπάρχει «γῆρας, οὔτε τὰ τοῦ γήρατος κακὰ». Ἐκεῖ ὅλα τὰ ἐπακόλουθα τῆς φθορᾶς θὰ ἐξαφανισθοῦν, θὰ κυριαρχῇ δὲ παντοῦ ἡ ἀφθαρτος δόξα. Τὸ μεγαλύτερον ὅμως ὅλων τῶν ἐκεῖ ἀγαθῶν εἶναι ἡ συνεχὴς ἀπόλαυσις «τῆς πρὸς Χριστὸν ὁμιλίας», «μετὰ ἀγγέλων, μετὰ ἀρχαγγέλων, μετὰ τῶν ἀνωτέρων δυνάμεων». Ἐπὶ πλέον ἐκεῖ δὲν θὰ ὑπάρχῃ «οὐδαμοῦ στάσις (ἐπανάστασις) καὶ μάχη· πολλὴ γὰρ ἡ συμφωνία τοῦ χοροῦ τῶν ἁγίων, πάντων ὁμογνωμούντων ἀλλήλοις αἰεὶ»²⁰ καταλήγει ὁ ἱερός Πατέρας.

Ἀλλὰ ἀκόμη τὰ πιστὰ τέκνα τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας δὲν ζοῦν ἀπλῶς καὶ μόνο με τὴν ἀναμονὴ καὶ προσδοκίαν τῆς ἐρχομένης Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἡ διαβεβαίωση τοῦ Κυρίου πῶς «ἐντὸς ὧμων ἐστὶν ἡ Βασι-

λεῖα τοῦ Θεοῦ»²¹ με τὸν τρόπο ζωῆς τους ἔχουν μιὰ πρόγευση τῶν ἀγαθῶν ἐκείνης τῆς ζωῆς καὶ στὸν παρόντα αἰῶνα.

Εἶναι χαρακτηριστικὰ ἐκεῖνα ποὺ γράφει πανεπιστημιακὸς καθηγητὴς: «Τὸ γεγονός τῆς μεταμορφώσεως τοῦ Χριστοῦ ὡς ἀρραβὼν τῆς «πρόσωπον πρὸς πρόσωπον» θεωρίας τοῦ Θεοῦ περιέχει κατὰ τὸν Παλαμᾶν, ὡς ἄλλωστε καὶ κατὰ τοὺς ἀρχαίους Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, θαυτάτον ἐσχατολογικὸν νόημα. Ἀκολουθῶν ὁ Παλαμᾶς τὴν διδασκαλίαν προγενεστέρων Πατέρων εὐρίσκει εἰς τὸ γεγονός τοῦτο τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποσχέσεως τοῦ Χριστοῦ περὶ τῆς συντόμου ἐν δόξῃ ἐλευσεώς Του· «ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ δασιλεῖα αὐτοῦ» (Ματθ. 16,28). Χρησιμοποιοῦντες τὴν ὁρολογίαν τῆς νεωτέρας ἐρμηνευτικῆς ἐπιστήμης δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι οἱ Πατέρες εὐρίσκουν εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ Χριστοῦ χαρακτηριστικὴν περίπτωσιν πραγματοποιηθείσης ἐσχατολογίας. Ἐφ' ὅσον τὸ φῶς τῆς μεταμορφώσεως εἶναι τὸ αὐτὸ μετὰ τοῦ φωτός τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῦτο δὲ ἐφανερῶθη διὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ μεταδίδεται ἐν πνεύματι ἁγίῳ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἤδη παρούσα εἰς τὸν κόσμον. Ἀλλωστε, ὡς παρατηρεῖ ὁ Παλαμᾶς, ἡ ἔλευσις τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι θέμα τοπικῆς μετακινήσεως, ἀλλὰ φανερώσεως. Ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι παρούσα πανταχοῦ. Ὅταν δὲ ὁ πιστὸς ἐτοιμάζεται καταλλήλως, δέχεται διὰ τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ τὴν φανέρωσιν τῆς δόξης τῆς Βασιλείας του»²², καταλήγει ὁ καθηγητὴς.

Ἐνας ἀπ' τοὺς μεγάλους Πατέρες γράφει: «ἰδοὺ, ὁ οὐρανὸς ἔσωθέν σου, εἰ καθαρὸς ἔσῃ· καὶ ἐν σεαυτῷ ὅψει τοὺς ἀγγέλους σὺν τῷ φωτὶ αὐτῶν καὶ τὸν Δεσπότην αὐτῶν μετ' αὐτῶν», «σπουδάσον εἰσελθεῖν εἰς τὸ ταμίειον τὸ ἔνδοθέν σου καὶ ὅψει τὸ ταμίειον τὸ οὐράνιον· ἐν γὰρ ἐστὶ τοῦτο κάκεινον»²³.

Πατερικὴ διδασκαλία εἶναι πῶς στὸ Θεὸ βλέπουμε νὰ ὑπάρχουν τρεῖς τρόποι ἐνώσεως καὶ κοινωνίας. Ἡ «κατ' οὐσίαν», ἡ «καθ' ὑπόστασιν» καὶ ἡ «κατ' ἐνέργειαν». «Κατ' οὐσίαν» εἶναι ἐνωμένα μόνον τὰ τρία πρόσωπα τῆς Παναγίας Τριάδος. Τὴν ὑποστατικὴ ἐνωσὴ πραγματοποίησε ὁ Λόγος, ὅταν προσέλαβε τὴν σάρκα. Ἐνῶ «κατ' ἐνέργειαν» ἐνωσὴ χαρίστηκε στὸν ἄνθρωπο μετ' αὐτὸν «κατ' εἰκόνα» δημιουργία του»²⁴.

Τὸ γεγονός ὅτι ὁ Ἀδάμ δημιουργήθηκε «κατ' εἰ-

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 463 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 14 τεύχους.

19. Ματθ. Ζ' 13-15.

20. Ν. Βασιλειάδου, Τὸ μυστήριον τοῦ θανάτου, ἐκδ. Ἀδελ. Θεολόγων «Θ ΣΩΤΗΡ», 1980, σελ. 515.

21. Λουκ. ιζ' 21.

22. Γ. Μαντζαρίδου, Παλαμικά, Θεσσαλονίκη, σελ. 262.

23. Ὁ ἅγιος Ἰσαάκ ὁ Σύρος.

24. Π. Νέλλα, Ζῶν θεούμενον, ἐκδ. «Ἐποπτεία», Ἀθήναι 1979, σελ. 32.

κόνα» τοῦ Χριστοῦ, σημαίνει πῶς ἀπὸ τὴν ἴδια του τῇ φύσιν ὁ ἄνθρωπος τείνει νὰ ἐνωθεῖ μὲ τὸ Θεό, νὰ πετύχει τὴ θέωση, νὰ γίνῃ γνήσια «εἰκόνα τῆς Εἰκόνο» τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι ὁ Χριστός, νὰ πραγματώσῃ τὴ χριστοποίηση. Ὁ ἐρχομὸς τοῦ Κυρίου στὸν κόσμον, ἀσφαλῶς, δὲν ἔγινε μόνο ἀρνητικὰ γιὰ νὰ μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ τὶς συνέπειες τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος, ἀλλὰ καὶ θετικὰ γιὰ νὰ ὁλοκληρώσῃ καὶ νὰ καταστήσῃ «σῶμα» τὸ εἰκονικὸ προπρωτοτικὸ «εἶναι» μας. Νὰ μᾶς χαρίσῃ τὴ δυνατότητα νὰ ἐπιτύχουμε «τὴν κατ' ἐνέργειαν» ἔνωση μὲ τὸν Θεό, πού εἶναι αὐτὴ ἡ θέωσή μας, ἡ χριστοποίησή μας. Καὶ αὐτὴ δέδοται θὰ τελειωθεῖ στὸ μέλλοντα κόσμον, ἀλλὰ ἀρχίζει νὰ καλλιεργεῖται ἀπὸ τὸν παρόντα καὶ ἔτσι ὁ ἄνθρωπος προαπολαμβάνει τὶς δωρεές τῆς καὶ τοὺς καρποὺς τῆς.

Ὅπως χαρακτηριστικὰ γράφτηκε: «Τὸ ἀληθινὸ μεγαλεῖο τοῦ ἀνθρώπου δὲν βρίσκεται στὸ ὅτι εἶναι ἡ ἀνωτάτη βιολογικὴ ὑπαρξή, ἔνα ζῶο «λογικὸ» ἢ «πολιτικόν», ἀλλὰ στὸ ὅτι εἶναι «ζῶο θεούμενον» στὸ ὅτι ἀποτελεῖ τὴν κτιστὴ ὑπαρξή, πού ἔλαβε τὴν ἐντολὴ νὰ γίνῃ Θεός»²⁵.

Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ θέωση ἀποτελεῖ τὸν ὕψιστο προορισμὸ τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως, εἶναι τόσο φυσικὸ ἀπὸ τὴν παρούσα ζωὴ ὁ ἄνθρωπος νὰ λαμβάνει ἐμπειρία τῆς θεώσεώς του, πού συντελεῖται. Ὅμως οἱ μοναδικές καὶ ἀπαραίτητες προϋποθέσεις γιὰ νὰ ἐπιτύχουμε τὴ θέωσή μας, δηλαδὴ τὴν «κατ' ἐνέργειαν» ἔνωσή μας μὲ τὸ Θεό, παρέχονται μόνο μέσα στὸ μυστήριον τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι ἡ Ἐκκλησία Του. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ Πατέρες τὴν παραβάλλουν μὲ ἐπίγειον παράδεισον. Αὐτὴ εἶναι «κοινωνία θεώσεως» κατὰ τὸν ἅγιον Γρηγόριον τὸν Παλαμᾶ. Εἶναι ἀκόμη ἡ Ἐκκλησία ὁ μεταμορφωμένος σὲ Σῶμα Χριστοῦ καὶ ζωοποιημένος ἀπὸ τὸ Πνεῦμα κόσμος. Καὶ ὅπως σημειώνει νεώτερος θεολόγος, σὲ ἕνα ἐξαίρετο τελευταῖο διδῆλο του, ὁ Π. Νέλλας: «Ἡ μυστηριακὰ ἀνασυγκροτημένη καὶ ξαναδομημένη κτίσις, πού ὀνομάζεται Ἐκκλησία, ἔχει καινούργιες διαστάσεις, καινούργιες λειτουργίες καὶ νέα ζωή, τὶς διαστάσεις, λειτουργίες καὶ ζωὴ τοῦ σώματος τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου. Τὰ πάντα μποροῦν στὸ ἔξῃς νὰ συγκροτηθοῦν καὶ νὰ ζήσουν μέσα στὴν κτίσις μὲ τρόπο νέο, οὔτε μόνο ἀνθρώπινο, οὔτε ἀποκλειστικὰ θεϊκό, ἀλλὰ Θεανθρώπινο. Δημιουργεῖται ἡ λειτουργικὸς χρόνος. Μέσα σ' αὐτὸ τὸ λειτουργικὸ χῶρον καὶ χρόνον πραγματοποιεῖται ἡ ἀσύγχυτη ἀνάκρασις τῆς γῆϊνης μὲ τὴν οὐράνια ζωὴ, τῆς ἱστορίας μὲ τὴν αἰωνιότητα καὶ «ἡ ἔνωση εἶναι τόσο ριζικὴ καὶ πλήρης, ὥστε δὲν ἐπαναφέρει ἀπλᾶ τὴν κτίσις στὴν προπρωτοτικὴ κατὰστασις τῆς «ἐστίας» τοῦ παραδείσου, ἀλλὰ δημιουργεῖ καινούργια ἐστία καὶ νέο παράδεισον, πολὺ ἀνώτερο ἀπὸ τὸν πρῶτον, τὴν Ἐκκλησίαν. Ὁ κόσμος δὲν εἶναι πλέον μόνο οἶκος τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ οἶκος τοῦ ζῶντος Θεοῦ. Ἔτσι μέσα στὴν κτίσις βρίσκεται πλέον ὅχι μόνο ὁ δομὸς, στὸν ὁποῖο λατρεύεται ὁ Θεός, ἀλλὰ ὁ Θεός

ὁ ἴδιος, καὶ ἡ ἀνθρωπότητα γίνεται οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ. Ἡ μεταμόρφωσις εἶναι ἀκόμη βαθύτερη. Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι μόνο οἶκος καὶ οἰκογένεια, ἀλλὰ σῶμα τοῦ Θεοῦ»²⁶.

Ἡ μεταμόρφωσις δὲ αὐτὴ πραγματοῦται μὲ τὰ μυστήρια, ἀφοῦ αὐτὰ ἀποτελοῦν τὴν προέκτασις τῆς ἐνανθρωπήσεως καὶ τοῦ σωτηρίου ἔργου τοῦ Κυρίου. Αὐτὰ «εἶναι οἱ θυρίδες μέσα ἀπὸ τὶς ὁποῖες ὁ Ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης φωτίζει τὸν «οἶκον», οἱ ἀρτηρίες μέσα ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἡ ζωὴ τῆς Κεφαλῆς ζωοποιεῖ τὸ «Σῶμα». Ἡ πλήρης μέσα στὰ μυστήρια ἔνωση τοῦ κτιστοῦ μὲ τὸ ἄκτιστο, χωρὶς νὰ συντρίβῃ, «νικᾷ» κραταιῶς τὰ ὅρια τοῦ χώρου καὶ τοῦ χρόνου καὶ προσδίδει σ' αὐτὰ καινούργιες διαστάσεις»²⁷.

Ἔτσι μὲ τὸ Βάπτισμα ὁ ἄνθρωπος συναποθνήσκει μὲ τὸ Χριστὸ καὶ συνανίσταται μὲ τὸν Θεὸ καὶ τὴν ζωὴν τοῦ «καινοῦ αἰῶνος». Αὐτὸ ἀποτελεῖ κυριολεκτικὰ καινούργια ἐν Χριστῷ γέννησις. Αὐτὸ δίνει τὴν δυνατότητα στὸν πιστὸ νὰ ἐνώνεται καὶ νὰ κάνει δικές του τὶς καινούργιες πνευματικὲς αἰσθήσεις καὶ λειτουργίες τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ. «Ὁ ἄνθρωπος πού ἔλαβε στὸ βάπτισμα τὸ κοινὸ ἐν Χριστῷ εἶναι, βρίσκει τὴν καινὴ κατὰ Χριστὸ κίνησις καὶ ἐνεργοποίησις αὐτοῦ τοῦ εἶναι στὸ μυστήριον τοῦ χρίσματος. Τὸ Παράκλητον Πνεῦμα εἰσέρχεται ἔτσι τώρα ὅχι ὅπως κατὰ τὴν πρώτη δημιουργία, ἀλλὰ προσωπικὰ στὴν ἀνθρωπότητα. Τὸ μυστήριον αὐτὸ ἀποτελεῖ τὴν Πεντηκοστή κάθε συγκεκριμένου ἀνθρώπου. Καὶ κατὰ τὸ μυστήριον αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ἐνεργοποιεῖ καὶ ζωοποιεῖ τὶς καινούργιες ἐν Χριστῷ λειτουργίες τοῦ ἀνθρώπου»²⁸.

Τὸ μυστήριον ὅμως πού εἶναι τὸ κέντρο καὶ ἡ πηγὴ τῆς ἐν Χριστῷ πνευματικῆς ζωῆς εἶναι ἡ Θεία Εὐχαριστία. Ἐδῶ ἡ ἔνωση μὲ τὸ Χριστὸ εἶναι ὁλοκληρωτικὴ καὶ πλήρης. Ὁλόκληρος ὁ ἄνθρωπος, σὲ ὅλες τὶς διαστάσεις του, μὲ ὅλες τὶς ψυχοσωματικὲς αἰσθήσεις καὶ λειτουργίες του ἐνώνεται σὲ μιὰ θαθεῖα ἔνωση μὲ τὸ Χριστὸ, μεταμορφώνεται καὶ χριστοποιεῖται... αὐτὴ ἡ χριστοποίηση δὲν εἶναι μιὰ ἐντύπωση πού δημιουργεῖ ὁ πιστὸς γιὰ τὸν ἑαυτὸ του. Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι σάν νὰ γίνεταί μέλος τοῦ Χριστοῦ, γίνεταί πραγματικὰ»²⁹.

Ἡ θεία Εὐχαριστία κατὰ τὸν Νικόλαο Καβάσιλα «τῷ Χριστῷ μὲν ἡμᾶς, ἡμῖν δὲ τὸν Χριστὸν ἐνοικίζει... ὥστε καὶ οἰκῆσαι καὶ εἰσικίνασθαι καὶ ἐν πνεύματι γενέσθαι». Ἀκόμη, κατὰ τὸν ἴδιο, ἡ θεία Εὐχαριστία ἀποτελεῖ τὸ πραγματικὸ περιεχόμενον τῆς ἐσχατολογικῆς Βασιλείας: «Τὸ πᾶσαν τρυφὴν καὶ μακαριότητα τοῖς ἐκεῖ γενομένοις ἐργαζόμενον, εἴτε παράδεισον εἴτε πόλιν, εἴτε κόλπους Ἀβραάμ, εἴτε λύπη καὶ ὀδύνη ἀπάσης καθαρὸς καὶ φωτεινὸς καὶ χλοερὸς καὶ ἀναψύχοντας τόπους, εἴτε Βασιλείαν αὐτὴν, οὐδὲν ἕτερον ἐστὶν ἢ τοῦτο τὸ ποτήριον καὶ οὗτος ὁ ἄρτος»³⁰.

Στὸ Μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας κατ' ἐξοχὴν

26. Αὐτόθι, σελ. 163-164.

27. Αὐτόθι, σελ. 163.

28. Αὐτόθι, σελ. 138-139.

29. Αὐτόθι, σελ. 140-141.

30. Αὐτόθι, σελ. 146.

25. Π. Νέλλας, Ζῶον θεούμενον, ἐκδ. «Ἐποπτεία», Ἀθήναι: 1979, σελ. 32.

ἔχουμε τὴν προσδοκία καὶ πρόγευση καὶ τὴν ἀναλαμπή, ποὺ ἀναφέρεται στὴ μέλλουσα Δόξα. Ἡ λειτουργία εἶναι κοιμιάτι ἀπὸ τὴν οὐράνια ἐμπειρία, ἀπὸ τὴν οὐράνια πραγματικότητα ποὺ παραστέκει ἀνάμεσά μας. Αὐτὴ ὑποδηλώνει τὸ μελλοντικὸ πλήρωμα, τῆς μελλοντικῆς ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ ἐν δόξῃ.

Καὶ ὅπως σημειώνει ὁ ἅγιος Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος:

«Ὅταν τρώγουμε τὴν πανάμωμον σάρκα του, ἡγουν ὅταν κοινωνοῦμεν τὰ ἄχραντά του μυστήρια, γινόμεθα σύσσωμοι αὐτοῦ, καὶ συγγενεῖς ἐν ἀληθείᾳ, ὁλοκλήρως, καθὼς λέγει καὶ ὁ θεὸς Παῦλος "ὅτι ὁστοῦν ἔσμεν ἐκ τῶν ὁστέων αὐτοῦ, καὶ ἡ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ"... καὶ τότε πλέον γινόμεθα κατὰ χάριν ὅμοιοι μὲ αὐτὸν τὸν φιλόανθρωπον Θεόν, καὶ Δεσπότην ἡμῶν, καὶ γινόμεθα πάλιν καινούργιοι, καὶ νέοι κατὰ τὴν ψυχὴν, καὶ ἄφθαρτοι ἀπὸ φθαρτοῦ ὅπου εἴμεσθε, καὶ παλαιοί, καὶ ἀνασταινόμεθα ζῶντες ἀπὸ νεκροῦ ὅπου εἴμεσθε»³¹.

Ὁ πιστὸς, ἀσφαλῶς, «πορεύεται» στὸν παρόντα κόσμον μὲ τὴν προσδοκία καὶ τὴν ἀναμονή τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἐκεῖ θὰ ἔχει τὴν πληρότητα τῆς ἐνώσεώς του μὲ τὴν Παναγία Τριάδα. Ἀλλὰ καὶ ἡ παρούσα κατάστασή του μέσα στὸ χῶρο τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ δίνει τὴ δυνατότητα νὰ «κοινωνεῖ» μὲ τὸν Νυμφίον τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ διατηρεῖ τὸ σύνδεσμό του μαζὶ του καὶ μάλιστα σὲ βαθμὸ ποὺ ξεπερνᾷ κάθε ἄλλου εἶδους ἔνωση. Ὁ σύνδεσμος τοῦ Χριστοῦ μὲ τὸν πιστὸ μπορεῖ νὰ εἶναι μεγαλύτερος ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ ἔχει ὁ ἐνοικὸς μὲ τὴν οἰκία, ἡ ἄμπελος μὲ τὸ κλῆμα, ὁ ἄνδρας μὲ τὴ γυναῖκα στὸ γάμο, ἡ κεφαλὴ μὲ τὰ μέλη στὸ σῶμα. «Τὸ τελευταῖο γίνεται φανερό ἀπὸ τοὺς μάρτυρες, ποὺ προτίμησαν νὰ χάσουν τὸ κεφάλι τους παρὰ τὸ Χριστό. Ἐνῶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, μὲ τὸ νὰ εὐχεται νὰ γίνῃ ἀνάθεμα γιὰ νὰ δοξασθεῖ ὁ Χριστός, ἔδειξε ὅτι ὁ ἀληθινὸς πιστὸς εἶναι περισσότερο ἐνωμένος μὲ τὸ Χριστό ἀπὸ ὅσο μὲ τὸν ἑαυτό του»³².

Ἄν ἡ βίωση τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας προσφέρει στὸν καθένα πιστὸ τίς προϋποθέσεις ἐνώσεώς του μὲ τὸν Σωτῆρα Κύριο, τί μπορεῖ νὰ συμβαίνει μ' ὅλους ἐκείνους, ποὺ ἀκολουθοῦν «τὴν μοναδικὴν πολιτείαν»;

Μόνῃ ἡ παρθενία, σύμφωνα μὲ τὴν ἀσκητικὴ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας ἔχει ἐσχατολογικὸ χαρακτήρα, ἀφοῦ μ' αὐτὴ ὁ ἄνθρωπος μιμεῖται τὴν πολιτείαν τοῦ οὐρανοῦ καὶ μετέχει προκαταβολικὰ στὸν τρόπο ζωῆς τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἡ νηστεία, ἡ κακοπάθεια, ἡ σιωπή, τὸ πένθος καὶ ὅλες γενικὰ οἱ στερήσεις καὶ οἱ θλίψεις στὴ ζωὴ τοῦ μοναχοῦ εἶναι πλήρεις ἐσχατολογικοῦ νοήματος.

Πραγματικὰ «ὁ μοναχὸς ζῇ ἐσχατολογικῶς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐντός του, ὡς ἐκ τούτου δὲ προγεύεται ἤδη ἐκ τῆς παρούσης ζωῆς τὴν χαρὰν τοῦ θριάμβου τῆς. Ἡ μεταβολὴ τῆς λύπης εἰς χαρὰν, περὶ τῆς

ὁποίας ὠμίλησεν ὁ Χριστὸς πρὸς τοὺς μαθητάς του, εἶναι βίωμα, τοῦ ὁποίου ὁ μοναχὸς ἀποκτᾷ καθημερινὴν ἐμπειρίαν. Ὁ ὅρος "χαρμολύπη" τὸν ὅποιον χρησιμοποιοῦν συνήθως οἱ ἀσκηταὶ πρὸς ἔκφρασιν τοῦ βιώματος τῆς ἐσχατολογικῆς ταύτης ὑπερβάσεως τοῦ πόνου, ἀποτελεῖ ἴσως καὶ τὸ ἐκφραστικώτερον σύμβολον τῆς ὅλης ἀσκητικῆς ζωῆς των»³³.

Ἴδου διατί «καὶ πάλιν καὶ πολλάκις» ἡ θαθεῖα ἐκτίμησις καὶ ὁ μέγας θαυμασμός μας δι' ὅλους ἐκείνους, οἵτινες πολιτεῦνται «μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς», πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνεται καὶ νὰ καθίσταται συνείδησις ἀπάσης τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Ἀπὸ τὴν στάσιν τὴν ὁποίαν λαμβάνομεν ἔναντι τῆς «μοναδικῆς» καὶ «ἀγγελικῆς πολιτείας» κρίνεται ἡ προσωπικὴ ζωὴ τοῦ καθενὸς μας, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ μας περισσότερον, ὡς καὶ ἡ ποιότης καὶ ἡ γνησιότης τοῦ ἔργου μας. Τὸ ἀντιμοναχικὸν πνεῦμα καὶ εἰς τὸν μεγαλύτερον ζηλωτὴν τοῦ ἔργου τοῦ Θεοῦ φανεροὶ νοστροπίαν ἀντροδόξον καὶ ἐπιδράσεις ξένας πρὸς τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἡ ἐνθάρρυνσις καὶ ἐνίσχυσις καὶ συμπαράστασις τῶν μοναχικῶν κλήσεων ἀντιθέτως ἐπιβεβαιεῖ τὴν παραδοσιακὴν πορείαν μας, ἀλλὰ καὶ διασφαλίζει εἰς τὸ καθόλου ἐκκλησιαστικὸν καὶ προσωπικόν μας ἔργον διάρκειαν, εὐλογίαν Θεοῦ καὶ ἀριότητα κατὰ Χριστόν. Ἡ πάσης φύσεως «κρίσις» καὶ «δοκιμασία» εἰς τὸ ἀνθρώπινον στοιχεῖον τοῦ Θεανθρωπίνου Σώματος τοῦ Χριστοῦ ἔχει τὴν ὑπέρθεσιν τῆς μὲ τὴν παρουσίαν ζωῆς μοναστικῆς πολιτείας. Ὁ ἐρημίτης, ὁ ἀσκητής, ὁ ἡσυχαστής, ὁ κοινοδιάρχης εἶναι δι' ὅλους, ὅσους πολιτευόμεθα εἰς τὸν κόσμον, μία μαρτυρία τῆς ἐρχομένης Βασιλείας, εἶναι μιὰ παρουσία ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι «ἐντός ἡμῶν». Εἶναι δι' ὅλους μας εἰς «διασμός» ὅτι ἡ Βασιλεία ἐρχεται καὶ πρέπει νὰ «διασθώμεν». Εἶναι ἐν ἐγερτήριον ἀπὸ τοῦ «ὕπνου» τῆς «ἐκκοσμηκευμένης» νοστροπίας μας. Εἶναι, τέλος, τὸ παρήγορον καὶ αἰσιόδοξον μήνυμα ὅτι «ζῇ Κύριος» καὶ ὅτι ὅπου «ὑπερεπλήθυνεν ἡ ἁμαρτία», ἐντὸς θηλαδῆ τῆς καταναλωτικῆς κοινωνίας μας, διὰ τῶν μοναχικῶν παρουσιῶν «ὑπερπερισεύει ἡ χάρις»³⁴.

Εἴθε ἡ Χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ πληθύνῃ τὰς μοναχικὰς κλήσεις πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Στρατευομένης Ἐκκλησίας καὶ Αὐτὸς ὁ Κύριος, "Ὅστις «ἐποίησε κοινωνοὺς τῆς ὑπερκοσμίου Του δόξης» τοὺς τρεῖς προκρίτους τῶν Μαθητῶν «νὰ καταυγάσῃ ὅλους μας ἐν τῇ φωτὶ τῆς ἀπροσίτου δόξης Του καὶ νὰ ἀναδείξῃ κληρονόμους τῆς ἀτελευτήτου Βασιλείας Του, ὡς Ὑπεράγαθος»³⁵.

(Τέλος)

† Ὁ Δράμας ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

31. Λόγος 45ος, σελ. 211.

32. Π. Νέλλας, Ζῶον θεοῦμενον, ἐκδ. «Ἐποποιεῖα», Ἀθήναι 1979, σελ. 132.

33. Γ. Μαντζαρίδου, Παλαιμικά, Θεσσαλονίκη, σελ. 215.

34. Ρωμ. ε' 20.

35. Ἀπὸ τὸν ἐσπερινὸν τῆς ἐορτῆς.

Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΝΙΚΑΝΟΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΕΙΜΗΛΙΟΦΥΛΑΚΕΙΟΝ ΑΥΤΗΣ(*)

Ἐκτὸς τοῦ Καθολικοῦ καὶ συνδεδεμένα μὲ τὸ ἱερὸν δῆμα ὑπῆρχον ἀκόμη δύο παρεκκλήσια, πρὸς τὴν βορείαν πλευρὰν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας ὅπερ σώζεται μέχρι σήμερον, καὶ εἰς τὴν νοτίαν πλευρὰν πρὸς τὴν Ἱωάννου τοῦ Προδρόμου, ὅπου καὶ ὁ τάφος τοῦ Ὁσίου Νικάνορος.

Τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου εἶναι πλήρες ἀγιογραφιῶν, πλὴν ὅμως ἡ δηλωτικὴ ἐπιγραφή τῆς ἱστορήσεως εἰς τὸ ὑπέρθυρον τῆς εἰσόδου ἔχει καταστραφῆ. Ἐτέρω ὡστόσον εἰς τὴν ποδιάν τοῦ καλλιτεχνημένου δι' ἀνθέων ἐγγράμμου τέμπλου πρὸς πληροφори: «1820 μαΐου 1, ΑΓΙΕ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤΕ ΥΠΕΡ ΕΜΟΥ ΤΟΥ ΑΜΑΡΤΩΛΟΥ ΑΓΑΠΙΟΥ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ».

Μέχρι πρό τινων ἐτῶν διετεθεῖτο εἰς τὴν νοτίαν πλευρὰν τοῦ Καθολικοῦ καὶ τὸ ἕτερον, συνεχόμενον πρὸς τὸν Ναόν, παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Εἰς τὸ κέντρον αὐτοῦ ὑπῆρχεν ὁ τάφος τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Μονῆς, τοῦ Ἁγίου Νικάνορος. Πλὴν ὅμως πρό τινων ἐτῶν ἀπεξηλώθη τὸ παρεκκλήσιον καὶ ἀντικατεστάθη τὸ ἀπλὸν καὶ ἀπέριτον μνημεῖον, ὅπερ ἐκαλύπτετο ὑπὸ φυσικῶν λίθων τῆς περιοχῆς, διὰ ψυχρῶν μαρμάρων καὶ ἐγωπαθοῦς ἐπιγραφῆς μαρτυρούσης εἰς τοὺς ἐπισκέπτας καὶ προσκυνητάς τῆς σεβασμίας Μονῆς τὸν ἐπιτελεσθέντα θανάτισμόν. Ταῦτα, ὅση ἡμῖν δύναμις, ἀποκατεστήσαμεν.

Μεγαλοπρεπέστατον καὶ ἄκρως ἐπιδλητικὸν ὕψωνεται τὸ κωδωνοστάσιον τῆς Μονῆς εἰς τὸ νοτιοδυτικὸν ἄκρον τοῦ περικαλλοῦς Ναοῦ. Εἶναι κατασκευασμένον ἀπὸ πελεκητοῦς λίθους, ὅπως εἴκοσι περίπου μέτρων. Καταλήγει εἰς τοξοτὰ ἀνοίγματα, ἀντικρύζοντας δὲ τὴν κορυφὴν του, νομίζεις ὅτι ἐγγίζει τὸν οὐρανόν. Τὰ ἄνω τμήματα τοῦ κωδωνοστασίου στολίζουν ἐγχρωμα παλαιὰ πινάκια τὰ ὅποια λάμπουν εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου καὶ πολὺ καλὰ συμπληρώνουν τὴν διακόσμησίν του, μαζί μὲ τὰ ὑπόλοιπα ἀνάγλυφα ἐπὶ τῶν λίθων σύμβολα.

Ἄλλοτε τὸ ἰσόγειον διαμέρισμα τοῦ κωδωνοστασίου ἐφιλοξένει τὸν πνευματικὸν θησαυρὸν τῆς Μονῆς, δηλ. τοὺς σπανίους καὶ μοναδικούς Κώδικας, τὰς περγαμινάς, τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα καὶ παλαιὰς ἐκδόσεις, ὡς καὶ πολὺτιμα ἐκκλησιαστικὰ σκεύη καὶ διάφορα ἄλλα ἱερὰ ἀντικείμενα, τὰ ὅποια φανερώνουν ὅτι ἡ ἱερὰ Μονὴ δὲν εἶχε μόνον μεγάλην κτηματικὴν περιουσίαν, ἀλλὰ κυρίως φωτοδόλον πνευματικὴν μαρτυρίαν καὶ διακονίαν εἰς τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν, τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν Ἠπειρον.

Τὸ γεγονός τῆς ἀκτινοβολίας αὐτῆς ἐπιμαρτυροῦν καὶ τὰ σωζόμενα ἔγγραφα, τὰ Πατριαρχικά Γράμματα καὶ ἡ ὑπόλοιπος ἀλληλογραφία τὰ ὅποια, παρὰ τὰς

ἀλλεπαλλήλους ταλαιπωρίας τὰς ἐπισυμβάσας κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν αἰώνων καὶ τῆς φθορᾶς τοῦ χρόνου, διασώθησαν τὰ πλεῖστα ἐξ αὐτῶν. Τέλος, εἰς τὸ κάτω τμήμα τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ κωδωνοστασίου, ὑπάρχει ἡ λιθίνη κτιτορικὴ ἐπιγραφή ἐντοιχισμένη, ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἦγειρε ναὸν ἐκ δάθρων τῷ Σωτῆρι
Νικάνωρ προστάτης τε μονῆς τῆς Θείας
σὺν τῇ ἀδελφότητι ψυχῆς ἐκ πόθου.
Τούτοις Λόγε δώρησε πταισμάτων λύσιν.
Ἐν ἔτοις ζμβ' Ἰνδικτιῶνος θ'».

Τὸ ἔτος ζμβ' (1042) ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν ἔτος 1534. Ἡ ἰδίᾳ κτιτορικὴ ἐπιγραφή σώζεται ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου τῆς Διαθήκης τοῦ Ὁσίου Νικάνορος, ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κάτω ἄκρου αὐτῆς, μὲ τὴν ἐνδειξιν: «ὧδε εἰσιν οἱ τοῦ ὅπου ἤβραμεν γραμμένοι εἰς μίαν πλάκην καὶ ἄντους κάτῳθεν». Ἀσφαλῶς πρόκειται περὶ τῆς μαρμαρίνης ὡς ἀνωτέρω ἐμνημονεύθη κτιτορικῆς ἐπιγραφῆς.

Περίξ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ σώζονται τὰ κελλία τῶν Μοναχῶν, τὸ Τραπεζαρεῖον, ὡς τὸ πρῶτον ὠκοδομήθη, τὸ Ἡγουμενεῖον, οἱ ξενῶνες καὶ οἱ λοιποὶ ἀπαραίτητοι καὶ συνήθεις χώροι διὰ τὴν λειτουργίαν καὶ τὰς εὐκολίας τῶν Μοναχῶν καὶ τῶν φιλοξενουμένων Χριστιανῶν. Ἐπίσης ἐκτὸς τοῦ περιδόλου τῆς Μονῆς καὶ πρὸς τὰ δυτικὰ εἶναι τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ, νεώτερον κτίσμα, εἰς δὲ τὴν Ν.Δ. πλευρὰν τοῦ ἱεροῦ λόφου καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν Ἀλιάκμονα τὸ παρεκκλήσιον τῶν Ταξιαρχῶν, ὅπου εἶναι ἐνταφιασμένα τὰ ὅσα τῶν κεκοιμημένων Πατέρων, τῶν ἀφανῶν μαρτύρων τῆς Πίστεως καὶ τῶν θεματοφυλάκων τῆς Παρθένου.

Ὁ ἱερὸς Ναὸς τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν εἶναι κτίσμα παλαιὸν καὶ κατάγραφος νεωτέρων ἀγιογραφιῶν, τοῦ 19ου αἰῶνος, αἱ ὁποῖαι διατηροῦνται εἰς καλὴν σχετικῶς κατάστασιν. Ἐσωτερικῶς εἰς τὸ ὑπέρθυρον τῆς μοναδικῆς πύλης τῆς εἰσόδου εἰς τὸν Ναὸν σώζεται ἡ κάτωθι ἐπιγραφή: «ΙΣΤΟΡΙΣΘΗ ΤΕ ΚΑΙ ΚΑΛΟΠΙΣΘΗ ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΚΑΙ ΙΕΡΟΝ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟΝ ΤΩΝ ΠΑΜΜΕΓΙΣΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΙ ΓΑΒΡΙΗΛ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΗΜΩΝ ΜΟΝΗΣ ΖΑΒΟΥΡΔΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΜΕΝ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΗ ΤΟΥ ΠΑΝΟΣΙΩΤΑΤΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΑΓΑΠΙΟΥ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΑΝΟΥ ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΑΥΤΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΤΩΝ. 1835 ΙΟΥΝΙΟΥ 14 ΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΚΑΙ ΥΙΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΚ ΣΕΛΙΤΖΗΣ». Δυστυχῶς ὅμως θέδηλοι ἐπισκέπται τὸν κάτωθι τῶν Ἀγιογραφιῶν χώρον ἔχουν καλύψει ἀνοήτως σκεπτόμενοι καὶ ἐνεργούντες διὰ τῶν ὑπογραφῶν των καὶ ἄλλων μουντζουρογραφημάτων. Εἰς τὸν

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 464 τοῦ ὑπ' ἀρ. 14 τεύχους.

πέραν χώρον τοῦ Ἱ. Ν. τῶν Ταξιαρχῶν ὡς εἰς ὀστεοφυλάκιον, σφάζονται ὅσα καὶ κρανία τῶν Πατέρων τῆς Ἱ. Μονῆς.

Κάτωθεν τῶν οἰκοδομημάτων τῆς Μονῆς ὑπάρχουν ὑπόγειοι χώροι οἱ ὁποῖοι χρησιμεύουν, εἴτε ὡς φυσικὸς φυτικὸς θάλαμος, εἴτε διὰ τὴν φύλαξιν τῶν διαφόρων ἀγαθῶν. Σφάζονται ὡσαύτως δύο τεράστια «θαμένα», χωρητικότητος τοῦ ἐνὸς περὶ τὰς 15.000 ὀκάδας, ὁ λεγόμενος «ποδαρὰς», τοῦ δὲ ἐτέρου 5-6 χιλ. ὀκάδων, τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ἐχρησιμοποιοῦντο διὰ τὴν ἐκ τῶν ἀμπέλων τῆς Μονῆς συγχέντρωσιν τοῦ «μούστου» πρὸς οἶνοποίησιν, δεδομένου ὅτι ὑπῆρχον ἐκτάσεις μοναστηριακῶν ἀμπελώνων, εἰς τοὺς ὁποίους πολλοὶ εἰργάζοντο κατὰ τοὺς χρόνους τῆς τουρκικῆς κυριαρχίας.

Τὰ θαμένα αὐτὰ εἶναι κατασκευασμένα ἀπὸ δένδρα τῆς περιοχῆς, τεράστια δὲ ζωνάρια ἐκ δένδρου τὰ περιζώνουν, σχηματίζοντας κάτωθεν αὐτῶν θάσεις, χωρὶς νὰ χρησιμοποιηθοῦν διὰ τὸ δέσιμόν των στεφάνια ἐκ σιδήρου. Ἐπ' αὐτῶν εἶναι χαραγμένα τὰ κάτωθι: † ΔΙΑ ΣΗΝΔΡΟΜΙ ΕΞΟΔΟΥ ΔΧ ΑΠΟ ΧΟΡΙΟΝ ΛΑΖΑΡΑΔΕΣ ΔΗΜΗΤΡΙΣ ΕΠΙ ΕΤΟΥΣ 1728. Β.Τ.Γ. ΕΤΟΣ 1891 ΜΑΤΟΥΣ 1 ΔΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΕΞΟΔΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ ΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΣΤΟΡΟΔΗΜΗΤΡΙΣ

Ἡ ὑδροδότησις τῆς Μονῆς ἐγένετο παλαιότερον διὰ τῆς συγκεντρώσεως τῶν ὀμβρίων ὑδάτων εἰς δύο δεξαμενὰς λαξευμένας ἐπὶ τοῦ δράχου τοῦ Καλλιστράτου ὄρους. Εἰς αὐτάς διὰ καναλίων διωχετεύοντο τὰ ὕδατα ἐκ τῶν κεραμοσκεπῶν τοῦ τε Ἱ. Ναοῦ καὶ τῶν λοιπῶν οἰκοδομημάτων. Ἡ χωρητικότης ἐκάστης πλησιάζει τὰ 40³ μ. Ἡ μία ἐξ αὐτῶν τῶν δεξαμενῶν καλύπτεται σήμερον ὑπὸ ἐνὸς ὀκταγώνου καλλιτεχνικοῦ ξυλίνου περιπτέρου, ἔχοντος εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ περίτεχον τὸ στόμιον τῆς δεξαμενῆς, ἔργον εἰς τὸ σύνολόν του τοῦ Σιατιστέως Ἐμμανουὴλ Τσιόττσιου, ἐν ἔτει 1984.

Τέλος, ὀλίγα μέτρα δυτικὰ τοῦ Ναοῦ τῶν Ταξιαρχῶν, εἰς τὸ μέσον ἀποτόμου δράχου, εἰς ὕψος 100 περίπου μέτρων ἀπὸ τῶν ρεόντων ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ Ἀλιάκμονος —μεταξὺ ποταμοῦ καὶ οὐρανοῦ— εὐρίσκεται ἡ σκῆπη τοῦ Ὁσίου Νικάνορος καὶ ἐντὸς αὐτῆς ναῖσκος τιμώμενος ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου. Ἡ θέσις αὕτη εἶναι ἀπόκρημνος καὶ ἡ προσπέλασις εἰς αὐτὴν εἴτε ἐκ τοῦ κάτω μέρους, εἴτε ἐκ τῆς Μονῆς εἶναι, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν παντελῶς, σχεδὸν ἀδύνατος.

Ἡ ἀνακαίνισις τοῦ ναυδρίου φαίνεται νὰ ἔγινε κατὰ τὴν ἐπιγραφὴν τὸ ἔτος «1793 Ἰουνίου 17». Τότε θὰ ὑπῆρχεν δυνατότης προσπελάσεως, μετὰ ταῦτα δὲ πιθανῶς κατακρημνισθέντων τμημάτων ἐκ τῶν δράχων ἐδυσκόλευσε τὰ μέγιστα τὴν δυνατότητα προσπελάσεως πρὸς τὴν σκῆπην. Εἰς τὸν χώρον τοῦ «ἀσκηταρίου», ὅπως ἐπεκράτησεν ἡ ὀνομασία, οἱ Πατέρες εἰς δυσκόλους καιροὺς ἀπέκρυπτον τὰ ἱερά καὶ τὰ ὅσια τῆς Μονῆς ἐπὶ σκοπῇ διασώσεώς των ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς καὶ τὰς κακοδοúlους διαθέσεις.

Μακρὰν τοῦ συγκροτήματος τῆς Μονῆς, περὶ τὰ 400 μ. καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ καθὼς ἐρχόμεθα πρὸς ἐπίσκε-

ψιν αὐτῆς, εὐρίσκεται τὸ μετόχιον τοῦ Ἀγίου Δημητρίου: Νὰς λιθόκτιστος μὲ ὠραίαν ἀρχιτεκτονικὴν γραμμὴν. Τὸ συγκρότημα τοῦ Μετοχίου ἐκτίσθη μὲ τὴν ἴδρυσιν τῆς Μονῆς, καὶ μόνον τὰ μὲ τὸν Νὰν συνεχόμενα κελλία εἶναι τὰ παλαιότερα κτίσματα. Τοῦτο χρησιμοποιεῖται ὡς σταθμὸς καὶ τόπος διαμονῆς τῶν πανηγυριστῶν καὶ κυρίως τῶν γυναικῶν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐπὶ τοῦ χώρου τῆς κυρίως Μονῆς δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐπίσκεψις, παραμονὴ καὶ φιλοξενία γυναικῶν, διατηρουμένου τοῦ ἀδάτου ὡς ἔχει ὁρίσει ὁ Ὅσιος εἰς τὴν Διαθήκην του. Οὕτω τὰ οἰκοδομήματα περὶ τὸν Νὰν τοῦ Ἀγίου Δημητρίου εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τοὺς προσκυνητὰς καὶ διὰ τὰς προσκυνητρίδας, μάλιστα κατὰ τὰς ἡμέρας κατὰ τὰς ὁποίας τιμᾶται καὶ πανηγυρίζει τὸ Μοναστήριον. Ἐξῶθεν τοῦ μετοχίου καὶ εἰς ὀλίγων μέτρων ἀπόστασιν εἶναι ἡ πηγὴ ἡ καλούμενη «Φούσκαρης», μετὰ σχετικοῦ ὑποστέγου, χρησιμοποιοῦμενον πρὸς φύλαξιν ἐργαλείων καλλιτεχνίας τοῦ παρακειμένου ἐκτεταμένου κήπου. Ὁ τίτλος ἰδιοκτησίας αὐτῆς περιλαμβάνεται εἰς παλαιὸν Φιρμάνιον.

Ἐκτὸς πάντων τούτων, τῶν ἀποτελούντων τὴν πρῶτην περιουσίαν τῆς Μονῆς, ὑπῆρξεν καὶ ἀκόμη ὑπάρχει, παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας ἀπαλλοτριώσεις ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ τῶν παρανόμως ἀρπαγέντων ὑπὸ ἀνθρώπων ἀσχέτων πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ἕνας μέγας ἀριθμὸς ἀγροτεμαχίων διεσπαρμένων εἰς ὅλην τὴν περιοχὴν τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας, ὅπως δεδαιούται ἀπὸ τοὺς διασωθέντας τίτλους ἰδιοκτησίας τῆς Μονῆς καὶ περὶ τῶν ὁποίων θὰ γίνῃ λόγος εἰς τὴν συνέχειαν τῆς ἐργασίας αὐτῆς. Οἱ τίτλοι κυριότητος τῶν ὑπὸ τῆς Μονῆς κατεχομένων κτημάτων εἶναι πλείστοι, οἱ δὲ περισσότεροι τούτων εἶναι γεγραμμένοι εἰς τὴν τουρκικὴν γλῶσσαν. Ἐχουν διασωθῇ δεκάδες Ταπία Σπαχήδων, Χοτζέτια, Μαξιμπατάδες, Ἀποφάσεις καὶ Μαρτυρικά ἔγγραφα, Ἀποδείξεις πληρωμῶν κεφαλικοῦ φόρου κ.λπ. πού ἀποτελοῦν γραπτὰς μαρτυρίας περὶ τοῦ τρόπου κτήσεως τῶν γαιῶν, τῶν ἀνηκόντων ἐκπαλαί εἰς τὴν κυριότητα τῆς Μονῆς.

(Συνεχίζεται)

† Ὁ Γραβένων ΣΕΡΓΙΟΣ

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Παρακαλοῦμεν ὅπως γίνῃ διόρθωσις παρρημάτων εἰς τὸ Παράρτημα τοῦ ὑπ' ἀρ. 13) 1 - 15 Ἰουλίου 1986 τεύχους τῆς «Ἐκκλησίας», ὡς ἑξῆς:

α. Σελὶς 35, α' στήλη, στίχος 4: «Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 39 παρ. 4 τοῦ Ν. 690) 77» νὰ ἀναγνωσθῇ: «... τοῦ Ν. 590) 77».

β. Οἱ τρεῖς τελευταῖοι στίχοι τῆς αὐτῆς στήλης «Ἡ Ἱερά Μονὴ ἔχει ἰδίαν κυκλικὴν Σφραγίδα, φέρουσαν ἐν μέσῳ σταυρόν, περίξ τοῦ ὁποίου ἀναγράφεται ἡ ΠΑΡΑ ΜΟΝΗ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ †», νὰ τεθοῦν ὡς ἄρθρον 25 (ἐν σελ. 41, δ' στήλη) καὶ τὰ ἄρθρα 25, 26, 27 νὰ ἀριθμηθοῦν ὡς 26, 27, 28 ἀντιστοίχως.

(Ἐκ τῆς Διευθύνσεως)

«Σχέσεις τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν πρὸς τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον»

ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΑΙ ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ*

Ἐὰν ὅμως τελικῶς ἡ Πανορθόδοξος Προπορασκευαστική Ἐπιτροπὴ ἤθελε ταχθῇ, εἰς τὴν διὰ τὸν Διάλογον ἀναγκαιότητα τῶν κοινῶν κειμένων ἀποβλέπουσα, ὑπὲρ τῆς συνεχίσεως τοῦ καταρτισμοῦ τοιούτων κοινῶν κειμένων, φρονούμεν ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ πρέπει ὅπως ὁ τούτων καταρτισμὸς γίνηται σταδιακῶς. Καὶ ἐξηγούμεθα:

Α'. Ἀντὶ τῶν τριῶν Ὑποεπιτροπῶν, αἱ ὁποῖαι σκοπὸν ἔχουν νὰ ἐτοιμάσῃν —ἐννοεῖται ἐκάστη κεχωρισμένως— κοινὰ κείμενα, τὰ ὁποῖα θὰ ὑποβάλουν εἰς τὴν Συντονιστικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς περαιτέρω ἐπεξεργασίαν καὶ ὑποβολὴν ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν Ὀλομέλειαν, νὰ καταρτισθῇ μία ἰσχυρὰ Διορθόδοξος Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ, ἡ ὁποία νὰ ἐτοιμάζῃ τὸ κείμενον ἢ τὰ κείμενα μόνη, πρὶν ἢ τὸ θέμα ἔλθῃ εἰς διαλογικὴν συζήτησιν εἰς τὰς τρεῖς Ὑποεπιτροπὰς. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἀποφευχθοῦν: 1) ἡ σύγχυσις τῆς διδασκαλίας τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος, 2) ἡ σήμερον παρατηρουμένη αἰσθητὴ ἑλλειψίς καταλλήλων προσώπων πρὸς θεολογικὴν συζήτησιν καὶ καταρτισμὸν κειμένων εἰς τὰς τρεῖς Ὑποεπιτροπὰς παρὰ τὰς τεραστίας θεολογικὰς δυνάμεις, τὰς ὁποίας διαθέτομεν. Ὡς Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχομεν τεραστίας θεολογικὰς δυνάμεις, ἀλλ' ἐν τῇ Ὁρθόδοξῃ - Ρωμαιοκαθολικῇ Διαλόγῃ διαθέτομεν ἐλαχίστας τοιαύτας, αἱ ὁποῖαι κατανέμονται εἰς τὰς τρεῖς Θεολογικὰς Ὑποεπιτροπὰς. Ἡ ἀντίστοιχος Ἐπιτροπὴ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν εἶναι ἰσχυρὰ καὶ διαθέτει ὅ,τι ἰσχυρότερον καὶ καλύτερον ἔχει ἢ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία. 3) Τὸ ἀπαράδεκτον φαινόμενον νὰ προσέρχωνται εἰς τὴν Ὑποεπιτροπὴν οἱ μὲν Ὁρθόδοξοι ἄνευ κειμένου, οἱ δὲ Ρωμαιοκαθολικοὶ μετὰ κειμένου, καταλλήλως ἐκ τῶν προτέρων προετοιμασθέντος, καὶ νὰ γίνηται συζήτησις δάσει τοῦ κειμένου τούτου τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία καὶ ἀγωνίζεται νὰ ἐπιβάλῃ τοῦτο εἰς ἡμᾶς τοὺς Ὁρθόδοξους.

Εἰς τὴν Διορθόδοξον Συντακτικὴν ταύτην Ἐπιτροπὴν θὰ συμμετέχουν κατὰ πρῶτον καὶ κύριον λόγον μέλη τῆς Συντονιστικῆς τοῦ Διαλόγου Ἐπιτροπῆς καὶ εἰδήμονες καθηγηταί, χωρὶς νὰ εἶναι ἀπαραίτητον ὅπως οὗτοι ὦσι καὶ μέλη τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς. Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν δὲν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ συμμετάσχουν ἅπασαι αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι.

Β'. Τὰ ὑπὸ τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς καταρτιζόμενα ἐπὶ τῶν τριῶν ὑποδιαρέσεων τοῦ κυρίου θέμα-

τος κείμενα θὰ παραδίδωνται εἰς τὰ Ὁρθόδοξα μέλη τῶν τριῶν Ὑποεπιτροπῶν διὰ τὰς ἐν αὐταῖς συζητήσεις.

Γ'. Τὸ ἐπὶ τοῦ κυρίως θέματος κοινὸν κείμενον, τὸ ὁποῖον, δάσει τῶν κοινῶν κειμένων τῶν τριῶν Ὑποεπιτροπῶν, θὰ καταρτίζεται ὑπὸ τῆς Μικτῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς, πρὶν ἢ ὑπὸ ταύτης ὑποβληθῇ εἰς τὴν Ὀλομέλειαν τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ θεωρηθῇ καὶ πάλιν ὑπὸ τῆς Διορθόδοξου Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐν περιπτώσει δὲ διατυπώσεως ἀπὸ μέρους τῆς τελευταίας ταύτης παρατηρήσεων τινῶν ἐπ' αὐτοῦ, αὗται νὰ συνοδεύουν τὸ ὑπὸ τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Ὀλομέλειαν ὑποβαλλόμενον κείμενον.

Τοιαύτη τις διαδικασία θὰ ἦτο ἱκανὴ νὰ διασκεδάσῃ τὰς ἀμφιβολίας, δυσπιστίας, ἐπιφυλάξεις καὶ τοὺς φόβους τῶν ἀντιτιθεμένων εἰς τὸν μέχρι τοῦδε ἀκολουθούμενον τρόπον καταρτισμοῦ κοινῶν κειμένων, ἅμα δὲ νὰ ἀπομυθοποιήσῃ τὰ ὅσα λέγονται, γράφονται καὶ πιστεύονται περὶ τοῦ τρόπου τούτου τοῦ καταρτισμοῦ καὶ περὶ τῆς πατρότητος ἅμα τῶν κειμένων. Προσέτι κρίνεται καλὸν καὶ ἀναγκαῖον ὅπως καὶ αἱ τρεῖς διαδοχικαὶ μορφαί, τὰς ὁποίας διέρχεται τὸ κοινὸν κείμενον, δημοσιεύωνται, ἅμα τῇ καταρτισμῇ αὐτῶν, εἰς τὸν ἐκκλησιαστικὸν καὶ τὸν θύραθεν τύπον, εἰς τρόπον ὥστε νὰ λαμβάνουν γνῶσιν τούτων καὶ οἱ μὴ συμμετέχοντες τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Διαλόγου Ἐπίσκοποι, πρεσβύτεροι, θεολόγοι καθηγηταί καὶ γενικώτερον σύμπαν ἄνευ ἐξαιρέσεως τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, καὶ νὰ ἐκφράξῃ τὰς ἐνδεχομένας παρατηρήσεις καὶ ἀντιδράσεις αὐτοῦ. Εἶναι ἀπαράδεκτον ὁ ἐκκλησιαστικὸς καὶ θεολογικὸς κόσμος νὰ εὐρίσκωνται πρὸ τετελεσμένων ἀποτελεσμάτων τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου καὶ νὰ λαμβάνωσι γνῶσιν μόνον τῆς τελικῆς μορφῆς τοῦ κοινοῦ κειμένου, ὡς συμβαίνει μέχρι τῆς σήμερον. Τὰ δὲ ἐντεῦθεν προκύπτοντα δυσάρεστα σχόλια νὰ στρέφονται τόσον ἐναντίον τῶν συμμετεχόντων εἰς τὸν Διάλογον, ὅσον καὶ ἐναντίον τοῦ σκοποῦ τῆς διεξαγωγῆς τοῦ Διαλόγου. Εἶναι γνωστὴ ἡ θέσις ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἀνέκαθεν ἐκράτησε τὸ ἀνώνυμον πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, ἐναντι καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἀκόμη ἀποφάσεων, θεωρηθεισῶν ὡς θιγουσῶν τὴν ὀρθόδοξον αὐτοῦ συνείδησιν.

Πρὶν ἢ κατακλείσωμεν τὸ τόσον μεγάλῃς σημασίας καὶ σπουδαιότητος ἀπὸ πάσης ἀπόψεως πρόβλημα τῶν κοινῶν κειμένων, παρατηροῦμεν ταπεινῶς ὅτι ἡ Διορθόδοξος Προπορασκευαστικὴ Ἐπιτροπὴ καλὸν θὰ εἶναι νὰ μελετήσῃ εἰς βάθος καὶ πλάτος τὸν τρόπον τῆς συλλογικῆς συμμετοχῆς τῶν ἡμετέρων Θεολογικῶν σχολῶν εἰς τὸν περὶ οὗ πρόκειται Διάλογον, ἀποφευγομέ-

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 281 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8 τεύχους.

νης οὕτω καὶ πάσης ἐμπλοκῆς τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν εἰς τὴν ἐνεστῶσαν φάσιν τοῦ Διαλόγου.

3. Θ ε μ α τ ο λ ο γ ί α :

Ὡς πρὸς τὴν Θεματολογίαν, ἐπὶ τοῦ παρόντος, δὲν ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν τι τὸ ἰδιαίτερον. Πρέπει αὕτη νὰ συνεχισθῇ ὡς καθωρίσθη ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς ἐκ Θεολόγων Προπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὅποιον δὲν τίθεται σήμερον, ἀναμφιδόλως θὰ τεθῇ εἰς τὸ προσεχές μέλλον, εὐθὺς ἅμα τῇ ἀποπερατώσει τοῦ πίνακος τῶν πρὸς συζήτησιν καθορισθέντων θεμάτων. Φρονοῦμεν ταπεινῶς, ὅτι πρὶν ἢ ὀρισθῇ πρὸς ἐξέτασιν μία νέα σειρά θεματολογίας (Ἐκκλησιολογία - Σωτηριολογία, κ.λπ.), καλὸν εἶναι νὰ συνεχισθῇ ἡ ἐξέτασις τῶν θεμάτων, τὰ ὅποια ἔχουν προκύψει ἢ θὰ προκύβουν ἐκ τῆς μελέτης τῆς περὶ μυστηρίων διδασκαλίας. Εἶναι δὲ αὐτὰ οὐκ ὀλίγα καὶ οὐχὶ εὐκαταφρόνητα. Ἐὰν ὅμως δι' εἰδικούς λόγους, τοῦτο ἤθελεν εἶναι ἀδύνατον, τότε ὡς προσεχῆς θεματολογία καλὸν θὰ εἶναι νὰ ὀρισθῇ ἡ «Ἐκκλησιολογία», ἐκ τῆς συμφωνίας ἐπὶ τῆς ὁποίας θὰ ἐξαρτηθῇ αὐτὸ τοῦτο τὸ μέλλον τοῦ Διαλόγου καὶ ἡ διακοινωνία τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐτονίσθη, ὁ Διάλογος δὲν πρέπει νὰ προχωρῇ ἀφ' ὧν κενὰ ὀπισθεν αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ προχωρῇ ἀφοῦ προηγουμένως ἀφαιρῶνται ὅλοι «αἱ νάρκαι», αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται τυχὸν ἐν τῇ ὁδῷ, τὴν ὁποίαν οὗτος καλεῖται νὰ διανύσῃ ἄνευ «θυμάτων» καὶ ἄνευ ὀπισθοδρομήσεων. Αὐτὸ ἐπιβάλλει ἡ ἀσφαλὴς στρατηγική.

Τοῦ λόγου δὲ ὄντος περὶ τῆς θεματολογίας, ὀφείλομεν νὰ υπογραμμίσωμεν τὴν ἐκ τῶν πραγμάτων προκύπτουσαν ἀνάγκην ὅπως κληθῶσι πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὸν Διάλογον, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα συμβούλων, εἰδήμονες πρὸς τοῦτο θεολόγοι. Οὗτοι θὰ παρίστανται καὶ θὰ συμμετέχωσιν εἰς τὰς ἐργασίας ὁρισμένων ἢ καὶ πασῶν τῶν συνεδριάσεων τῶν Ὑποεπιτροπῶν, τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐν ὁλομελείᾳ Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ παρουσία τούτων, ὡς θεολογικῶν συμβούλων ἄνευ ψήφου, εἶναι ἀπαραίτητος, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι ὁ Διάλογος εἶναι πολὺ εὐρύς καὶ ἐκτείνεται ταυτοχρόνως ἐπὶ περισσοτέρων θεμάτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι τὸ ὑπὸ συζήτησιν κύριον θέμα δέον νὰ θεωρηθῇ σφαιρικῶς καὶ οὐχὶ ὑπὸ μίαν καὶ μόνον ὄψιν. Ἡ πείρα τῶν μέχρι τοῦδε ἐργασιῶν τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς καθιστᾷ, κατὰ τὴν ἡμετέραν πάντοτε γνώμην, ἀναγκαίαν τὴν συμμετοχὴν τριῶν τοις ἑκατοῖσιν συμβούλων, εἰδικῶν εἰς θέματα δογματικά, ἱστορικά, κανονικά, καίνοδιαθηκικά καὶ λειτουργικά.

4. Γ λ ῶ σ σ α τ ῶ ν κ ε ι μ ἔ ν ω ν :

Ἡ μέχρι τοῦδε ἀκολουθηθεῖσα γραμμὴ καταρτισμοῦ τῶν κοινῶν κειμένων εἶναι ἁ π α ρ ᾶ δ ε κ τ ο ς. Ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Θεολογικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπέτυχεν, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, τὴν ἀνοχὴν δ' ἡμῶν, ὥστε νὰ «ἐξοδελισθῇ» ἡ γλῶσσα τῆς Καινῆς Διαθήκης, τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ τῶν Πατέρων τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπίσημος γλῶσσα συντά-

ξεως τῶν κειμένων ἡ γαλλικὴ, μετάφρασιν ἐκ τῆς ὁποίας, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀποτελεῖ τὸ Ἑλληνικὸν κείμενον. Συνέπεια τούτου εἶναι: α) τὸ Ἑλληνικὸν κείμενον ὡς μετάφρασις ἐκ τοῦ γαλλικοῦ νὰ εἶναι εἰς πολλὰ σημεῖα ἀσαφές καὶ δυσνόητον, β) νὰ εἰσάγονται εἰς τὰ κοινὰ κείμενα τοῦ Διαλόγου δυσνόητοι καὶ ἀμφιστόμου ἐννοίας καὶ σημασίας λέξεις καὶ ὅροι, ξένοι πρὸς τὴν κοινὴν πατερικὴν παράδοσιν καὶ γλῶσσαν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, νὰ ἀποκλείωνται δὲ ὅροι καθιερωμένοι εἰς τὴν Θεολογίαν. Ἀποτέλεσμα τούτου εἶναι, ὅτι τὰ κείμενα ἀποβαίνουν ἀσαφῆ, δυσνόητα, ἀνακριδῆ καὶ διφορούμενα, σημαίνοντα ἄλλα διὰ τοὺς Ὁρθόδοξους καὶ ἄλλαι διὰ τοὺς Ρωμαιοκαθολικούς. Τὴν σύγκρουσιν δὲ αὐτὴν ἐπαυξάνει καὶ ἡ εἰσδοχὴ ἐντὸς τῶν κειμένων ὁρισμένων σχολαστικῶν ὅρων, τεχνηέντως εἰσαγομένων εἰς αὐτὰ ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐπιτροπῆς. Ὅθεν κατὰ τὴν ταπεινὴν ἡμῶν γνώμην, εἶναι ἀνάγκη ὅπως καθιερωθῶσι δύο καὶ οὐχὶ ἓν πρωτότυπα κείμενα, ἥτοι ἓν ἑλληνικὸν καὶ ἓν γαλλικόν, καὶ ἡ χρῆσις ἐν αὐτοῖς αὐστηρᾶς θεολογικοπατερικῆς γλώσσης καὶ ὁρολογίας.

5. Θεωροῦμεν ὡς σκόπιμον καὶ πολλαχῶς λυσιτελεῖ τὴν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τελευταίως γενομένην σύστασιν ἐν Ρώμῃ Γραμματείας τῆς Ἀντιπροσωπείας αὐτοῦ ἐν τῇ Διορθόδοξῃ Θεολογικῇ Ἐπιτροπῇ, ἐφ' ὅσον δύνανται νὰ ἀποτείνωνται πρὸς τὴν Γραμματείαν ταύτην καὶ τὰ μέλη τῶν ἐν τῇ Διορθόδοξῃ Θεολογικῇ Ἐπιτροπῇ Ἀντιπροσωπειῶν τῶν ἄλλων Ὁρθόδοξων κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν, καὶ αὐτῶν δὲ τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων καὶ παντὸς ἐνδιαφερομένου, πρὸς ἐνημέρωσιν καὶ πληροφόρησιν ἐπὶ παντὸς ἀφορῶντος εἰς τὸν Διάλογον τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

6. Π ρ ο σ η λ υ τ ι σ μ ὸ ς - Ο ὑ ν ί α :

Μόλις καὶ μετὰ βίας θεωρεῖται ἀπαραίτητον νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα, ὅτι, καίτοι ἤρχισεν ὁ Διάλογος, καὶ τὰ μέλη τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς συνηλθον ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ κατήρτισαν κοινὰ κείμενα, ἐν τούτοις ἡ ὑπάρχουσα δυσπιστία τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐναντι τῆς ἐκκλησιαστικῆς πολιτικῆς τοῦ Βατικανοῦ, τῶν δραχυπροθέσεων καὶ μακροπροθέσεων σκοπῶν, προθέσεων καὶ θλῆψεων αὐτοῦ ἐναντι τῆς Ὁρθοδοξίας, ὡς καὶ τῆς εἰλικρινοῦς ἀποφάσεως πρὸς ἀμοιβαίαν ἔνωσιν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν διὰ τοῦ ἐπὶ ἴσοις ὅροις Θεολογικοῦ Διαλόγου, παραμένει πάντοτε ἰσχυρά. Ἡ συνέχισις τοῦ προσηλυτισμοῦ, ἐκεῖ ὅπου τοῦτο εἶναι δυνατόν, ἡ ἐνίσχυσις τῆς Οὐνίας, δι' ἐμφανῶν ἢ ἀφανῶν τρόπων καὶ μέσων, ἡ ἐμμέσως ἢ ἀμέσως ἐξασθένεισις τῆς Ὁρθοδοξίας ἐκ μέρους τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, τοῦθ' ὅπερ κυρίως ἰσχύει διὰ χώρας ὅπου αὕτη μὲν εἶναι πανίσχυρος, ἡ δὲ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εὐρίσκεται ἐν μεγάλῃ μειοψηφίᾳ, πάντα ταῦτα, καθὼς καὶ ἄλλα, καθιστοῦν τὰ εὐρύτερα στρώματα τῶν τῆς ἡγεσίας ὅσον καὶ τοῦ πληρώματος τῆς Ὁρθόδοξου ἡμῶν Ἐκκλησίας ἐπιφυλακτικὰ ἐναντι τῆς σκοπιμότητος καὶ τῶν ἀπωτέρων καὶ ἀπωτάτων στόχων τοῦ διεξαγομένου Θεολογικοῦ Διαλόγου. Ὅθεν, προκειμένου νὰ ἐξομαλυνθῇ ἡ πορεία τοῦ Διαλόγου, νὰ

διευκολυνθῇ ἡ ἀπρόσκοπτος διεξαγωγή αὐτοῦ, καὶ νὰ ἔλθουν ἐγγύτερον ἀλλήλαις αἱ ψυχαὶ καὶ αἱ καρδίαι τοῦ πληρώματος τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ τὸ ταχύτερον δυνατὸν τὸ θέμα τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ τῆς Οὐνίας πρὸς συζήτησιν εἰς τὴν Ὀλομέλειαν τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ κατάστασις αὕτη δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δικαιωνίζεται, διότι ἀποτελεῖ μεγάλην ἀκανθὰ, τραυματίζουσαν τὰς ψυχὰς καὶ τὰς καρδίας ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν Ὁρθόδοξων. Δὲν πρέπει δὲ νὰ παραλείψωμεν ἐνταῦθα νὰ υπογραμμίσωμεν καὶ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀκολουθοῦσα τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὰς λοιπὰς Ὁρθόδοξους Ἐκκλησίας, καὶ μένουσα πιστὴ εἰς τὰς σχετικὰς ἀποφάσεις τῆς Πανορθόδοξου Συνόδου περὶ ἐνάρξεως τοῦ Διαλόγου, ἐδέχθη κατ' ἄρχην νὰ συμμετάσχη εἰς τοῦτον ὑπὸ τὴν ἀπαράδραστον ὁμῶς βασικὴν προϋπόθεσιν ὅτι τὸ θέμα τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ τῆς Οὐνίας θὰ συζητηθῇ κατ' ἀπόλυτον προτεραιότητα, καὶ θὰ τύχη τῆς καταλλήλου διευθετήσεως. Ἡ ἐπ' ἀόριστον ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως ταύτης δὲν ὀφείλει τὴν Ὁρθόδοξον ἡμῶν Ἐκκλησίαν καὶ δὲν ἐποικοδομεῖ τὸν Διάλογον, ὁ ὁποῖος, διὰ τὴν προχωρήσιν ἀκωλύτως, ἔχει ἀνάγκην ἄρσεως ἐκ μέρους τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ὁρισμένων παρεξηγήσεων καὶ διαφωνιῶν, αἱ ὁποῖαι ὑφίστανται εἰσέτι μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, καὶ αἱ ὁποῖαι οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουν πρὸς τὴν πίστιν, ἐμπίπτουσιν εἰς τὰ πλαίσια τοῦ Διαλόγου τῆς Ἀγάπης.

7. Ἀξιολόγησις τοῦ Διαλόγου:

Βεβαίως, εἶναι πολὺ πρόωρον νὰ γίνῃ ἀξιολόγησις τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου μεταξὺ Ὁρθοδοξίας καὶ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ, ὅστις, ἀναμφιβόλως, ἐνισχύει τὴν παρουσίαν καὶ μαρτυρίαν τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, τ.ἔ. τῆς Μιάς καὶ Ἀδιαίρετου Ἐκκλησίας, ἐν τῇ Π. Σ. Ἐκκλησιῶν, καὶ δὴ ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ «Πίστις καὶ Τάξις», εἰς ἣν συμμετέχει καὶ ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία. Ἀναμφιβόλως ὁ Διάλογος οὗτος, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ διμερεῖς καὶ πολυμερεῖς διάλογοι, παρέχουν τὴν μοναδικὴν εὐκαιρίαν εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν νὰ τονίσῃ καὶ ὁπωσδήποτε νὰ ἐνισχύσῃ τὴν παρουσίαν αὐτῆς ἐν τῇ Ἀντικῇ Χριστιανικῇ κόσμῳ, ὁ ὁποῖος μέχρι πρότινων ἐτῶν, ἀπορροφημένος ὑπὸ τῆς ρωμαιοκαθολικῆς καὶ προτεσταντικῆς θεολογίας, ἐλάχιστα ἐγνώριζε περὶ Ὁρθοδοξίας, καὶ μονομερῶς καὶ ὑποκειμενικῶς ἡρμήνευε τὴν Πατερικὴν Παράδοσιν.

Ἐπειδὴ ὁ μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν Διάλογος ὅστις ἀπαραιτήτως δεόν νὰ ἐρεῖδῃται ἐπὶ τῆς κοινῆς κληρονομίας, τ.ἔ. τῆς διδασκαλίας τῶν Πατέρων καὶ τῆς κοινῆς πίστεως τῆς πρὸ τοῦ Σχίσματος ἀδιαίρετου Ἐκκλησίας, θὰ εἶναι τραχὺς καὶ μακρὸς, καλὸν θὰ ἦτο οὗτος νὰ ἐνισχυθῇ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο, διότι διὰ τῆς συνεργασίας τῶν δύο Ἐκκλησιῶν κυρίως ἐπὶ πρακτικῶν θεμάτων θὰ ἔχῃ νὰ ὠφεληθῇ ἡ διαπραγματευτικὴ δύναμις τοῦ Χριστιανισμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων θρησκειῶν καὶ τῶν αἱρέσεων, ὡς καὶ μετὰ τῶν διαφόρων συγχρόνων κοινωνικῶν, πολιτικῶν, οικονομικῶν καὶ φιλοσοφικῶν ρευμάτων. Προσέτι δι' αὐτοῦ θὰ δο-

θῇ ἡ εὐκαιρία νὰ ἐγκεντρισθῇ ἡ ξηρὰ σχολαστικὴ Δυτικὴ Θεολογία διὰ τοῦ καλλιελίου κλάδου τῆς μυστικῆς καὶ φιλανθρώπου Θεολογίας τῆς Ἀνατολῆς.

8. Πρότασις:

Συνοψίζοντες πάντα τὰ ἀνωτέρω προτεινόμενα τὰ κάτωθι:

- 1) Ὁ μεταξὺ τῆς Ὁρθόδοξου καὶ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τινων ἐτῶν ἀρξάμενος Θεολογικὸς Διάλογος νὰ συνεχισθῇ μὲ μοναδικὰ κριτήρια τὴν πατερικὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν Ἱερὰν Παράδοσιν τῆς μᾶς καὶ ἀδιαίρετου ἀρχαίας Ἐκκλησίας τῶν ὀκτῶ πρώτων αἰώνων, τὰ ὁποῖα θὰ μᾶς δοθησούν εἰς τὴν ἐπίτευξιν κοινῆς συμφωνίας καὶ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν πλήρους κοινωνίας, ἥτις θὰ εἶναι καρπὸς τοῦ τὰ πάντα χορηγούντος Τελεταρχικοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τῆς ἐνεργείας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ὅστις εἶναι ἡ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας.
2. Προκειμένου νὰ προαχθῇ ὁ Διάλογος οὗτος νὰ ἀποφεύγωνται, πάσῃ θυσίᾳ, ὁρισμένοι μονομερεῖς πράξεις καὶ ἐνέργειαι, ἐρχόμεναι εἰς ἄκραν ἀντίθεσιν πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ Διαλόγου τῆς Ἀγάπης καὶ ἐπαναφέρουσιν εἰς τὴν μνήμην αὐταρχικὰς προθέσεις καὶ ἐνεργείας τοῦ τόσο ἐδυνηροῦ δι' ἀμφοτέρους τὰς Ἐκκλησίας παρελθόντος.
- 3) Αἱ διαφοραὶ μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν νὰ μὴ θεωροῦνται ἀπλῶς θεσμικαί, ἀλλὰ κυρίως θεολογικαί, ἐκκλησιολογικαί, διὸ καὶ ὁ Διάλογος θὰ εἶναι πολὺ δυσχερὴς καὶ μακροχρόνιος.
- 4) Εἰς ὁρισμένα σημεῖα καὶ δι' ὁρισμένους περιπτώσεις κρίνεται ἀναγκαῖα ἡ ἀλλαγὴ τῆς μεθοδολογίας.
- 5) Νὰ συμπληρωθῇ ἡ θεματολογία διὰ τῶν ἀνακυψάντων θεμάτων καὶ κατ' ἀπόλυτον προτεραιότητα νὰ ἐξετασθῇ ἡ Ἐκκλησιολογία, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὑπάρχουν ἐκκλησιολογικῶς συντεταγμέναι θάσεις τῶν θεολογικῶν συζητήσεων. Ἡ τύχη τοῦ Διαλόγου τούτου θὰ κριθῇ κατὰ πρῶτον καὶ κύριον λόγον ἐκ τῆς ἐπιλύσεως ἢ μὴ τῆς ἀμφισβητουμένης θέσεως τῶν ὑπερεξουσιῶν καὶ τῆς αὐθεντίας τοῦ Πάπα Ρώμης ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, αὐθεντίαν τὴν ὁποῖαν οἱ Ὁρθόδοξοι διὰ λόγους καθαρῶς ἐκκλησιολογικοῦς, ἱστορικοῦς, Βιβλικούς, κανονικοῦς καὶ παραδοσιακοῦς δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποδεχθῶμεν.
- 6) Ὁ τρόπος κατάρτισις τῶν κοινῶν καίμενων ὡς ὁ μὴ ἐνδεδειγμένος, νὰ τύχῃ τῆς δεούσης τροποποιήσεως.
- 7) Ἐπίσης νὰ συσταθῇ Διορθόδοξος Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ, ἐκάστοτε ἀναγενομένη, δάσει τῆς θεματολογίας καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ Διαλόγου.
- 8) Νὰ καθορισθῶν ὡς ἐπίσημα καίμενα δύο, ἐν ἐλληνικῶν καὶ ἐν γαλλικῶν.
- 9) Νὰ καλῶνται εἰδικοὶ θεολόγοι καὶ νὰ συμμετέχωσιν εἰς τὰς θεολογικὰς συζητήσεις.
- 10) Νὰ τηρῶνται πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων.
- 11) Ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ καθαρῶς ἐκκλησιολογι-

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟΝ ΚΟΣΜΟΝ*

Ἀρχέτυπα υπερβατικῶν μορφῶν, ἀποκαλύπτει καὶ ὁράματα τοῦ κόσμου τῶν ἁγίων, εἰκονίζουσι αἱ πολύχρωμοι εἰκόνες, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἠγωνίσθη ὁ Μοναχισμός, διότι ἡ εἰκὼν εἶναι ἀποκάλυψις ἁλῶν μορφῶν, ἀρχετύπων ὄντων, τὰ ὅποια κρύπτονται ὑπὸ τὴν καλλιτεχνικὴν ἀπεικόνισιν τῆς μορφῆς καὶ τοῦ χρώματος. Εἶναι ἀφηρημένη ἔννοια συγκεκριμένης μορφῆς, θρησκευτικὸν βίωμα, πνευματικὴ θεώρησις, περιβεβλημένη τὸ στέφανον τοῦ μαρτυρίου καὶ τῆς δόξης. «Ἡ τιμὴ τῆς εἰκόνος ἐπὶ τὸ πρωτότυπον διαβαίνει» βεβαίως ὁ Μέγας Βασίλειος. Μὲ τὴν ἀπόλυτον αὐτὴν πεποίθησιν, ἐπέτρεψεν ἡ Ἐκκλησία τὴν ἐν χρώμασι καὶ διὰ χρωμάτων, ἀναπαράστασιν τῶν ἁγίων μορφῶν.

Ναί· ἠγωνίσθη ὁ Μοναχισμός παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τὴν ἀναστήλωσιν τῶν ἱερῶν εἰκόνων. Σήμερον, καλεῖται νὰ ἀγωνισθῇ διὰ τὴν ἀναστήλωσιν καὶ ἀνάστασιν, τῆς εἰκόνος τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ἡ ὁποία εἰκὼν κατέστη δυσδιάκριτος, διότι σὺν τῷ χρόνῳ ὑπέστη ἀλλοιώσεις καὶ μεταμορφώσεις καὶ ἐτάφη μέσα εἰς τὰ ἐρείπια τοῦ ἐγὼ καὶ τῆς ἐγωλατρίας.

Τὰ παθήματα καὶ τὰς ἀλλοιώσεις τῆς εἰκόνος τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ἠμποροῦμε νὰ παρομοιάσωμεν πρὸς τὰς παραμορφώσεις τῆς ψυχῆς, ἡ ὁποία, κατὰ Πλάτωνα, ὑπενθυμίζει τὰς ἀλλοιώσεις τοῦ μυθολογουμένου Ποντίου θεοῦ Γλαύκου, ὁ ὁποῖος ἐντὸς τῆς θαλάσσης καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν κυμάτων, ὁστρέων καὶ φυκιῶν, τοσοῦτον ἠλλοιώθη «ὥστε παντὶ μᾶλλον θηρίῳ εἰσέκειναι, ἢ οἷος ἦν φύσει».

Ἡ ἀναστήλωσις καὶ ἀνάστασις, τῆς ἐν τῷ ἀνθρώπῳ εἰκόνος τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ προαγωγή αὐτοῦ εἰς τὸ «καθ' ὁμοίωσιν», πρέπει ν' ἀποτελῇ, πρωταρχικὸν μέλημα, τῶν ὑπευθύνων τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ διακή-

ρυξις τῆς ὁρθῆς πίστεως πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ τὴν οὐσίαν καὶ τὸν πυρῆνα τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. «Πρέπει νὰ διακηρυχθῇ ἡ ἀλήθεια, ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία δὲν εἶναι μία Ἐκκλησία, ἀλλὰ ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία διατηρεῖ ἀνόθεντον καὶ αὐθεντικὴν τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἀποκαλύψεως καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάρχει μία πνευματικὴ καὶ ὀντολογικὴ ταυτότης καὶ ὄχι ἀπλῶς, μία ἀδιάκοπος ἱστορικὴ συνέχεια» (Πλάτ. Πολιτεία 10, 616β). Αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν, τὴν ἀλήθειαν τῆς Ὁρθοδόξιας, διαλέγεται πανορθόδοξως μὲ ὅλον τὸν διαχριστιανικὸν κόσμον ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία.

Ἡ ἀποκάλυψις τοῦ μυστηρίου «τοῦ σεσιγημένου, νῦν δὲ φανερωθέντος καὶ γνωρισθέντος», οὐδεμία ἐπιδέχεται μετατροπὴν καὶ ἀλλοίωσιν. Τὸ πνεῦμα τῆς ἐκκοσμικεύσεως (secularism) τοῦ περιεχομένου τῆς πίστεως, τὸ ὁποῖον διαρκῶς καλλιεργεῖται καὶ ἐν πολλοῖς διδάσκεται, ἀποτελεῖ προδοσίαν καὶ ἄρνησιν τῆς ἀληθείας τῆς Ἀποκαλύψεως, ἡ ὁποία ἀσφαλῶς δὲν ἀποκλείει τὸ παράλογον, ὅταν παράλογον θεωρῆται, πᾶν ὅ,τι δὲν ἐπιδέχεται λογικὴν ἐρευναν, ἀντιθέτως μάλιστα τὸ παράλογον, ὡς ὑπέρλογον, ἐκλαμβάνει, ὡς μέτρον καὶ κριτήριον τῆς ἀληθείας. Ἡ πίστις δὲν ἐρευνᾷται ἐπιστημονικῶς, τὸ μυστήριον δὲν ἀνιχνεύεται λογικῶς, ἀλλὰ μυστικῶς βιοῦται καὶ βιούμενον μόνον γνωρίζεται. Εἰς τὴν ἀλήθειαν τοῦ μυστηρίου, δὲν εἰσερχόμεθα διὰ τοῦ λόγου καὶ τῆς διαλεκτικῆς, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης, καὶ ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ πραγματικὴ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου. Ἀξίζω ὅσον ζυγίζω, καὶ ζυγίζω ὅσον ἀγαπῶ. Ἡ ἀγάπη εἶναι τὸ πραγματικόν μου βάρος, «*pondus meus amor meus*», λέγει ὁ Ἱερὸς Αὐγουστίνος. Καὶ εἶναι ἀκατάλυτος ἡ ἀξία τῆς ἀγάπης, διότι εἶναι δωρεὰ τοῦ Θεοῦ. Καὶ εἶναι δωρεὰ, διότι ὁ Θεὸς δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἄνθρωπον, διότι ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἀναγνωρίζει μία ἀξίαν, ἀλλὰ ἀγαπᾷ τὸν ἄνθρωπον, δημιουργεῖ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, τὴν

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 426 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 13 τεύχους.

κοῦ προβλήματος τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ τῆς Οὐνίας ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ ἀναβάλληται ἐπ' ἄοριστον.

12) Ὁ Διάλογος νὰ προχωρῇ κατὰ τρόπον φυσιολογικόν, μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ εὐθύνης καὶ ἄνευ τινὸς ἀδικαιολογήτου καὶ ἀψυχολογήτου σπουδῆς, ὁποθενδήποτε προσερχομένης καὶ καλλιεργουμένης.

13) Ἐν τῇ ἐπιψηφίσει τῶν κειμένων ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς ἡ καθ' ἑκάστον τῶν μελῶν αὐτῆς ψήφισις νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς ψήφου τῶν διαλεγόμενων Ἐκκλησιῶν, ἥτοι μιᾶς τῆς Ὁρθοδόξου καὶ μιᾶς τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, οὕτως ὥστε διὰ τὴν ἐπιψηφίσιν ἐνὸς κει-

μένου νὰ εἶναι ἀναγκαία ἡ ψήφος ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν, οὐχὶ δὲ ἡ πλειοψηφία τῶν ἐπιψηφίζόντων μελῶν. Ἡ κατὰ άτομα ψήφισις, ἐφαρμοζομένη κατὰ τὴν ἐπιψηφίσιν τῶν κειμένων τοῦ Π. Σ. Ἐκκλησιῶν, προκαλεῖ, ὡς γνωστόν, ἀρνητικὰς διὰ τοὺς Ὁρθοδόξους συνεπείας καὶ ἀντιδράσεις, αἱ ὁποῖαι δὲν πρέπει, ὡς εἰκός, νὰ προβάλλουν καὶ ἐν τῷ Διάλῳγῳ μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

(Τέλος)

† Ὁ Μητροπολίτης Περιστερίου
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ (ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ) ΖΑΦΕΙΡΗΣ
Καθηγητῆς Πανεπιστημίου

ἀξίαν τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως λέγει ὁ Nygren. Δὲν με ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς διὰ τὴν ἀξίαν μου, ἀλλὰ τὴν ἀξίαν μου δημιουργεῖ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεὸς με τὴν ἀγάπην Του δημιουργεῖ τὴν ἀξίαν μου, καὶ ἐπομένως ἀξιζῶ, διότι με ἀγαπᾷ ὁ Θεός.

Ἡ ἐκκοσμίκευσις τοῦ περιεχομένου τῆς πίστεως, σημαίνει ἄρνησιν τοῦ υπερβατικοῦ χαρακτῆρος τοῦ μυστηρίου, σημαίνει διαλεκτικὴν ζήτησιν φυσικῆς καὶ ὄχι υπερφυσικῆς γνώσεως, τὴν ὁποίαν συλλαμβάνει περισσότερο ἢ ἄγνοια, «Docta Ignorantia», καὶ ὀλιγώτερον ἢ γνώσις. Ἡ πίστις εἶναι ἡ ὀντολογικὴ βίωσις τοῦ μυστηρίου, καὶ μυστήριον, ἡ ὑπερνόησις τῆς νοήσεως. Ὁ χριστιανὸς δὲν ἐκκοσμικεύεται. Τοῦτο θὰ ἐσήμαινε προσαρμογὴν τῆς φωνῆς τοῦ μυστηρίου, πρὸς τὴν δεκτικότητα τοῦ ἀκουστικοῦ νεύρου, καὶ ὄχι ἐνίσχυσιν τοῦ ἀκουστικοῦ νεύρου, πρὸς λήψιν τῆς φωνῆς τοῦ μυστηρίου. Εἶπον καὶ ἐξ ἄλλης ἀφορμῆς, ὅτι δὲν ἀποχρωματίζεται τὸ φυσικὸν χρῶμα τοῦ μυστηρίου, ἀναλόγως τῆς ἰκανότητος τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου, ἀλλὰ ἐνισχύεται τὸ αἰσθητήριον τῆς ὁράσεως πρὸς ἐνατένισιν τοῦ φυσικοῦ χρώματος τοῦ μυστηρίου. Τὸ μυστήριον εἶναι τὸ φυσικὸν κλῖμα τῆς πίστεως καὶ ἡ πίστις εἰσάγει, εἰς τὸν κόσμον τοῦ μυστηρίου. Ἡ Ὁρθόδοξος πίστις εἶναι τὸ ἔλαιον τῆς λυχνίας τῶν φρονιμῶν παρθένων τῆς παραβολῆς, αἱ ὁποῖαι βαδίζουν, πρὸς ὑπάντησιν τοῦ Νυμφίου, ὅταν «μέσης νυκτὸς ἀκούεται ἡ κραυγὴ. Ἴδου ὁ Νυμφίος ἔρχεται». Χαρὰ εἰς αὐτοὺς, οἱ ὁποῖοι μετὰ τὴν φλόγα τῆς λυχνίας ἐξέρχονται εἰς ὑπάντησιν τοῦ Νυμφίου, καὶ εἰσέρχονται εἰς τοὺς γάμους.

Τὸ Ἅγιον Ὅρος, ζῇ τὴν ἀγωνίαν καὶ νοσταλγίαν τοῦ Ὀδοσσεύς τῆς Ὀμηρικῆς Ραψωδίας, ὅχι διὰ νὰ ἀτενίσῃ «τὸν ἀποθνήσκοντα καπνὸν» τῆς πατρικῆς γῆς, τῆς Ἰθακῆς, ἀλλὰ ζῇ με πάθος τὸ ἄλλος τοῦ νόστου καὶ τῆς ἐπιστροφῆς, ὅλου τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ὁρθοδοξίας, ὅπου ἡ ἀληθὴς πίστις καὶ ἡ ἀνόθευτος παράδοσις. Ἀναμένει τὴν ἐπιστροφὴν τῆς περιστερᾶς εἰς τὴν κιβωτὸν τοῦ Νῶε.

Ἡ προσπάθεια, ἡ ὁποία καταβάλλεται, ἐμφανῶς καὶ ἀφανῶς, πρὸς ἀπογύμνωσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀπὸ πάσης υπερβατικῆς ἐννοίας καὶ ἐσχατολογικῆς προσδοκίας, ἡ ἐκλογίκευσις καὶ ἐκκοσμίκευσις αὐτοῦ καὶ προσαρμογὴ πρὸς τὰ μέτρα τῆς ἀπλῆς λογικῆς, τοῦ υπερφυσικοῦ περιεχομένου τῆς πίστεως, ἀποτελεῖ, τὸν ἐσχατον κίνδυνον προδοσίας τῆς χριστιανικῆς συνειδήσεως, εἰς τὴν ἀδιάψευστον ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπεκαλύφθη ἐν χρόνῳ διὰ τὸν ἄνθρωπον.

Ἐπειτα, ἡ ἀλλοτριώσις ἀπὸ παντὸς δεσμοῦ, ὁ ὁποῖος συνδέει τὸν ἄνθρωπον μετὰ τὸν Θεόν, ἡ ἀποξένωσις ἀπὸ τὴν ὑπέρβασιν, σημαίνει ἀπομάκρυνσιν καὶ ἀποξένωσιν τοῦ ἀνθρώπου, ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸν του. Σημαίνει ἀκόμη, ὅτι ὁ ἄνθρωπος κατέρχεται εἰς τὴν τάξιν ἐκείνων, διὰ τοὺς ὁποίους εἶπεν ὁ Ἡράκλειτος «κεκόρυνται ὥσπερ κτήνεα»,

ἢ ὅπως λέγει ὁ Ἀριστοτέλης, «προαιροῦνται τὸν βίον τῶν βοσκημάτων».

Ἡ ἀλλοτριώσις δημιουργεῖται, κατὰ τὸν φιλόσοφον τοῦ Ὑπερανθρώπου, ὅταν καὶ ὅπου ἐπιβάλλονται ἰδέαι καὶ πίστεις ξέναι, πρὸς τὴν ὑπαρξιν τοῦ ἀνθρώπου, αἱ ὁποῖαι ὡς ξέναι διασποῦν τὴν ἐνότητα τῆς ψυχῆς.

Μία τοιαύτη ἀντίληψις καθαρῶς ὑλιστικῆ, εἶναι ξένη ὄχι μόνον πρὸς τὴν θεολογικὴν ἀνθρωπολογίαν, ἡ ὁποία ἀποδέχεται τὴν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δημιουργίαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐπομένως τὸ ἔμφυτον καὶ σύμφυτον τῶν ἠθικῶν ἐννοιῶν καὶ ἀξιῶν, ἀλλὰ ἀντίκειται καὶ πρὸς τὴν καθαρὰν φιλοσοφίαν, ἡ ὁποία διὰ τῶν μεγάλων αὐτῆς ἐκπροσώπων ὑπεστήριξε καὶ ὑποστηρίζει, τὸ ἔμφυτον τῶν ἰδεῶν «Ideae inatae», αἱ ὁποῖαι χαράσσονται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀποτελοῦν, διὰ τὸν ἄνθρωπον, ἡγεμόνα τοῦ βίου, καὶ διδάσκαλον τῶν καθηκόντων.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀλήθεια, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ, τὴν οὐσίαν καὶ τὸ βίωμα τοῦ μοναστικοῦ πνεύματος καὶ ἡ ὁποία πρέπει περιτράνας νὰ διακηρυχθῇ, εἶναι ἡ ὀντολογικὴ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἔχειν καὶ τοῦ εἶναι, ἡ ἐσφαλμένη ἀξιολόγησις τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ τὴν βασικὴν αἰτίαν, τῆς ἠθικῆς καὶ κοινωνικῆς κακοδαιμονίας, ἡ ὁποία μαστίζει τὸν σύγχρονον κόσμον.

Ἐὰν εἶμαι αὐτὸ πού ἔχω, τότε ποῖος εἶμαι ὅταν παύσω νὰ ἔχω αὐτὸ πού ἔχω; Μία κενὴ καὶ νικημένη μαρτυρία, μιᾶς ἀποτυχημένης ζωῆς, λέγει σύγχρονος μελετητῆς αὐτοῦ τοῦ θέματος. Ζῶ τὴν ἀγωνίαν καὶ τὸ ἄγχος, διότι δυνατόν νὰ χάσω αὐτὸ πού ἔχω, δηλαδὴ τὸ εἶναί μου, ἀφοῦ εἶμαι αὐτὸ πού ἔχω.

Ἐὰν ὅμως εἶμαι, αὐτὸ πού εἶμαι καὶ ὄχι αὐτὸ πού ἔχω, διατηρῶ ἀκεραίαν τὴν αἴσθησιν τῆς ταυτότητός μου, διότι κανεὶς δὲν ἔμπορεῖ νὰ μοῦ στερήσῃ αὐτὸ πού εἶμαι. Τὸ ἔχειν, ὁ φόρτος τῆς πολυκτησίας, φθείρεται, καὶ διακινδυνεύει, ἐνῶ ἀντιθέτως τὸ εἶναι, ἀναπτύσσεται καὶ ὀλοκληροῦται. Ἡ φλεγόμενη καὶ μὴ καιομένη βάτος, εἶναι ὁ Βιβλικὸς συμβολισμὸς τοῦ εἶναι, λέγει ὁ ἴδιος μελετητῆς τοῦ θέματος. Ἡμπορεῖ νὰ εἷσαι καὶ νὰ μὴ ἔχῃς, ἔμπορεῖ νὰ ἔχῃς καὶ νὰ μὴ εἷσαι, ὅταν ὅμως εἷσαι ἔχεις τὸ εἶναί σου, τὴν ὀντότητά σου, τὴν ἀξίαν σου. Ἐχεις δηλαδὴ τὸ πᾶν.

Τὸ ἔχειν, τότε μόνον ἀποκτᾷ ἀξίαν, ὅταν μετατρέπεται εἰς εἶναι, ὅταν συμβάλῃ καὶ ὑποβοηθῇ εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ εἶναι τῶν ἄλλων, ὅταν δι' ἔργων φιλαλληλίας καὶ πνευματικῆς προσφορᾶς κτίξῃ καὶ οἰκοδομῇ τὸ εἶναι καὶ τὴν ταυτότητα τοῦ πλησίον, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, αὐξάνῃ καὶ ὀλοκληρώνη τὸ ἰδικόν του εἶναι. Τὸ μὴ ἔχειν, ἀποτελεῖ τὴν προϋπόθεσιν τοῦ εἶναι, διότι αὐτὸς πού εἶναι ἔχει ἤδη λυτρωθῇ ἀπὸ τὰς δεσμεύσεις τοῦ ἔχειν.

(Συνεχίζεται)

† Ὁ Σταυρουπόλεως ΜΑΞΙΜΟΣ

Σχολάρχης τῆς Ἱ. Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης

ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΗΝ ΤΟΥ ΑΟΙΔΙΜΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΟΥ ΣΤ'

Ἕνας ἀκόμη Πατριάρχης τοῦ περιπύστου καὶ ιστορικοῦ θρόνου τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστῆ Μάρκου, τῆς πρεσβυγενοῦς Ἐκκλησίας τῶν Ἀλεξανδρέων, Νικόλαος ὁ Στ', ἀνήκει ἤδη στὴν ἱστορία. Ὁ ἀοίδιμος Προκαθήμενος τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας ἐξεδήμησε εἰς Κύριον, ἐνῶ θρυσκόταν στὴ Σοδιετικὴ Ἐνωσι, ὅπου ἔντονη λειτουργικὴ καὶ κηρυκτικὴ δραστηριότητα, κατὰ τὴ διάρκεια περιοδεϊῶν, κλόνισε τὴν ἤδη ἐπισφαλὴ ὑγεία του.

Ὁ ἀοίδιμος Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κυρὸς Νικόλαος ὁ Στ'.

Στὴ Σοδιετικὴ Ἐνωσι εἶχε μεταβεῖ στίς 22 Μαΐου 1968 γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τῆς 30ετηρίδας ἀπὸ τὴν ἐπαναλειτουργία τοῦ Μετοχίου τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας στὴ Ρωσία (Ὁδησσό). [Βλ. γι' αὐτὸ Ἀρχιμ. Θεοδώρου Χορευτάνη: «Ἡ Ἐξαρχία τῆς Ἐκκλησίας

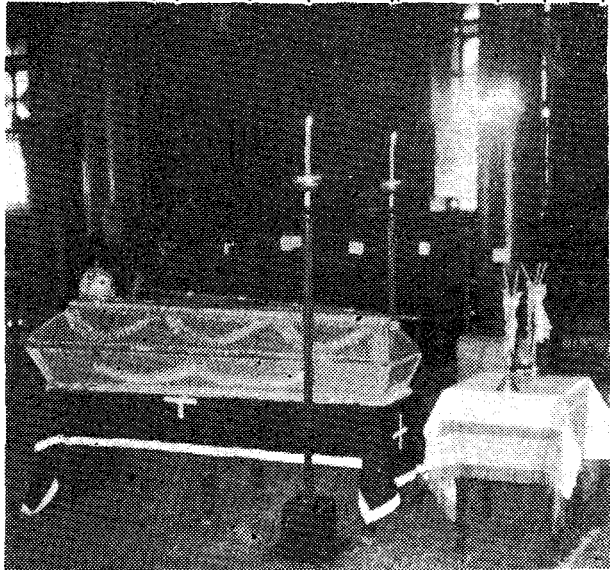
Ἀλεξανδρείας στὴ Ρωσία», Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια, 16.6.1986 καὶ 1.7.1986].

Τὸν συγόδευαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λεοντοπόλεως κ. Ἰωακείμ, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ταμιάθως κ. Τίτος καὶ ὁ Ἐξάρχος τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας στὴν Ἀλεξανδρεία π. Δημήτριος Netsvetaen. Στὴν Ὁδησσὸ ὁ ἀείμνηστος Πατριάρχης μετέβη ἀεροπορικῶς μέσω Πειραιᾶ, Κωνσταντινουπόλεως καὶ Λαοδικίας καὶ ἐφθασε στὸν προορισμὸ του στίς 28 Μαΐου γεγόμενος δεκτὸς ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Ὁδησσοῦ καὶ Χερσῶνος κ. Σέργιο, τὸν Ἐξάρχο τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας στὴν Ὁδησσὸ Παν. Ἀρχιμ. π. Θεόδωρο Χορευτάνη κ.κ. κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς. Μετὰ ἀπὸ τριήμερη παραμονή στὴν Ὁδησσὸ ἀναχώρησε στίς 31 Μαΐου στὸ Σουχομί τῆς Γεωργίας, στὸ ἀεροδρόμιο τοῦ ὁποίου τὸν ὑποδέχθηκαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σουχομίου καὶ Ἀμπχαζίας κ. Δαυῖδ, κληρικοί, ἐκπρόσωποι τῶν ἀρχῶν κ.λπ. Τὴν 1η Ἰουνίου ὁ Πατριάρχης προσέτη τῆς Θείας Λειτουργίας στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίου Νικολάου καὶ κήρυξε τὸν Θεῖο Λόγο. Στίς 7 Ἰουνίου μετέβη ἀεροπορικῶς στὴν Τυφλίδα, ὅπου τὸν ἀνέμενε ὁ Μακ. Καθολικὸς Πατριάρχης Γεωργίας κ. Ἡλίας ἐπικεφαλῆς ἱεραρχῶν, τῶν ἀρχῶν κ.λπ. Τὴν Κυριακὴ 8 Ἰουνίου οἱ δύο Πατριάρχες συλλειτουργήσαν καὶ στίς 10 Ἰουνίου ὁ Πατριάρχης ταξίδεψε ἀεροπορικῶς στὴ Σταυρούπολη, ὅπου τὸν ὑποδέχθηκε κληρὸς, ἀρχεὶς καὶ λαὸς μετ' ἐπικεφαλῆς τὸν Θεοφ. Ἐπίσκοπο κ. Ἀντώνιο. Στίς 12 Ἰουνίου ὁ Πατριάρχης προσέτη τῆς Θείας Λειτουργίας στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ Σταυρουπόλεως καὶ στίς 13 τοῦ ἴδιου μηνὸς πῆγε στὴν Πιτιγόρση, ὅπου ἔμεινε ὡς τίς 20 Ἰουνίου γιὰ τὰ ἱαματικὰ νερά. Στὴ συνέχεια ἀφίχθηκε στὴ Μόσχα, ὅπου τοῦ ἔγινε ἐπίσημη ὑποδοχὴ μετ' ἐπικεφαλῆς τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Μύνσκ καὶ Λευκορωσίας κ. Φιλάρετο, Πρόεδρο τοῦ Τμήματος Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων τοῦ Πατριαρχείου τῆς Μόσχας.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 20ῆς Ἰουνίου ὁ Πατριάρχης ἐπρόκειτο νὰ μεταβεῖ σιδηροδρομικῶς στὸ Σμιολένσκ, γιὰ νὰ προστεῖ τῆς Θείας Λειτουργίας κατὰ τὴν Κυριακὴ τῆς Πεντηκοστῆς. Αὐτὸ ὅμως δὲν κατέστη δυνατὸ, γιατί μέσα στὸ σιδηρόδρομο ὁ Προκαθήμενος τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας ἔπαθε συμφορήσῃ. Μόλις ἔγινε αὐτὸ ἀντιληπτὸ, μεταφέρθηκε σὲ νοσοκομεῖο τῆς Μόσχας, ὅπου νοσηλεύθηκε ἐπὶ 20ῆμερο. Στὸ διάστημα αὐτὸ μεγάλο ἐνδιαφέρον ἐπέδειξαν ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο τῆς Μόσχας, οἱ διπλωματικοὶ ἐκπρόσωποι Ἑλλάδος καὶ Αἰγύπτου. Ἄν καὶ τοῦ παρασχεθῇ συνεχεῖς ἱατρικὲς φροντίδες ἀπὸ κορυφαίους ἐπιστήμονες τῆς σοδιετικῆς πρωτεύουσας, ἡ ἀγαθὴ καρδιά τοῦ Πατριάρχου Νικολάου τοῦ Στ' ἔπαψε νὰ χτυπάει στίς 9 καὶ 25 π.μ. τῆς Πέμπτης Ἰουλίου καὶ ἡ ψυ-

χή του φτερούγισε στον οὐρανό. (Τὰ τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ Πατριάρχῃ στὴ Ρωσία περιγράφει μὲ κά-
θε λεπτομέρεια στὴν ἡμερήσια ἐλληνικὴ ἐφημερίδα
τοῦ Καίρου «Φῶς» ὁ Ἀρχιμ. Θεόδωρος Χορευτάκης,
ἀπὸ 17 ὡς 19 Ἰουλίου 1986).

Ἡ σορὸς τοῦ Πατριάρχῃ μεταφέρθηκε στὸ Κάιρο
ἀπὸ τὴ Μόσχα ἀεροπορικῶς τὴν Τρίτη 15 Ἰουλίου
μὲ εἰδικὴ πτήση ἀεροσκάφους τῶν σοβιετικῶν ἀερο-
γραμμῶν. Τὴ συνόδευαν ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ταμιά-
θεως κ. Τίτος, Π. Ἐπίτροπος Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ Παν.
Ἀρχιμ. π. Θ. Χορευτάκης, Ἐξάρχος τοῦ Πατρ. Ἀ-
λεξανδρείας στὴν Ὀδησσό. Στὸ Ἀεροδρόμιο τῆς αἰ-
γυπτιακῆς πρωτεύουσας ἀνέμενε ὁ Γεν. Πατρ. Ἐπί-
τροπος Σεβ. Μητροπολίτης Πηλουσίου κ. Βαρνάβας
καὶ ὁ Πατρ. Ἐπίτροπος Καίρου Θεοφ. Ἐπίσκοπος Βα-
δουλῶνος κ. Πέτρος, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλλάδος κ. Ἀντ.
Νομικός, ἄλλοι διπλωματικοί, παροικιακοὶ παράγον-
τες, κληρικοὶ κ.λπ. Σχηματίσθηκε πομπὴ αὐτοκινήτων
καὶ τὸ φέρετρο μὲ τὴ σορὸ μεταφέρθηκε στὸν Ἱ. Ναὸ
Ἀγίου Νικολάου, ὅπου ἐναποτέθηκε στὸ κέντρο τοῦ
σολέα καὶ παρέμεινε γιὰ προσκύνημα ὡς τὴν ὥρα τῆς

Ἡ σορὸς τοῦ Πατριάρχῃ Νικολάου Στ' στὸ κέντρο τοῦ σολέα
τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου στὸ Χαμζαούϊ ἐκτεθειμένη σὲ
λαϊκὸ προσκύνημα.

κηδείας. Ἀμέσως ἐψάλη Τρισάγιο ἀπὸ τὸν πρῶτο τῇ
τάξει Μητροπολίτη τοῦ Θρόνου Σεβ. Νουβίας κ. Συνέ-
σιο παρουσία τῶν μελῶν τῆς Ἱ. Συνόδου.

Πρὶν τὴν κηδεία, πού ἔγινε στίς 11 π.μ., τῆς Πέμ-
πτης 17 Ἰουλίου, τελέσθηκε Θ. Λειτουργία, στὴν ὁ-
ποία προέστη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀζώμης κ. Πέτρος
καὶ συμπροσευχήθηκαν τὰ μέλη τῆς Ἱ. Συνόδου, ὁ Το-
ποτηρητὴς Εἰρηνοπόλεως Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀνδρού-
σης κ. Ἀναστάσιος καὶ οἱ λοιποὶ Ἀρχιερεῖς

Στὴ νεκρώσιμη ἀκολουθία προέστη ὁ Σεβ. Νουβίας
καὶ ἔλαβαν μέρος οἱ Σεβ. Κερθαγένης κ. Παρθένιος,
Ἐρμουπόλεως κ. Παῦλος, Πηλουσίου κ. Βαρνάβας
(Τοποτηρητὴς σήμερα τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου) καὶ

Μέμφιδος κ. Διονύσιος. Τιμητικὰ τὴ σορὸ περιέβαλ-
λαν οἱ Σεβ. Κεντρώας Ἀφρικῆς κ. Τιμόθεος, Ἀζώμης

Οἱ Σεβ. Μητροπολίτες τοῦ Π. Ἀλεξανδρείας τελοῦν τὴν ἐξό-
διο ἀκολουθία στὸν Ἱ. Ναὸ Ἀγίου Νικολάου στὸ Χαμζαούϊ.
Διακρίνεται ὁ σημερινὸς Τοποτηρητὴς τοῦ Π. Θρόνου Σεβ.
Μητροπολίτης Πηλουσίου κ. Βαρνάβας.

κ. Πέτρος καὶ δυὸ κληρικοί. Ἐπικήδειο λόγο ἐξεφώ-
νησε ὁ Σεβ. Κεντρώας Ἀφρικῆς, πού εἶπε μεταξὺ ἄλ-
λων γιὰ τὴν προσφορά τοῦ ἐκλιπόντος Πατριάρχου:

«Τροχίαν διέγραψεν εἰς τὴν διακονίαν τῆς Ἐκ-
κλησίας Ἀλεξανδρείας καὶ ἐδείχθη ὁ ἄνθρωπος ἐ-
κείνος, ὁ ὁποῖος διηκόνησε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ
Γένος καὶ ὥρῳσε κυριολεκτικὰ καὶ πότισε τίς ὁσες
ἐπηρετίσθη Κουίνιτες, εἰς τίς ἀφροικανικὲς Χῶρες
καὶ εἰς αὐτὸν πρῶτον ἔλαχε τὰ διακονήση ἱεραπο-
στολικὴν Μητρόπολιν. Εἰς ἡμέρας ἀνακατατάξεων καὶ
ἀναδιαρθρώσεων πολιτικοκοινωνικῶν, ἀνὰ τὸν ἀφρι-
κανικὸν χῶρον, ἀνῆρχετο εἰς τὸν Θρόνον τοῦ Ἀπο-
στόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου Νικόλαος ὁ Στ' ὁ
ἀπὸ Εἰρηνοπόλεως καὶ δὴ "οὐ κατηλικῶς τε καὶ
ληστορικῶς, κατὰ τὸν ἐπικρατήσαντα τανῦν ἐπ' ἐνίοις
τόπον, ἀλλὰ ἀποστολικῶς καὶ κανονικῶς ἐπὶ τὴν προ-
εδρείαν ταύτην προέβη" (Γρηγορίου Θεολόγου διὰ
τὸν Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας Μέγαν Ἀθανάσιον).

Τοῦ ἐγγὺς παρελθόντος τὰ ἐξαορθητικὰ ἀποτε-
λέσματα καταφανῆ εἶχον ἀφήσει τὰ ἔργα των. Ἀλλὰ
Νικόλαος ὁ Στ', ἔχων ἀμείωτον τὴν ἀποκαταδοκίαν
τῆς πίστεως εἰς τὴν Πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ τῆς
ἐμπιστευθείσης εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας,
ἔταμε νέαν πορείαν. Συνέδεσε τὸ παρὸν πρὸς τὸ ἀπώ-
τερον ἱστορικὸν παρελθὸν καὶ προσέβλεπε πρὸς τὸ ἐλ-
πιδόφθον μέλλον.

Προσεπάθησε νὰ "ἐξαγάγῃ τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ εἰς

συνάντησιν τοῦ Θεοῦ" ("Ἐξοδ. ιθ' 17). Τοῦ ἔδωκε νέους ποιμένας καὶ διδασκάλους διὰ τὰ τὸν ὁδηγήσουν "εἰς νομὰς σωτηρίους".

Ἀργά, ἀλλὰ σταθερά, ἐπανεύρισκεν ὁ παντὶ ἀνέμω τῶν ἐπιτηδείων σαλευόμενος Θρόνος τὴν ἀσφάλειάν του. Τὸ ἀπὸ οἰκήματος εἰς οἶκημα καὶ ἀπὸ κτηρίου εἰς κτήριον μετακομίζον καὶ πάντα ἀνέστιον ἐπάρχον Πατριαρχεῖον ἔπηξεν εἰς τὴν Τοσοῖσαιαν Σχολήν.

Περιθρίγκωσε τοὺς ὑπὸ καταρρεύσεως ἐπαπειλούμενους σεπτοὺς Πατριαρχικοὺς Ναοὺς Σάββα τοῦ Ἁγιασμένου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἐν Καίρῳ.

Συνέστησε πρόχειρον Μουσεῖον πολυτίμων Ἱερῶν Εἰκόνων καὶ Κειμηλίων. Ἠλόγησε τὴν φωτογράφισιν τῶν χειρογράφων τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Πατριαρχείου ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ ἀειμνήστου Καθηγητοῦ Αἰνὸν Πολίτη.

Διοργάνωσε Διορθόδοξον Πνευματικὸν Συμπόσιον ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 1600 ἐτῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου.

Οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς ἐλληνικῆς πατριαρχίας παρακολούθησιν τὴν κηδεῖα τοῦ Πατριάρχου Νικολάου Στ' στὸν Ἱ. Ν. Ἀγίου Νικολάου στὸ Χαμζάου.

Ἀναφερόμενος στὴν ἀνάδειξιν Ἐπισκόπων ἀπὸ τὸ ἰθαγενὲς στοιχεῖο, ὁ Σεβ. Κεντρῶας Ἀφρικῆς κ. Τιμόθεος εἶπε:

«Καὶ ἂν ὁ αἰόδιμος Πάπας καὶ Πατριάρχης Χριστοφόρος ὁ Β' εἰς τὴν ἐποχὴν του "ἔδωκεν εἰς τὴν ὁρθὴν τροχίαν τοὺς ἀναζητῶντας τὴν Εὐαγγελικὴν ἀλήθειαν", ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Νικόλαος ὁ Στ', καὶ τοῦτος τανῦν αἰόδιμος καὶ μακαριστός, ἤχθη εἰς τὴν ἱστορικὴν ἀπόφασιν, μὲ προφητικὴν ἐνόρασιν,

διὰ τὸ μέλλον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὸν ἀφρικανικὸν χῶρον, νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀνάδειξιν καὶ ἐκλογὴν τριῶν Βοηθῶν Του Ἐπισκόπων ἐκ τοῦ ἰθαγενοῦς πληρώματος.

Οὕτω μετεδίδασε προφητικῶς τὴν ἀποστολικὴν διαδοχὴν εἰς νέον λαὸν τοῦ Θεοῦ, τὸ ἰθαγενὲς πλήρωμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐνεπιστεῦνθη τῶν προβάτων τὴν νομὴν εἰς νέους ποιμένας καὶ τὴν φύλαξιν "τοῦ θησαυροῦ τῆς πίστεως καὶ τῆς παρακαταθήκης" εἰς νέους φύλακας.

Ἡ ἀπόφασιν ἐκείνη, ἡ ὁποία θὰ ἀποτελῇ σταθμὸν ἱστορικὸν καὶ δοξασμὸν εἰς τοὺς ἐπερχομένους καιροὺς τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν μαύρην ἡπειρον, ἀφῆκε τὴν σφραγίδα τῆς ἐνοράσεως Νικολάου τοῦ Στ' εἰς τὰ γεγονότα τῆς ἐποχῆς μας. Τοῦ παρέσχε τὸ δικαίωμα νὰ πιστεῦν —καὶ μετ' Αὐτοῦ καὶ ἡμεῖς— διὸ δὲν ἔσθην ἀπὸ τὸν Ἀλεξανδρινὸν Θρόνον τὸ προφητικὸν χάρισμα.

Ὑστερα ἀνέλαβε πορείαν ἀδιάκοπον καὶ ἀνύστακτον, ὅχι πρὸς ἀναφυγὴν καὶ διασκέδασιν, ἀλλὰ πορείαν ποιμαντορικὴν ἀνὰ τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις τοῦ Θρόνου εἰς τὸν ἀχανῆ ἀφρικανικὸν χῶρον. Καὶ πέραν τούτου πορείαν προσκυνηματικὴν πρὸς τὰς ἀδελφὰς Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας γενόμενος κήρυξ καὶ ἀπόστολος τῆς τῶν Ἐκκλησιῶν συμφωνίας καὶ ἐνόμιος καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλας ὀφειλουμένης τιμῆς. Ἐν συναισθήσει δὲ θαυμάτῃ διὸ ἀποβαίνει διάκονος τῆς εἰρήνης καὶ συμπαρασιότητος ἀγαθῶς τῶν χειμαζομένων ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν ἐπορεύθη πρὸς αὐτάς, χωρὶς φόβον καὶ πάθος, καὶ εἰλικρινῶς ἀφῆκε νὰ ἀκουσθῇ ἡ φωνὴ Του πρὸς τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ.

Ὀλόκληρη ἡ Ὁρθοδοξία ἐκπροσωπήθηκε στὴν κηδεῖα τοῦ Πατριάρχου Νικολάου τοῦ Στ'. Ἐκ μέρους τοῦ σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως παρέστη ὁ Σεβ. Συνοδικὸς Μητροπολίτης Μύρων κ. Χρυσόστομος, ἐκ μέρους τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας ὁ τιτουλάριος Ἐπίσκοπος Ἀπαμειῆας κ. Ἡλίας, ἐκ μέρους τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πέτρας κ. Γερμανὸς καὶ ὁ Παν. Ἀρχιμ. π. Βενέδικτος, ἐκ μέρους τοῦ Πατριαρχείου τῆς Μόσχας ὁ μελὴς ἀντιπροσωπεῖα μὲ ἐπικεφαλὴς τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Τάλλιν καὶ Ἑσθονίας κ. Ἀλέξιο, ἐκ μέρους τοῦ Πατριαρχείου Ρουμανίας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μπανάντου κ. Νικόλαος, ἐκ μέρους τοῦ Πατριαρχείου Βουλγαρίας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λόβετς κ. Γρηγόριος κ. ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ζυεπολὲ κ. Δομητιανός, ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κιτίου κ. Χρυσόστομος κ. ὁ Δρ. Ἀνδρέας Τηληλυρίδης, ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὁ Σεβ. Ἀντιπρόεδρος (τότε) τῆς Δ.Ι.Σ. Μητροπ. Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Θεόφιλος, ὁ Σεβ. Συνοδικὸς Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης κ. Χρυσόστομος, Ἱερολ. Διάκονος π. Δαμασκηνὸς Καρπαθάκης, Β' Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου κ. ὁ Δ) ντῆς τῆς «Ε.Α.» κ. Ἱ. Μ. Χατζηφώτης, ὁ Πανιερ. Ἀρχιεπίσκοπος Συναίου κ. Δαμιανὸς καὶ οἱ Θεοφ. Ἐπίσκοποι Ἀνδρούσης κ. Ἀναστασίας καὶ Δωδώνης κ. Χρυσόστομος, ἐκπρόσωποι

Ἐκπρόσωποι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν στὴν κηδεῖα τοῦ Πατριάρχου Νικολάου Στ' στὸν Ἱ. Ναὸ Ἀγίου Νικολάου στὸ Χιμζάου. Διακρίνονται οἱ Σεβ. Μύρων κ. Χρυσόστομος (Οἶκ. Πατριαρχεῖο), Πέτρος κ. Γερμανὸς καὶ Ἀρχιμ. Βενέδικτος (Π. Ἱεροσολύμων), Πανιερ. Σινάϊου κ. Δαμιανός, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λόβετς κ. Γρηγόριος (Π. Βουλγαρίας), οἱ Σεβ. Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Θεόφυλος, Ν. Σμύρνης κ. Χρυσόστομος καὶ ὁ κ. Ἱ. Μ. Χατζηφώτης (Ἐκκλησία Ἑλλάδος).

ξένων δογμάτων (Ρωμαιοκαθολικῶν, Κοπτῶν, Κοπτοκαθολικῶν Προτεστάντων κ.λπ.), οἱ λοιποὶ Ἐπίσκοποι τοῦ Πατρ. Ἀλεξανδρείας, μεταξύ τῶν ὁποίων ὁ Θεοφ. Νκυκράτιδος κ. Θεόδωρος Ναγκιάμα, ἰθαγενὴς ἐπίσκοπος τῆς Τανζανίας, ἐκπρόσωπος τοῦ Προέδρου τῆς Αἰγυπτιακῆς Δημοκρατίας κ. Χόσνι Μουμπάρακ, ἄλλοι ἐκπρόσωποι τῶν αἰγυπτιακῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλλάδος, Ἕλληνες καὶ ξένοι διπλωματικοί, Πρόεδροι Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων καὶ Σωματείων τῆς Αἰγύπτου, σύσσωμος ὁ Ἱ. Κλήρος, οἱ οἰκτεῖοι τοῦ Πατριάρχου καὶ προσκυνητὲς ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

Στεφάνια κατατέθηκαν πάρα πολλά, μεταξύ τῶν ὁποίων τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Χρ. Σαρτζετάκη, τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Α. Γ. Παπανδρέου, τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κ. Ἱ. Χαλαμπόπουλου, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν κ. Κάρου Παπούλια κ.ἄ. Ἡ σπορὴ ἐνταφιάστηκε στὴν Ἱ. Μονὴ Ἀγίου Γεωργίου στὸ Παλιὸ Κάιρο. Σώματα στρατοῦ, ἀστυνομίας, προσκόπων ἀπένευμαν τιμὲς καὶ παιάνισε πένθιμα ἢ φιλαρμονικὴ τῶν Ἀραβορθοδόξων προσκόπων.

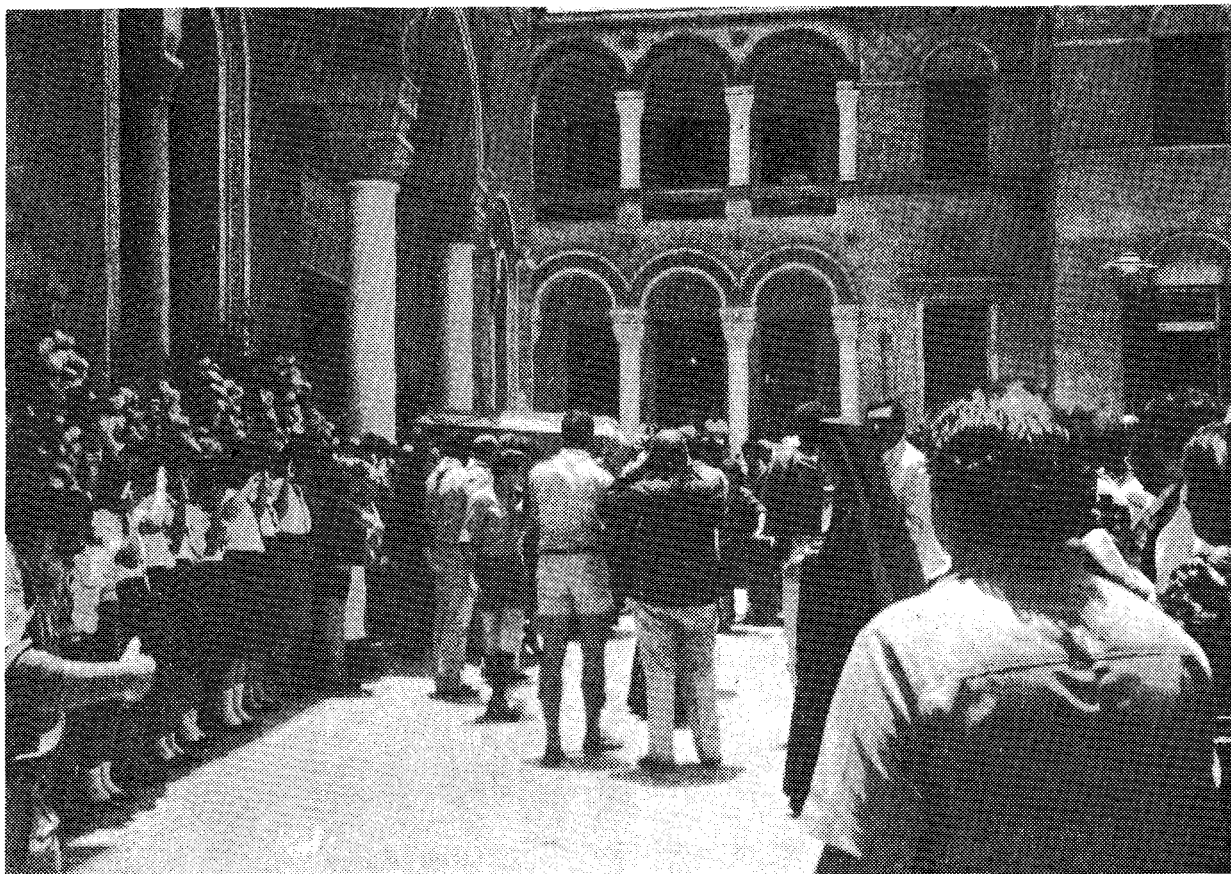
Μνημόσυνα ἔγιναν, ἐξ ἄλλου, στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ

Ἀθηνῶν πρὶν τὴν κηδεῖα καὶ στὰ Σαράντα τῆς ἐκδημίας τοῦ Πατριάρχου, στὰ ὁποῖα προέστησαν οἱ Σεβ. Νουδίας κ. Συνέσιος καὶ Κεντρώας Ἀφρικῆς κ. Τιμόθεος. Ἐπίσης ἔγιναν στὴ Σοβιετικὴ Ἐνωσι κ.ἄ.

Στὸ 40ήμερο μνημόσυνο στὴ Μητρόπολη Ἀθηνῶν ἐξεφώνησε ἐπιμνημόσυνο λόγο ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Καθηγητῆς κ. Ὁρέστης Λουρίδης, Ἀρχὼν Μ. Ρεφερενδάριος τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὁ ὁποῖος ἀνάμεσα σὲ ἄλλα εἶπε:

«Τοιᾶκοιτα ἐπὶ ἡμέραι ἤδη παρήλθον, ἀπὸ τὴν 10ην Ἰουλίου ἐ.ἔ., κατὰ τὴν ὁποίαν Τηλανγὴς Φάρος τῆς Ὁρθοδοξίας ἔσθισε. Ὁ Πάνσεπιος Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ Πάσης Ἀφρικῆς Νικόλαος ὁ VI ἐγκατέλειψε τὴν ἐπίγειον ζωὴν καὶ μετέστη εἰς τὸ Αἰώνιον.

Πατριάρχης ἀγωνιζόμενος διὰ τὴν καταλλαγὴν τῶν Χριστιανῶν, Ἱεράρχης τέμνων νέας ὁδοὺς καὶ ἀγωνιῶν ἀγωνιζόμενος διὰ τὴν διάνοξιν λεωφόρων, Ἐθνικὸς Θεματοφύλαξ τῆς Ἑλληνορθοδόξου παραδόσεως καὶ Ἠγήτωρ πεπνυμένος ὑπῆρξεν, ὑπηρετήσας τὸν Ἀρχοντα τῆς Ἀγάπης, τῆς Ἐλπίδος καὶ τῆς Εὐφροσύνης, εὐκλεῶς δὲ Πατριαρχεύσας τὴν αἰ-

Τὸ φέρετρο μὲ τὴ σορὸ τοῦ ἀεμινήστου Πατριάρχῃ Νικολάου τοῦ Στ' ἐξέρχεται ἀπὸ τὸν Ἱ. Ν. Ἀγίου Νικολάου στὸ Χαν-
ζάου μετὰ τὴν κηδεία. Σῶμα Προσκύπων καὶ Ὁδηγῶν ἀποδίδουν τιμὲς.

γλήεσαν Πόλιν τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἡ ὁποία κατηνγάρσθη, τοῦτο μὲν ὑπὸ τοῦ ἀειλαμποῦς φωτὸς τῆς «θύραθεν σοφίας» —δηλονότι τοῦ ἀρχαίου κλασικοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος—, τοῦτο δὲ ὑπὸ τοῦ ἀνεπέρου θαυωρείου φωτὸς τῆς θείας Προνοίας.

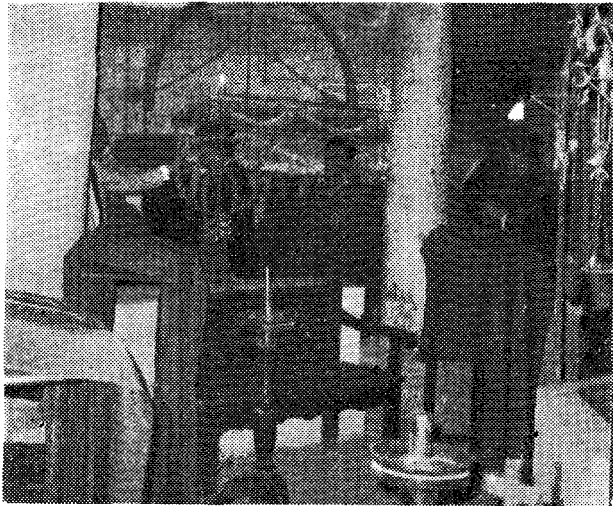
Ὡς οἱ προκατόχοι Αὐτοῦ, ὡς ἀληθῆς Πάπας —ἤτοι Πατὴρ Πατέρων—, διὰ σταθερὰς καὶ θεολήπιου ποιμάνσεως —ἐν μέσῳ δὲ τρικυμιώδους πόντου— ἐπετύγγανε τὴν ἐπιτυχῆ οὐανοσοφίαν τοῦ δυσχορήσιου καὶ εἰς δεινότητην, ἐν πολλοῖς, κατὰστασιν εὐρισκομένου δυναμικοῦ, πιστῶν καὶ ἀπίστων καὶ διὰ τοῦ Χριστιανικοῦ στοιχείου τοῦ Μάργρεμ, τουτέστι τοῦ τῆς Βορείου - Δυτικῆς Ἀφρικῆς, ἐνθα ἐπὶ 7ετίαν εὐηγγελίσαιτο ὁ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος...

Ὁ αἰδίδιμος Πατριάρχης Νικόλαος ὁ VI, διὰ τῆς σφυσζούσης ἡγευτικῆς φανογνωμίας Του, ἐνεσάρκωσε τὸ πρότυπον τοῦ Ποιμένου, τοῦ καθοδηροῦντος, κατὰ τὴν παραβολὴν τοῦ Κυρίου, τὸ ποιμνιον Αὐτοῦ, τοῦ «πιστοῦ ἄχοι θανάτου», εἰς τὰ κελεύσματα τοῦ Θεανθρώπου. Παρὰ δὲ τὰς μωρίας δοκιμασίας, ἀντιξιοτήτας καὶ παρερμηνείας εἰσέτι, ἀκόμη δέ, καὶ κυρίως, παρὰ τὰς γνωστὰς ἀτέρμονας οικονομικὰς δυσ-

χερείας, ὁ ἀληθῶς γενναῖος καὶ δεξιοτέχνης τῆς διπλωματικῆς εὐστοφίας Πάπας καὶ Πατριάρχης, ἔγνω νὰ δαμάξῃ ποικιλονέμους πολεμίους, ἀναδειχθεῖς, ἐν τέλει, εὐστορφος πηδαλιούχος τῆς Χριστιανοσύνης. Ἀπὸ τὸν ρεαλισμόν, τὸ θάρρος, τὴν ἄκαμπτον Αὐτοῦ ἐμμονὴν εἰς τὸ δυνατόν γενέσθαι, ἀπὸ τὴν οὐ μικρὰν ἐμπειρίαν καὶ δεξιότητα, ἱκανοποιήθησαν ἱκανοὶ θεοκέλευστοι δραματισμοὶ του.

Ἡ ἐκδημία τοῦ Πατριάρχῃ Νικολάου Στ' προκαλεσε γενικώτερα αἰσθημὰτα συγκινήσεων. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Θεόφιλος αἰσθάνθηκε τὴν ἀνάγκη νὰ καταθέσῃ στίς στήλες τῆς 15υθήμερης ἐφημερίδας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» (φ. 16.8 - 1.9.1986) τὴ μαρτυρία του γιὰ τὴν καλὸσύνῃ τοῦ ἐκλιπόντος Πατριάρχῃ.

«Πρὸ πέντε περὶπου ἐτῶν ὑποδέχθηκα τὸν αἰμνήστο Πατριάρχῃ Νικόλαο στὴν ἐδρὰ τῆς Μητροπόλεώς μου, Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, στὴν ἱστορικὴ καὶ ἔνδοξη Δημητσάνα, τὴν πατρίδα τῶν Πατριαρχῶν, τῶν πολλῶν Μητροπολιτῶν, Ἐπισκόπων καὶ Ὁρθοδόξων διδασκάλων, μετὰ δὲ αὐτῶν καὶ τοῦ θρυλικοῦ Πατριάρχου, Ἱερομάρινου καὶ Ἐθνο-

Τὸ φέρετρο τοῦ Πατριάρχου Νικολάου Στ' μεταφέρεται στὴν τελευταίαν του κατοικίαν στὸ ἱστορικὸ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στὸ Παλαιὸ Κάιρο.

μάριτρα, τραγικοῦ προκαθημένου τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου, Γρηγορίου τοῦ Ε' καὶ τοῦ Ἐθνεγγέρτου Μητροπολίτου Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ.

Εἶχε ἔλθει τότε στὴ Βυτίνα, σὲ μιὰ ὥραισιότιμη ζωμόπολη τῆς ἐπαρχίας μου, μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν ἀποκαλυπτηρίων ἀναμνηστικῆς πλάκας ἐνὸς σπουδαίου Βυτιναίου γιατροῦ, μεγάλου ἐξερευνητοῦ καὶ βοτανολόγου, πὺν εἶχε κάμει αἰσθητὴ τὴν παρουσία του, μὲ τὶς ἐξερευνήσεις του καὶ μὲ τὴν ὅλη δραστηριότητά του καὶ μὲ τὴν ἀγάπη του, σὲ ὅλη τὴν περιοχὴ τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ἀλεξανδρείας. Ὅχι δὲ μόνο μὲ τὴν ιδιότητά του, τοῦ ἐπιστήμονα γιατροῦ, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ὅλη προσωπικότητά του.

Πρόκειται γιὰ τὸν περίφημο Ἑλληνα γιατρὸ καὶ ἐξερευνητὴ Παναγιώτη Ποταγό, μεγάλο ἀνθρωπιστὴ καὶ φιλόσοφο, πὺν τὸ ὄνομά του ἔγινε γνωστὸ παντοῦ, στὴ Νότιο Ἀφρική, στὴν περιοχὴ τοῦ Πατριαρχείου, ὅχι δὲ μόνο στὶς Χριστιανικὲς κοινότητες καὶ τὶς Ἑλληνικὲς παροικίες. Ἐκεῖ λοιπόν, στὴ Βυτίνα, εἶχε σπεύσει ἀνθόρημα γιὰ νὰ τιμήσει τὸν εὐεργέτη τοῦ ποιμνίου του.

Ἐκεῖ μὲ αὐτὴ τὴν εὐκαιρία, μὲ πρόσκληση δική μου, ἦλθε καὶ τὸν ὑποδέχθηκα στὴν ἔδρα τῆς ἐπαρχίας μου, στὴ Δημησιόνα. Καὶ σ' αὐτὴ τὴν ἔνδοξη πόλη, μεταξὺ ἀπλῶν ἀνθρώπων, σ' ἕνα ἀπλὸ καὶ φτωχὸ σὲ παρουσία ἐπισκοπεῖο, ἐγὼ καὶ οἱ ἀπλοὶ Χριστιανοί μου, γνωρίσαμε τὴν ἀπλότητά του καὶ τὴν καλοσύνη του, μὲ τὴν ὁποία ἀπηύθυνε λόγια ἀγάπης, σὲ μένα καὶ στὸ ποίμνιό μου.

Ἔτοιμος νὰ φύγει ἀπὸ τὴ Δημησιόνα, στὴν πλατεία, τὸν περίμεναν πολλοὶ Χριστιανοί, ἄντρες, γυναῖκες καὶ παιδιά. Στάθηκε νὰ συζητήσει μαζί τους, νὰ ρωτήσει γιὰ τὶς ἀπασχολήσεις τους καὶ νὰ ἐδολογήσει τὰ παιδιά.

Ὅλοι θυμοῦνται τὸ πέρασμά του, τὴν παρουσία

του μὲ κυρίαρχη τὴν ἀγάπη του καὶ τὴν ἀπλότητά του, μιὰ παρουσία πὺν κρατήθηκε στὴ μνήμη ὅλων, σὺν παρουσίᾳ καλοῦ κι ἀγαθοῦ Ποιμένα καὶ Πατριάρχη.

Ἄς εἶναι αὐτὰ τὰ λίγια λόγια μόνο, τὰ λουλούδια τὰ δικὰ μου στὴ μνήμη του.

Ἐξ ἄλλου ὁ Π. Ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ταμνάθειας κ. Τίτος ἔγραψε ἐμπλεως ὁδύνης γιὰ τὴν ἐκδημία τοῦ Πατριάρχου Νικολάου Στ', τὸν ὁποῖο ἔζησε ἀπὸ κοντὰ τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του ὡς βοηθὸς ἐπίσκοπός του:

«Τὸ Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας ἠντύχησε νὰ ἔχη Πατριάρχη ἐξαιρετικὸν κατὰ πάντα, ἀρίτως συγκροτημένον θεολογικῶς καὶ ἐκκλησιαστικῶς, κεκτημένον πολλὰς ἀρετὰς καὶ σπανίας ἱκανότητος. Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐστρεψε τὴν προσοχὴν Του εἰς τὴν ἀνάγκην ἐδραιώσεως τοῦ κύρους τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, οὐ μόνον παρὰ τοῖς Ὀρθοδόξοις Χριστιανοῖς, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς λοιποῖς πολίταις καὶ ταῖς Ἀρχαῖς. Ἐπεδίωξε παντὶ σθένει νὰ ἀνασυν-

Πλήθος στεφάνια κατετέθηκαν στὴ σφοδρὰ τοῦ Πατριάρχου Νικολάου Στ' κατὰ τὴν κηδεῖα του στὸν Ἁγ. Ν. Ἀγίου Νικολάου Χαμζαού.

ζοῦσιν τὸ Πατριαρχεῖον, ἐπέλεξε τοὺς συνεργάτας Αὐτοῦ καὶ ἐστρεψε τὴν προσοχὴν του ἀμέριστον εἰς τὴν ἐπάνδρωσιν τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τοῦ Πατριαρχείου διὰ τῶν πλέον καταλλήλων προσώπων καὶ στελεχῶν. Ἐπεμελήθη ἰδιαίτερος τῆς τάξεως τῆς Θείας Λατρείας, συντελέσας τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀνακατασκευὴν καὶ τὴν ἀνακαίνισιν Ναῶν τοῦ Πατριαρχείου.

χείου, ιδιαίτατα δὲ τοῦ Πατριαρχικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Σάββα.

Τὸ ὄμμα του ἐπεξέτεινεν ἐφ' ὅλης τῆς διοικήσεως τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τοῦ Πατριαρχείου. Ἀντικειμενικὸς Αὐτοῦ σκοπὸς ἦτο νὰ διατηρηθῇ ἡ συνοχὴ πάντων τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν εἰς τὴν αὐτὴν Πίστιν καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐνεφύσησε διὰ τῆς σθεναρᾶς Αὐτοῦ προσωπικότητος πνεῦμα ἱεραποστολικῆς διακονίας ἐν ἀπάσῃ τῇ Ἀφρική. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Αὐτοῦ ἀνεπιύχθη ὀρθόδοξος ἱεραποστολικὴ διακονία, χάρις εἰς τὰς ἀλλεπαλλήλους Αὐτοῦ ἐκκλήσεις πρὸς τὰς

Ἀπὸ τὸ Τεσσαρκακονθήμερο μνημόσυνο τοῦ Πατριάρχου Νικολάου τοῦ Στ' στὸν Καθεδρικοὺ Ναὸ Ἀθηνῶν.

λοιπὰς ὁμοδόξους Ἐκκλησίας, μάλιστα δὲ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Τὸ ἄριστον καὶ κατὰ πάντα θεάρεστον τοῦτο ἔργον τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Νικολάου τοῦ Στ' κατενοήθη παρὰ πολλῶν, οἵτινες ἐσπευσαν νὰ συνδράμωσιν Αὐτῷ.

Ὁ Πατριάρχης Νικόλαος ὁ Στ' διὰ τῶν ἐμπνευσμένων Αὐτοῦ σχεδίων ἐστειρέωσε τὸ πρόγραμμα καὶ τὴν ὁργάνωσιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἱεραποστολῆς.

Ἐντεῦθεν ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ τιμὴ πρὸς τὸ σεπτὸν Αὐτοῦ πρόσωπον ἐξεδηλοῦτο πανταχόθεν παρὰ πολλῶν ἐκκλησιαστικῶν ἡγετῶν καὶ ἄλλων πολιτικῶν τοιούτων. Ἀναφερόμεθα συγκεκριμένως εἰς τὴν παρὰ τοῦ Πάπα Ρώμης Παύλου τοῦ Στ' εὐγενῆ προσφοράν λειψανοθήκης περιεχομένης μέρος τῶν ἱερῶν λειψάνων τοῦ ἐν Βενετία σκηνώματος τοῦ Ἀγίου, ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Ἐναγγελιστοῦ Μάρκου, θεμελιωτοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξανδρείας.

Ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κυρὸς Νικόλαος ὁ Στ' συνετέλεσε τὰ μέγιστα εἰς τὴν σύσφιγξιν τῶν πνευματικῶν δεσμῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξανδρείας μετὰ τῶν ἄλλων ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν. Οὐδεὶς ἄλλος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἐπραγματοποίησε τόσας πολλὰς ἐπισκέψεις εἰς τὰ ἄλλα Πατριαρχεῖα, ὅσας ὁ κοιμηθεὶς Πατριάρχης Νικόλαος ὁ Στ', ὃς μεγίστη ἀπολαύει τιμῆς παρὰ πάντων τῶν Πατριαρχῶν καὶ Προκαθημένων τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Ὁποῦδήποτε καὶ ἂν μετέβη, εἴτιχε λαμπρὰς ὑποδοχῆς καὶ μεγάλων τιμῶν. Ὁ χρονολογικὸς πίναξ τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξαν-

δρείας ἀναγράφει τὰς ὑπ' Αὐτοῦ πραγματοποιηθείσας ἐπισκέψεις.

Ἀξία σημειώσεως εἶναι ἡ ἄμεσος Αὐτοῦ ἐπικοινωνία μετὰ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας. Πρὸς τοῦτο ἐπραγματοποίησε πλείους ὅσας ἐπισκέψεις εἰς αὐτὰς ἐλθὼν εἰς ἄμεσον ἐπικοινωνίαν καὶ συνεργασίαν μετὰ τῶν ἀρμοδίων Ἱεραρχῶν καὶ τῶν πληρωμάτων αὐτῶν. Ἀκαταπόνητος ὢν ὑπεβάλλετο εἰς ἀλλεπάλληλα ταξίδια εἰς ὅλα τὰ κράτη τῆς Ἀφρικῆς, ὅπουδήποτε ὑπάρχει χριστιανικὴ κοινότης, πρᾶγμα, ὅπερ οὐδέποτε ἄλλοιτε εἶχε παρατηρηθῇ.

Τὸν ἐνθυμᾶται καὶ ὁ γράφων τὸν ἀείμνηστο Πατριάρχην, ὅταν ἀκόμη ἦταν Ἀρχιεμμανδρίτης καὶ συνδέετο μετὰ φίλιν μετὰ τὸν μακαρίτη πατέρα του καὶ ἐρχόταν στὸ σπίτι του στὸ Κάμπ Σεζάρ. Θυμᾶται τὸ χαμόγελό του, τὴν ἀγαθὴν του διάθεσιν, τὴν καλὴν του. Κι αὐτὸ πού κανεὶς δὲν θὰ μπορέσει μετὰ κανένα τρόπο νὰ ἀμφισβητήσῃ εἶναι ὅτι Νικόλαος ὁ Στ', ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς, πού μετέστη τοὺς οὐρανούς, ὑπῆρξε ὁ Πατριάρχης τῆς Ἀγάπης. Οἱ ἡμέρες του δυστυχῶς σημαδεύθηκαν μετὰ τὴν διακροῇ τοῦ ἄλλοτε πυκνοῦ ἐλληνικοῦ στοιχείου τῆς Αἰγύπτου. Ἀπὸ 80.000 Ἀλεξανδρινούς ἔμειναν σήμερον, μετὰ τὴν ραγδαίαν πολιτικὴν ἐξελίξει τῶν τελευταίων χρόνων στὴ χώρα τοῦ Νείλου, μόνο 2.000. Ἀλλὰ τὸ Πατριαρχεῖο δὲν εἶναι μόνο ἡ ἔδρα του, εἶναι ὁλόκληρη ἡ Ἀφρική. Κι ἀκριβῶς πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τῆς μαύρης ἡπείρου, πού ἐπανειλημμένα ἐπισκέφθηκε καὶ ὡς Πατριάρχης ἐστρεψε τὴν προσοχὴν τοῦ ὁ αἰδίου.

Κατὰ κόσμον Γεώργιος Βαρελόπουλος γεννήθηκε στίς 24 Μαΐου 1915 στὴν Κωνσταντινούπολη. Σπούδασε θεολογία στὴν Πατριαρχικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης, ὅπου καὶ χειροτονήθηκε Διάκονος στίς 20 Ὀκτωβρίου 1938 ἀπὸ τὸν Φιλadelphείας Αἰμιλιανό. Στὴν Αἴγυπτον πῆγε στίς 10 Νοεμβρίου 1938 καὶ ὑπηρέτησε ὡς διάκονος ὡς τὴν 1η Σεπτεμβρίου 1940 πού χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος στὸν Καθεδρικοὺ Ἱ. Ναὸ Ἀγίου Νικολάου στὸ Χαμζάου ἀπὸ τὸν ἀείμνηστο Μητροπολίτη Ἑρμοπόλεως κυρὸ Εὐάγγελον Ψῆμα καὶ τοποθετήθηκε στὸ Οὐάντ Μέλαν. Κατὰ τὴ φθινοπωρινὴ Σύνοδο τοῦ 1945 τοῦ ἀπονεμήθηκε τὸ ὀφφίκιον τοῦ Ἀρχιεμμανδρίτη μετὰ πρότασιν τοῦ ἀείμνηστου Μητροπολίτη Ἀξώμης κυροῦ Νικολάου. Ὑπηρέτησε στὴ συνέχεια στὸν Ἱ. Ναὸ Ἀγίου Νικολάου στὸ Χαμζάου (ἀπὸ τὸ 1948 καὶ ἀπὸ τὴν 1η Ὀκτωβρίου 1949 ὡς Προϊστάμενος), στὴν Καζαμπλάνκα (ἀπὸ τὴν 1η Σεπτεμβρίου 1953 ὡς Π. Ἐπίτροπος τοῦ Πατριάρχου Χριστοφόρου), στὴν Ἀλεξανδρεία (ἀπὸ τὸ 1954 ὡς Προϊστάμενος τοῦ Ἀγιογραφείου) καὶ στὴν Ἀντίς Ἀμπέμπα (ἀπὸ τὰ τέλη Ἰανουαρίου 1955 ὡς τὴν 28 Νοεμβρίου 1958, πού ἐξελέγη Μητροπολίτης Εἰρηνοπόλεως στὴν Ἀνατολικὴ Ἀφρική).

Χειροτονήθηκε Ἐπίσκοπος στίς 25 Ἰανουαρίου 1959 στὸν Ἱ. Ν. Ἀγίου Νικολάου στὸ Χαμζάου ἀπὸ τὸν Ἑρμοπόλεως Εὐάγγελον, τὸν Κεντρώας Ἀφρικῆς Κυπριανὸν καὶ τὸν Βαδουλῶνος Ἰλαρίωνα. Τὸ 1961 ὤρίσθη Ἐντολοδόχος τοῦ Π. Θρόνου ἀπὸ τὸν Πατριάρ-

ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ, ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (1977-1986)

Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τὴν 31.7.1986 ὁ ἐλληνομαθὴς Πατριάρχης Ρουμανίας Ἰουστίνος, 4ος κατὰ σειράν ἀπὸ τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας εἰς τὴν περιωπὴν Πατριαρχείου (1925). Προκάτοχοι αὐτοῦ ἦσαν οἱ Μύρων Κρίστσα (1925 - 7.3.1939), Νικόδημος Μουντεάνου (30.6.1939 - 1948) καὶ Ἰουστινιανὸς Μαρίνα (24.5.1948 - 26.3.1977).

Ὁ κατὰ κόσμον Ἰουστίνος Ἰ. Μωυσέσκου ἐγεννήθη τὴν 5ην Μαρτίου 1910 εἰς τὸ χωρίον Καντέστι τῆς περιφέρειας Μουρτσέλ. Ἐσπούδασε θεολογίαν κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ σεμινάριον τῆς γενετέρας του καὶ κατόπιν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (1930 - 1934). Τῆς σχολῆς ταύτης ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τὸ 1937, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν μεταπτυχιακῶν τὸν 1937 εἰς Στρασβούργον καὶ τὴν ἐκπόνησιν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ καθηγητοῦ Δημ. Σ. Μπαλάνου διδακτορικῆς διατριβῆς ἐξ 155 σελίδων ὑπὸ τὸν τίτλον: «Εὐάγγελος ὁ Ποντικός. Βίος - Συγγραμματα - Διδασκαλία», (Ἀθήναι 1937). Ἐδίδαξε τὸ μάθημα τῆς Καινῆς Διαθήκης εἰς τὰς θεολογικὰς Σχολὰς τῆς Βαρσοβίας, τῆς Σουτσιάδας καὶ τοῦ Βουκουρεστίου. Τὸν Μάρτιον 1956 ἐξελέγη μητροπολίτης Τρανσυλβανίας καὶ τὸν Ἰανουάριον 1957 μετετέθη εἰς τὴν μητρόπολιν Μολδαβίας. Τὴν Κυριακὴν 12 Ἰουνίου 1977 ὑπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐκλογικοῦ κολλεγίου τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ρουμανίας ἐξελέγη παμψηφεί προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, εἰς διαδοχὴν τοῦ ἀπο-

θιώσαντος πατριάρχου Ἰουστινιανοῦ. Κατὰ τὴν ἐνθρόνισίν του (Κυριακὴ 19.6.1977) παρέστησαν ἀντιπροσωπεύει τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὑπὸ τὸν Σεβ. Γέροντα Μητροπολίτην Χαλκηδόνος κ. Μελίτων, ἁλ-λων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀρμενίας καὶ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν ἐξεπροσώπησεν ὁ καρδινάλιος Βίλλεμπραντς.

Κατὰ τὴν ἐννεάχρονον πατριαρχίαν του ὁ Ἰουστίνος Μωυσέσκου προσεπάθησε νὰ συσφίξῃ τοὺς δεσμούς τῆς Ἐκκλησίας του μετὰ τῶν λοιπῶν ὁμοδόξων καὶ ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν, ταξιθεύσας ἐπισήμως εἰς τὰς ἑδρας τῶν, ἐν αἷς καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἀποστέλλων ἀντιπροσωπείας εἰς τὰ διορθόδοξα καὶ διεκκλησιαστικὰ συνέδρια, εἰς τὰ ὁποῖα καὶ προηγουμένως ἐνεργῶς συμμετείχε. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ὑπ' αὐτοῦ πηδαιουχίας τοῦ ρουμανικοῦ πατριαρχείου συνεκλήθη ἡ ἐνεργὸς παρουσία τῆς ρουμανικῆς θεολογίας εἰς τὸν ὀρθόδοξον ἐπιστημονικὸν στίβον διὰ τῆς ἐκδόσεως τῶν γνωστῶν θεολογικῶν περιοδικῶν (βλ. Ἡμερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος 1986, σ. 371 - 372) καὶ τῆς λειτουργίας τῶν θεολογικῶν πανεπιστημιακῶν ἰνστιτούτων Βουκουρεστίου καὶ Σιμπίου, τῶν θεολογικῶν σεμιναρίων καὶ σχολῶν ἱεροψαλτῶν Βουκουρεστίου, Μονγῆς Νεάμιτζ, Κλούζ, Μοφλένι, Καρανσέμπες καὶ Μπουζέου, καθὼς καὶ διὰ τῆς ἐκδόσεως ἀξιολόγων θεολογικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν συγγραμμάτων.

Ι. Χ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

χη Χριστοφόρο μαζί με τὸν ἀείμνηστο Μητροπολίτη Πηλουσίου Παρθένιο. Ἀναδείχθηκε Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας στίς 10 Μαΐου 1968. Ἐνθρονίσθηκε στίς 19 Μαΐου στήν Ἀλεξάνδρεια καὶ στίς 26 στὸ Κάιρο.

Ὡς Πατριάρχης ἐγκατέστησε τὴν ἑδρα τοῦ Πατριαρχείου στήν ἄλλοτε Τσιτσαία Σχολή, δίπλα στὸν ἐπιδημικὸ Ναὸ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, μετὰ ἀπὸ κατάληψη διαρρύθμιση καὶ ἀνακαίνιση ἀνοικοδόμησε ἐκ δάθρων τὴν παλαιάτατη Ἱ. Μονὴ Ἀγίου Σάββα στήν Ἀλεξάνδρεια, ἀνακαίνισε τὸν Καθεδρικὸ Ναὸ Ἀγίου Νικολάου στὸ Χαμζάουι, πού εἶχε πάθει καθίζηση, ἔδωσε νέας Ἱ. Μητροπόλεις καὶ ἀνέδειξε νέους ἐπισκόπους γιὰ τὴν καλύτερη διαποίμανση τῆς ἀχανοῦς ἀφρικανικῆς ἡπείρου καὶ τὴ διάδοση τῆς ὀρθοδόξου ἱεραποστολῆς, καλλιέργησε στενὲς διορθόδοξες σχέσεις, ἔκανε ἐπανειλημμένες περιοδείες καὶ ἐγκαινίασε νέους Ἱ. Ναοὺς στήν Κεντρική, Δυτική, Ἀνατολική καὶ Νότια Ἀφρική.

Κατὰ σειράν ἔκανε ἐπίσημες ἐπισκέψεις στὰ Πατριαρχεῖα Κωνσταντινουπόλεως, Μόσχας, Σερβίας, Βουλγαρίας καὶ στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος (1969), στήν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου (1970), τὴν Ἐκκλησία Ρουμανίας καὶ τὴν Ἀγγλικανική Ἐκκλησία (1971), τὴν Ἀρμενική Ἐκκλησία τοῦ Ἑσσηματί (1974) κ.λπ. Ἐπανειλημμένα, ἐξ ἄλλου, ἐπισκέφθηκε τὸ Πατριαρχεῖο τῆς Μόσχας, ὅπως καὶ ἐκείνο τῆς Γεωργίας, μάλιστα τὸ 1977 ἔλαθε μέρος ὡς Ἐπίτιμος Πρόεδρος

στὸ Παγκόσμιο Διαθρησκευτικὸ καὶ Διαχριστιανικὸ Συνέδριο πού συγκαλέσε ἡ Ρωσικὴ Ἐκκλησία στὴ Μόσχα ἀπὸ 6 - 10 Ἰουνίου 1977 γιὰ τὴν εἰρήνη, τὸν ἀφοπλισμὸ καὶ τίς δικαιοτέρες σχέσεις ἀνάμεσα στοὺς λαούς. Ἀπὸ 5 - 14 Ἰουνίου 1973 καὶ ἀπὸ 5 - 6 Ἀπριλίου 1982 προήδρευσε σὲ Μεΐζονες Συνόδους στήν Κύπρο.

Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς πατριαρχίας του πραγματοποίησε πολυάριθμες ποιμαντορικὲς περιοδείες σὲ ὁλόκληρη τὴν Ἀφρική καὶ συγκεκριμένα στὴ Ν. Ἀφρική, Ναϊρόμπι καὶ Καμπάλα (1969), Χαρτούμ, Μπουζουμπόρα καὶ Κογκό (1970), Αἰδύη, Τυνησία, Ἀλγερία καὶ Μαρόκο (1971), Κινάσα, Λουμπουμπάση (1974), Σουδάν, Αἰθιοπία, Τζιμπουτί, Καμερούν, Ἀνατολικὴ Ἀφρική (1977), Χαρτούμ (1979), Αἰθιοπία, Τζιμπουτί (1982) κ.λπ.

Δυστυχῶς τὸ φιλάσθενο τοῦ Πατριάρχου τὸν ὁδήγησε σὲ ἡλικία μόλις 71 ἐτῶν στὸν θάνατο καὶ στέρησε τὸ γεραρὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας ἀπὸ τὸν θαλερὸ οἰκαστρόφο του. Προσευχόμεθα στὸν Κύριο νὰ περιφρουρήσῃ τὴν ὀρφανισμένην σὲ καιροὺς χαλεποῦς Ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Μάρκου, καὶ εὐχόμεθα ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς νὰ ἀναδείξῃ ἄξιο διάδοχο τοῦ ἐκλιπόντος Πατριάρχου, οὗ ἡ μνήμη εἴη αἰωνία.

Ι. Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗΣ

Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου Τύπου
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

ΝΙΚΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ(†)

(1925-1986)

(Ἐπικήδειος λόγος, πού ἐκφωνήθηκε τήν 25ῃ Αὐγούστου 1986 στόν Ἱ. Μητροπολιτικό Ναό Ἀθηνῶν κατά τήν κηδεία τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Ποιμαντικοῦ Τμήματος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Νίκου Νησιώτη. Κατά τήν ἐκφώνησι παρελείφθησαν μερικά σημεία, γιά νά μή καταπονηθῇ πολύ τὸ ἀκροατήριον).

Με δαθεία συγκίνησι καί δόνην τὰ μέλη τῆς ἐν αἰαίς οἰκογενείας τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ καί τῶν φοιτητῶν τῶν δύο Τμημάτων τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν στέκονται σήμερα μέ εὐ-

Ὁ ἀείμνηστος Καθηγητής Νίκος Νησιώτης.

λάδεια μπροστά στή σορὸ τοῦ ἐκλεκτοῦ καί ἀγαπημένου συναδέλφου καί διδασκάλου Νίκου Νησιώτη, ὁ ὁποῖος —κατὰ τίς ἀνεξιχνίαστες δουλές τοῦ Ὑψίστου— ξαφνικά καί πρόωρα «μετέστη ἐξ ἡμῶν» καί θρέθηκε στίς δόλφωτες σφαῖρες τοῦ «ὄντως ὄντος».

Ἄν καί ἡ παρουσία του στόν φθαρτό αὐτό κόσμον ἦταν δραχυρόνια, ὁ Νίκος Νησιώτης στά ἐξήντα ἕνα χρόνια, στά ὁποῖα ἔλαμψε τὸ ἄστρο του, παρουσίασε

λαμπρό καί ἀκτινοδόλο ἔργο, πού ἔχει ἀποσπάσει παν-ελλήνια, πανορθόδοξη, παγγριστηνική καί ἀληθινὰ παγκόσμια ἐκτίμησι καί ἀγαγνώρισι.

Ἡ κλεψύδρα καί ὁ καύσων, πού δὲν ἐπιτρέπουν ἐκτενῆ παρουσίαι τῆς προσωπικότητος καί τοῦ ἔργου τοῦ ἐκλιπόντος συναδέλφου, κάνουν δυσχερῆ καί μειο-νεκτικὴ τὴ θέσι τοῦ ὁμιλοῦντος, πού ὁρίσθηκε ἀπ' τήν Θεολογικὴ Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ὡς κύριος ὁμιλητής νά ἐκφωνήσῃ τὸν ἐπικήδειο λόγο καί ἐπομένως τοῦ ἐπιβάλλεται νά παρουσιάσῃ κατὰ τρόπον σφαιρικό ἕνα κάπως ὠλοκληρωμένο σκίτσο τοῦ ἀειμνήστου ἐκλεκτοῦ συναδέλφου καί φίλου. Παρὰ ταῦτα, ἐπειδὴ ἐκτενῆς ἀνάλυσις τοῦ ἔργου του ἀρφαλῶς θὰ γίνῃ σὲ ἰδιαίτερα ἐπιστημονικά μνημόσυνα καί σὲ ἀφιερῶματα εἰδικῶν τμητικῶν τόμων, γι' αὐτὸ σήμερα μόνο μιά γρήγορη ματιά μπορούμε νά ρίψωμε σὲ μερικά σημεία τῆς φωτεινῆς τροχιάς του. Ἀλλωστε ἡ προσωπικότης καί τὸ ἔργον του εἶναι τόσο εὐγλωττα, ὥστε, γιά νά προβληθοῦν, δὲν χρειάζονται λυρικές ἐλεγειακές διαπλάυνσεις καί ρητορικές ἐξάρσεις. Ἀρκεῖ μία λιτὴ τηλεγραφικὴ υπόμνησις τῶν κυριωτέρων σημείων τῆς σταδιοδρομίας καί τῆς προσφοράς του, γιά νά φιλοτεχνηθῇ μπροστά μας ἀνάγλυφο τὸ πνευματικὸ πορτραῖτο του.

★

Ὁ Νίκος Νησιώτης, πού γεννήθηκε τὸ 1925 στὴν Ἀθήνα, εὐτύχησε νά ἀνατραφῇ, νά ἐμπνεέται καί νά ἐκκολάπτῃ τὰ ἔμφυτα χαρίσματά του μέσα στὴ θαλαπωρή τῆς ὠραίας ἀτμοσφαίρας, τὴν ὁποία εἶχαν δημιουργήσει τριγύρω του. ἀπ' ἐνὸς οἱ παραδόσεις καί τὰ πρότυπα τοῦ εὐσεβοῦς οἰκογενειακοῦ καί συγγενικοῦ του περιβάλλοντος, μέσα σὸ ὁποῖο ἔχουν ἀναδειχθῇ διακεκριμένες προσωπικότητες τῶν γραμμάτων, τῆς ἐπιστήμης καί τοῦ ἐμποροδιομηχανικοῦ κόσμου· ἀπ' ἐτέρου ἡ εὐσέβεια καί ἡ στοργὴ τῆς πολυσέβαστης μητέρας του, τὴν ὁποία ὁ Νίκος ὑπεραγαποῦσε καί ἡ ὁποία ἐπανειλημμένως μέσα σὲ λίγους μῆνες ἔνοιωσε, ὅτι ἀληθεύουν καί γι' αὐτὴν οἱ λόγοι τοῦ προφήτου Συμεὼν «καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ρομφαία» (Λουκ. 8', 35)· τρίτον τοῦ πρωτοποριακοῦ ἔργου τοῦ ἀειμνήστου γεννήτορός του πατρὸς Ἀγγέλου Νησιώτη, πού ὑπῆρξε ἰδρυτὴς καί ἐμψυχωτὴς τῶν Ὁρθόδοξων Χριστιανικῶν Ἐνώσεων καί ἐνεφύσησε ἀναγεννητικὴ πνοή στὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καί τέταρτον τῶν ἀνέτων καί εὐτυχῶν διωκτικῶν συνθηκῶν του, πού ἐνωρίς τοῦ ἐπέτρεψαν νά μάθῃ νά γράφῃ καί νά ὁμιλῇ ἀπταιστως τὴ γαλλικὴ, τὴν ἀγγλικὴ καί τὴ γερμανικὴ γλῶσσα καί ἔτσι νά ἀποκτήσῃ λαμπρὸ ὄργανο ἀξιοποιήσεως τῶν δυναμικῶν ταλάντων του καί —μετὰ τίς ἄριστες θεολογικὰς σπουδὰς του στὸ Πανε-

πιστήμιο Ἀθηνῶν— νὰ κάμῃ πολυχρόνιες λαμπρές μεταπτυχιακές σπουδές στὴν Ζυρίχη, στὴ Βασιλεία, στὴ Λουβαίν καὶ σὲ ἄλλα ἀνώτατα ἐκπαιδευτικά κέντρα. Οἱ ἐξαίρετες αὐτὲς σπουδές τοῦ χάρισαν τὴν εὐκαιρία νὰ γνωρίσῃ τὰ κυριώτερα θεολογικά, φιλοσοφικά καὶ πνευματικά ρεύματα τῆς ἐποχῆς μας καὶ νὰ σχετισθῇ μὲ μεγάλες προσωπικότητες καὶ πνευματικά κέντρα τῆς Δύσεως.

Γιὰ ἀνάλογη γλωσσομάθεια διακρίνεται καὶ ἡ ἀγαπητὴ σύζυγός του Μαρίνα, ἡ ὁποία ὑπῆρξε αὐτόπτης μάρτυς τοῦ τραγικοῦ συμβάντος καὶ σήμερα τραυματισμένη μαζί μὲ ὅλους τοὺς παρόντες τὸν προπέμπει στὴν τελευταία πάνω στὴ γῆ κατοικία του.

Ὁ Νίκος Νησιώτης ἀνεδείχθη σὲ διαπρεπῆ θεολόγο καὶ θρησκευτοφιλόσοφο. Τὸ 1956 ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τὸν ἀνεκήρυξε Διδάκτορα τῆς Θεολογίας. Ἡ διδακτορικὴ του διατριβή, ποὺ ἀναφερόταν στὶς σχέσεις Ὑπαρξισμοῦ καὶ Χριστιανικῆς Πίστεως, ἦταν ἡ ἀπαρχὴ πολλῶν θεολογικῶν, φιλοσοφικῶν, κοινωνιολογικῶν καὶ γενικοῦ χαρακτήρος δημοσιευμάτων σὲ διάφορες γλώσσες, ποὺ συνετέλεσαν στὸ νὰ ἀναδειχθῇ σὲ ἓνα τῶν διακεκριμένων Καθηγητῶν τῆς καθ' ὅλου Ὁρθοδοξίας καὶ ἰδιαίτερος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μέσα στὴν ὁποία ἐκάλυψε τὰ γνωστικά ἀντικείμενα τῆς Φιλοσοφίας καὶ τῆς Ψυχολογίας τῆς Θρησκείας καὶ προσέφερεν ὑπηρεσίες ὡς ἐξαίρετος ἀκαδημαϊκὸς διδάσκαλος, ὡς Κοσμητὴρ τῆς Σχολῆς καὶ προσφάτως ὡς Πρόεδρος τοῦ Ποιμαντικοῦ Τμήματος.

Ὁ Νίκος Νησιώτης διακρινόταν γιὰ τὴν ἀνώτερη ποιότητα καὶ τὴν πρωτοτυπία τῆς σκέψεως καὶ γιὰ τὸ θαυαστόχαστο τοῦ λόγου του. Εἶχεν ἰδιαίτερη εὐαισθησία στὸ νὰ προσπαθῇ νὰ κρίνῃ ὅλους τοὺς ὑποψηφίους πρὸς ἀπόκτησι ἀκαδημαϊκῶν τίτλων μὲ εὐσυνείδητο διονυσιστικὸ ἔλεγχον τῶν ἔργων τους, μὲ ἀμεροληψία καὶ μὲ γνήσια ἀκαδημαϊκὰ κριτήρια. Ἀγαποῦσε τοὺς νέους. Αἰσθανόταν εὐτυχής, ὅταν μεσολαβοῦσε γιὰ ὑποτροφίες καὶ ὅταν προωθοῦσε ἐκλεκτοὺς νέους ἐπιστήμονες. Ἐπὶ πλέον στὶς σχέσεις του πρὸς τοὺς συναδέλφους καὶ τοὺς φοιτητὲς διακρινόταν γιὰ τὴν διαλογικὴ του ἱκανότητα, γιὰ τὸ δημοκρατικὸ του φρόνημα καὶ γιὰ τὴν εὐγένεια, μὲ τὴν ὁποία ἀντιμετώπιζε καὶ αὐτοὺς, μὲ τοὺς ὁποίους διαφωνοῦσε.

Εἰδοποιὰ γνωρίσματα τῆς προσωπικότητός του ἦταν ἡ σεμνότης, τὸ ἀνεπιτήδευτο καὶ ἀνεπίδεικτο τοῦ ἥθους, ἡ λεπτότης τῶν τρόπων του, τὸ ὅτι, ὅπως θὰ ἔλεγεν ὁ θεὸς Ἰάκωβος, «ἐδείκνυνεν ἐκ τῆς καλῆς ἀνατροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραύτητι σοφίας» (Ἰακ. γ', 13), τὸ ὅτι ποτὲ δὲν εἶχε «ζῆλον πικρὸν καὶ ἐριθειαν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ» (Ἰακ. γ', 14), τὸ ὅτι ἡ μελιχριότης του συνδυαζόταν μὲ τὴν «ἄνωθεν σοφίαν», ἡ ὁποία εἶναι «εἰρηγική, ἐπεικὴς, εὐπειθής, μεστὴ ἐλέους» (Ἰακ. γ', 17).

Ὁ Νίκος Νησιώτης πρωτίστως καὶ πάνω ἀπὸ ὅλα ὑπῆρξε θεολόγος. Τόσον μὲ τὸν γραπτό, ὅσον καὶ

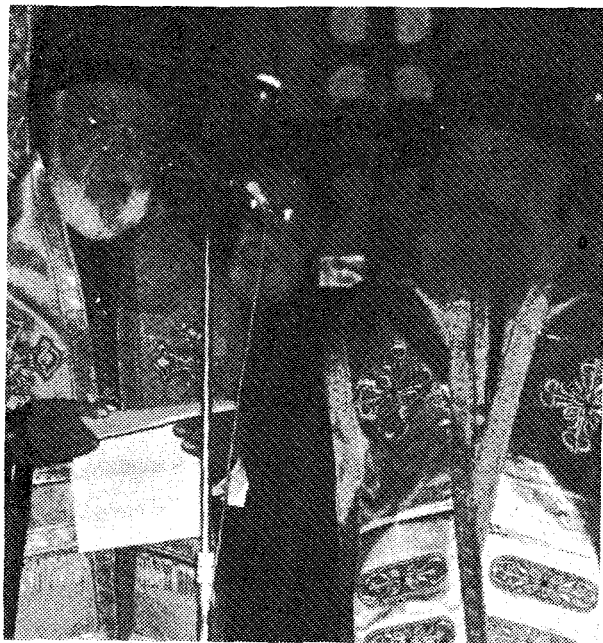
Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος προέστανται τῆς νεκρώσεως Ἀκολουθίας. Ἐκατέρωθεν ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικής κ. Ἰάκωβος, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἑλβετίας κ. Δαμασκηνὸς καὶ ἄλλοι Ἀρχιερεῖς.

μὲ τὸν ἥρεμο διαλεκτικὸ προφορικὸ λόγο του παρουσίαζε ἀξιολόγους ἰριδισμούς καὶ μαρμαρυγὲς βαθειᾶς θεολογικῆς σκέψεως καὶ φιλοσοφικοῦ στοχασμοῦ. Ἔτσι δειγματοληπτικῶς σημειώνομε, ὅτι ὑπέδειξε τίς κατευθύνσεις τοῦ Χριστιανικοῦ Ὑπαρξισμοῦ· ἔγραψε ἀξιόλογα δοκίμια Θεολογικῆς Γνωσιολογίας, ἡ ὁποία συνδυάζει τὸ ἀποφατικὸ καὶ τὸ καταφατικὸ στοιχεῖο· ἐξηγερε τὴν προσωπικὴ διωματικὴ ἐμπειρία καὶ ἐπικοινωνία ὡς πηγὴ θεολογικῆς γνώσεως· ἐπεσήμανε περιστατικῶς μὲ σπινθηροδόλα σκέψι ἀρκετὰ σημεῖα τῆς Ὁρθόδοξης Δογματικῆς καὶ ἰδίως τῆς Τριαδολογίας· ἐτόνισε τὴν ἀνάγκη τοῦ συνδυασμοῦ Χριστολογίας, Πνευματολογίας καὶ Εὐχαριστιακῆς Ἐκκλησιολογίας· συνετέλεσε στὸ νὰ γίνῃ συνειδητὴ στοὺς Αὐτικούς ἡ ἀνάγκη τοῦ ἐμπλουτισμοῦ καὶ τῆς ἀναπτύξεως ἀπὸ αὐτοὺς τῆς Θεολογίας τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἡ ὁποία ἔως τώρα ἦταν σ' αὐτοὺς παρημελημένη· ἐξηγερε τὴν Θεολογία καὶ τὴν Αἰσθητικὴ τῶν ἁγίων εἰκόνων· προέβαλε τοὺς θησαυροὺς τῆς Ὁρθόδοξου Λατρείας· διεκήρυξε, ὅτι ἡ ὀρθόδοξη παράδοσις δὲν εἶναι κάτι τὸ στατικόν, ποὺ ἔχει τὴ θέσι του στὴν προθήκη τοῦ μουσείου, ἀλλὰ εἶναι στὴν κυριολεξία παράδοσις, δηλαδὴ κάτι δυναμικόν, ποὺ παραδίδεται σ' ἐμᾶς γιὰ νὰ μεταδίδεται ἀπὸ ἐμᾶς καὶ γιὰ νὰ ἀναμεταδίδεται ἀπὸ τίς μέλλουσες γενεὲς στὰ πλαίσια τῆς ἐκάστοτε ἐπικαιρότητος μὲ προοπτικὴ συνεχοῦς ἀνακαινίσεως τοῦ κόσμου. Ἡ παράδοσις, μετάδοσις καὶ ἀναμετάδοσις τῆς Ὁρθόδοξίας πρέπει νὰ ἀποδλέπη στὴ συνεχῆ ἐξυγίανσι καὶ ἀνανέωσι τῆς στάσεως ἡμῶν ἔναντι τῆς ὀλικῆς κτίσεως, τοῦ οἰκολογικοῦ περιβάλλοντος, τῶν Ἐπιστημῶν, ἀκόμη καὶ αὐτῶν τῶν Φυσικῶν, τοῦ καθ' ὅλου Πολιτισμοῦ, ἀκόμη καὶ αὐτοῦ τοῦ οἰκονομικοτεχνικοῦ.

Ἡ προσήλωσις τοῦ Νίκου Νησιώτη στὴν Ὁρθόδοξία συνδυαζόταν μὲ τολμηρὸ οἰκουμενικὸ θεολογικὸ στοχασμό. Μερικὲς φορές ἡ διατύπωσις τῶν θέσεών του ἐπὶ θεολογούμενων ζητημάτων, γιὰ τίς ὁποῖες ἄλλοι ὀρθόδοξοι θεολόγοι θὰ προτιμοῦσαν διαφορετικὴ διατύπωσι, εἶχεν ὡς εἰδολογικὸ γινώρισμα τὴν τόλμη, τὴν

όποια συνιστούσε ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, ο οποίος δέν δίσταζε νά προτρέπη: «Φιλοσόφει μοι περί κόσμου ή κόσμων, περί ύλης, περί ψυχής, περί λογικών φύσεων..., περί αναστάσεως, κρίσεως, ανταποδόσεως Χριστού παθημάτων. Έν τούτοις γάρ και τὸ ἐπιτυχάνειν οὐκ ἄχρηστον και τὸ διαμαρτάνειν ἀκίνδυνον».

Μέσα στην Οικουμενική Κίνηση ή ρηξικέλευθη συμμετοχή και συμβολή του Νίκου Νησιώτη άνοιξε καινούριους δρόμους, δημιούργησε νέες προοπτικές και κατέστησε παγκοσμίως γνωστή τὸσον τήν ὀρθόδοξη σκέψη, ὅσον και τήν προσωπικότητά του. Ο ὀμιλῶν δέν δρέθηκε ποτέ σέ διεθνές θεολογικό συνέδριο, στο ὁποιο νά μή παρουσιάσθηκαν συνέδροι νά τὸν ἐρωτήσουν: «Τί γίνεται ὁ Νίκος;». Ο Νίκος ἔγινε γνωστός σέ ἀναρίθμητα διορθόδοξα ή διεκκλησιαστικά συνέδρια: στις συνεδρίες Πανορθόδοξων Διασκέψεων και τῆς Β' Συνόδου τοῦ Βατικανού, στις ὁποίες εἶχεν ὀρισθῇ ὡς

Ο Μκκ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Σεραφεὶμ και ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικής κ. Ἰάκωβος κατά τήν τέλεσιν τῆς νεκρώσεως Ἀκολουθίας.

ἀντιπρόσωπος τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν· στις συναντήσεις τῶν μελῶν τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Χριστιανικῆς Νεολαίας, στο ὁποιο διετέλεσε Ἀντιπρόεδρος· στα σεμινάρια τοῦ BOSSET, ὅπου διετέλεσε Συνδιευθυντής και Διευθυντής τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἰνστιτούτου και ὅπου δίδασκε ὡς σήμερα· στα μεταπτυχιακά σεμινάρια τοῦ θαυμαστοῦ και ἀκτινοβόλου Ὀρθόδοξου Κέντρου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στο CHAMBESY, τὸ ὁποιο Κέντρο διευθύνεται ἀπ' τὸν παριστάμενο Σεβ. Μητροπολίτη Ἐλβετίας κ. Δαμασκηνό και στο ὁποιο ὁ Νίκος ὑπῆρξεν ἕνας ἀπὸ τοὺς στυλοβάτες τοῦ· στο Πανεπιστήμιο τῆς Γενεύης, ὅπου εἶχεν ἐκλεγῇ Καθηγητής· στις Γενικές Συνελεύ-

σεις τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν· στις δραστηριότητές του ὡς ἀμέσου συνεργάτου τῶν ἡγετῶν τοῦ Συμβουλίου τούτου και ὡς Ἀναπληρωτοῦ Γενικοῦ Γραμματέως αὐτοῦ (πράγμα πὸ θά καθιστοῦσε εὐκολή τήν ἐκλογή του στη θέση τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐάν δέν ἐμποδιζόταν ή ὑποβολή ὑποψηφιότητός του ἀπ' τις ὑποχρεώσεις του στο Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν)· στις δραστηριότητές του ὡς Προέδρου τῆς Διεθνούς Ἀκαδημίας Θρησκευτικῶν Σπουδῶν· στις πανεπιστημιακές αἱθουσες τῶν ἀναριθμητῶν διαλέξεων και παραδόσεων, πὸ ἔκανε εἴτε ὡς προσκεκλημένος Καθηγητής εἴτε ὡς ἀνακηρυχθείς Ἐπίτιμος Διδάκτωρ (στο Παρίσι, στο Βουκουρέστι, στο ABERDEEN Σκωτίας, στη Γενεύη)· στις τελετές εἴτε τῆς ἀπονομῆς σ' αὐτὸν τοῦ ὀφεικίου τοῦ Μ. Ἀρχοντος ἐκ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἴτε τῆς παρασημοφορίας του ἀπὸ Ὀρθόδοξα Πατριαρχεία, ἀπὸ τήν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπή Θυατείρων και ἀπὸ τὸ Ἑλληνικό Κράτος, τὸ ὁποιο διὰ τοῦ Προξένου του στη Γενεύη τοῦ ἀπένειμε τὸν Χρυσὸν Σταυρὸν Γεωργίου τοῦ Α' γιὰ τή συμβολή του στη διεθνή προβολή τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπειτα ή συμβολή τοῦ Νίκου Νησιώτη στη ποιητική ἀνάπτυξη τοῦ ἑλληνικοῦ και τοῦ διεθνούς ἀθλητισμοῦ ἐξήρθη ἐπαρκῶς αὐτὲς τις ἡμέρες ἀπὸ τὸν Τύπο και τὰ μέσα μαζικῆς ἐνημερώσεως. Ὡς μέλος τῆς Διεθνούς και τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων και ὡς Πρόεδρος τῆς Διεθνούς Ὀλυμπιακῆς Ἀκαδημίας ἐργάσθηκε ἐργῶ και λόγῳ γιὰ τήν προβολή τῶν ιδεῶν τοῦ Ἀθλητισμοῦ και τοῦ ὄγιοῦς Ὀλυμπισμοῦ. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἀέθνηστος Ν. Νησιώτης ἀκολουθοῦσε στὰ ἔχνη τῶν μεγάλων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, πὸ προέβαλλαν τὸ ἀθλητικό ιδεῶδες. Ἐνθυμούμαι τή συγκίνησι, τήν ὁποία αἰσθάνθηκε ὁ Νίκος, ὅταν σέ ὀμιλία, πὸ ἔκαμα ὡς Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κατά τήν τελετὴ τῆς ἀπονομῆς ἐπάθλων σέ φοιτητές ἀθλητές, ἀνέφερα τὰ ἐξῆς: «Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας προβάλλουν τὸ ἀθλητικό πνεῦμα. Ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς στο ἔργο του «Παιδαγωγός» ἔχει εἰδική παράγραφο μὲ τὸν τίτλο «Ὅτι και γυμνάσια ἐγκριτέον τοῖς κατὰ λόγον διούσιν». Ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος χρησιμοποιοῖ ἀκαταπαύτως στὰ κηρύγματά του παρομοιώσεις και παραδείγματα ἀπ' τοὺς ἀθλητικούς ἀγῶνες. Ὁ Μέγας Βασίλειος δείχνει ἐκτίμησι στοὺς ἀθλητές, πὸ ζοῦν ἐγκρατῶς, «δίαταν οὐ τήν ἡδίστην, ἀλλὰ τήν παρὰ τῶν γυμναστῶν αἰρούμενοι». Στην εὐεξία τοῦ σώματος, λέγει, συντελοῦν «ἐν τοῖς γυμναστικοῖς κί ἀθλητικαὶ τροφαὶ μετὰ τῶν καταλλήλων γυμνασιῶν». Ὁ ἴδιος ἱερός πατήρ ἔνοιωσε θαυτάτη θλίφι, ὅταν μετὰ τὸν χωρισμό τῆς πόλεως σέ δύο ἐπαρχίες τὰ γυμναστήρια ἦταν κλεισμένα, διότι τὰ ἐγκατέλειψαν οἱ κάτοικοι, γιὰ νὰ ἐγκατασταθοῦν σέ καινούρια περιοχή: «Γυμνάσια κεκλεισμένα, γράφει πρὸς τὸν Μαρτινιανό, και νύκτας ἀλαμπεις οὐκ ἐὰ ἡμᾶς οὐδὲν λογίζεσθαι ή περί τοῦ ζῆν ἀγωνία». Οἱ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες κατὰ μὲν τὸν Γρηγόριο τὸν Νύσσης καλλιεργοῦν «τὴν ἀθλητικὴν ἀνδρείαν», κατὰ δὲ τὸν Γρηγόριο τὸν Θεολόγο πρέπει

νά διεξάγονται τίμια, όχι «έξω τών γενομισμένων», αλλά «κατά τούς κειμένους όρους τής αγωνίας», δηλαδή σύμφωνα πρὸς τούς κανονισμούς» (Εὐαγγέλιου Δ. Θεοδώρου, Λόγοι καὶ ὁμιλίες κατὰ τὴ διάρκειά τής πρωτανείας του, Ἀθήνα, 1982, σελ. 110). Γιὰ τὸν Νίκο Νησιώτη ἡ ὕγιής ἀθλητικὴ ζωὴ εἶναι ὕμνος πρὸς τὸν Δημιουργό, καθιστᾷ τὸ ἀνθρώπινο σῶμα ἱκανὸ γιὰ τὴν ἐπιτέλεσι κατορθωμάτων, ἀναδεικνύει τὸν ἄνθρωπο κύριο τοῦ σώματος καὶ μπορεῖ νὰ κατοπτρίξῃ τὴ θαυτέρη θρησκευτικὴ νοσταλγία τής ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ποὺ ἐμφύτως ρέπει πρὸς ὑπερνίκῃσι καὶ ὑπερπύρρῃσι τῶν ὁρίων, ποὺ ἔχουν τεθῇ ἀπ' τὴ φύσι.

Ὁ Καθηγητὴς Εὐάγγελος Δ. Θεοδώρου ἐκφωνῶν τὸν ἐπικηδεῖον λόγον.

Συμβολικὴν εἰκόνα τής οἰκουμενικῆς ἀκτινοβολίας τοῦ Νίκου Νησιώτη παρέχει καὶ ἡ σημερινὴ λειτουργικὴ σύναξις τῆς κηδεῖας του, κατὰ τὴν ὁποία οἱ ἐξόδοι καὶ ἐπιτάφιοι ὕμνοι ψάλλονται ὅχι μόνον ἀπὸ ἡγετικές προσωπικότητες τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀπὸ συγγενεῖς, συναδέλφους, φοιτητὲς καὶ φίλους, ἀλλὰ κυριολεκτικὰ ἀπὸ τὴν Χριστιανικὴ Οἰκουμένη, τῆς ὁποίας ἀναρίθμητοι ἐκπρόσωποι εἴτε στρέφουν τὴ σκέψι τους στὴν παρούσα ἐπικήδεια τελετουργία, εἴτε συμπρίστανται ἐδῶ συνενώνοντας τὴν δόξην τους μετὰ τίς προσευχὰς τοῦ Ὁρθοδόξου Χριστοπῶνιμου πληρώματος. Ἔτσι ἔρχονται σὸ νοῦ μας οἱ διδλκὲς ἐκφράσεις γιὰ «ὄχλον πολύν, ὃν ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς δύναται, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν» (Ἀποκ. ζ' 9) καὶ πλήθη, ποὺ συγκεντρώθηκαν ἐδῶ ἢ συνενώθηκαν μαζί μας νοερά ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότο,

«ἀπὸ γῆς ἀνατολῶν καὶ ἀπὸ γῆς δυσμῶν» (Ζαχ. ιη' 7).

*

Ἐκλεκτὲ συνάδελφε καὶ ἀγαπημένε φίλε Νίκο, ἡ θλίψις μας ἀπ' τὸν ἀναπάντεχο χωρισμό σου μετριάζεται ἀπ' τὴ σκέψι γιὰ τὴν ἰδική σου δρόσδεσι στὸ οὐράνιο στάδιο. Ὑπῆρξες ὅχι μόνον διακεκριμένος ἀθλητὴς καὶ προπονητὴς ἢ ἐμπνευστὴς τῶν ἀθλητῶν, ἀλλὰ καὶ ἀκαταπόνητος ὁρμητὴς στὰ πνευματικὰ ἀγωνίσματα, τρέχοντας κυριολεκτικὰ πάνω στὴ γῆ καὶ διασχίζοντας συνεχῶς τοὺς οὐρανούς καὶ τοὺς αἰθέρες «ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων» καὶ ἀεροπλάνων, γιὰ νὰ προλαβαίνῃς νὰ ἀνταποκρίνεσαι στίς ἀναρίθμητες πανελληνίαις καὶ διεθνεῖς ὑποχρεώσεις σου. Πάνω στὴ μαραθῶνια αὐτὴ προσπάθειά σου, καθὼς προσκεκλημένος μετέβαινες στὴν Πελοπόννησο, σὲ δρόμῃς ὁ ἀδόκητος θάνατός σου. Ὅταν τὸ προηγούμενο βράδυ μέσα στὸ Ὀλυμπιακὸ Στάδιο ἀπένεμες βραβεῖα, μετάλλια, ἔπαθλα, ἐπαινοὺς καὶ τιμητικὰ διπλώματα σὲ νικητὲς ἀθλητῆς, κανεῖς δὲν φανταζόταν, ὅτι λίαν πρῶτὴ τὴν ἐπομένη ἡμέρα ὁ Θεὸς ἀπὸ τοὺς ἐπιγείους χώρους τῆς σωματικῆς ἀθλήσεως θὰ σὲ μετακαλοῦσε γιὰ νὰ παραστῇς καὶ σὺ στὴν οὐράνια ἐξέδρα τῆς ἀπονομῆς τῶν θεῶν βραβείων καὶ γιὰ νὰ πῇς μαζί μετ' αὐτοῦ Ἀπ. Παῦλο στὸν δίκαιο Κριτὴ μετὰ τὴ σαμνότητά, ποὺ πάντοτε σὲ κοσμοῦσε: «Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἡγῶνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· λοιπὸν ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος...» (Β' Τιμ. δ' 8).

Ἡ συνδυασμένη μετὰ «τὴν μακαρίαν ἐλπίδα» (Τίτ. δ' 13) δεδαιότης γιὰ τὸ στεφάνωμά σου αὐτὸ κάνει πιὸ ὑποφερτὴ τὴν θαθεῖα δόξνη γιὰ τὸ μεγάλο καὶ δυσαναπλήρωτο κενό, ποὺ ἀφήνεις τόσον στοὺς κύκλους τῶν προσφιλῶν σου καὶ τῆς Θεολογικῆς μας Σχολῆς, ὅσον καὶ σὲ ὅλους τοὺς χώρους, τοὺς ὁποίους ἐλάμπρυνες μετὰ τὴ φωτεινὴ παρουσία καὶ εὐλογημένη δραστηριότητά σου.

Εἴτ' αἰωνία ἡ μνήμη σου.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Παρακαλοῦνται οἱ συνδρομητὲς τῶν περιοδικῶν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», «ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ» καὶ «ΘΕΟΛΟΓΙΑ», κάθε ἀλλαγὴ τῆς διευθύνσεώς τους νὰ τὴ γνωρίζουν ἀμέσως στὰ Γραφεῖα τῶν Περιδικῶν, Ἰωάννου Γενναδίου 14, 115 21 Ἀθήνα, ἀναφέροντας ἀπαραίτητα καὶ τὴν παλαιὰ τους διεύθυνση, γιὰ νὰ γίνετα κανονικὰ ἡ ἀποστολὴ τῶν Περιδικῶν.

Η ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΕΡΓΑΜΟΥ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ

Τὴν Τρίτην, 17ην Ἰουνίου τρ.ῆ., ἡ Ἱ. Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, κατόπιν σχετικῆς προτάσεως τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Δημητρίου, ἐξέλεξεν ὁμοφώνως, ὡς Μητροπολίτην Περγάμου, τὸν Καθηγητὴν Ἰωάννην Ζηζιούλαν. Διὰ τῆς συνοπτικῆς διαδικασίας, τὴν ὁποίαν ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει χρησιμοποιήσει εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις, ὡς λ.χ. διὰ τὸν ἱερὸν Φώτιον, ὁ ἐκλεγείς, ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, διήλθε πάντα τὰ στάδια τῆς ἱερωσύνης. Ἡ χειροτονία του εἰς ἐπίσκοπον ἐγένετο ἐν τῷ πανσέπτῳ πατριαρχικῷ Ἱ. Ναφ τοῦ ἁγίου Γεωργίου (Φανάρει) τὴν 22αν Ἰουνίου, ἡμέραν τῆς ἐορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς.

Τῆς τελετῆς τῆς εἰς ἐπίσκοπον χειροτονίας τοῦ ἐφηφισμένου Μητροπολίτου, κατὰ τὴν ὁποίαν παρίστατο συμπροσευχόμενος καὶ ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, προέστη ὁ ἐκ τῶν διακεκριμένων Καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης Σεβ. Μητροπολίτης Μύρων κ. Χρυσόστομος.

Κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην, ὁ Ἅγιος Μύρων, προσφωνῶν τὸν χειροτονούμενον εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἡς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σὲ καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου» (Ματθ. 25,21).

Θεοφιλέστατε ἐφηφισμένε Μητροπολίτα Περγάμου κύριε Ἰωάννη, πεφιλημένε συναδελφὲ ἐν τῇ ἱερᾷ Ἐπιστάτῃ, ἐκλεκτὸν τέκνον τῆς Ἐκκλησίας.

Διὰ τὴν σημερινὴν μεγάλην ἡμέραν τῆς ζωῆς σου, καθ' ἣν ὁ Κύριος διὰ τῆς Ἐκκλησίας Του σὲ καλεῖ εἰς τὴν ὑπέρτατον τῶν διακονιῶν Του, δὲν ὑπάρχουν λόγοι καλλίτερον προσαρμοζόμενοι εἰς τὴν περίπτωσίν σου, ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ὁποίους, ἐν παραβολαῖς λαλῶν Ἐκεῖνος, μᾶς ἐνεπιστεύθη διὰ τῶν γραμμῶν τοῦ Εὐαγγελίου Του.

Καλεῖσαι σήμερον, ἀδελφέ, ὅπως, ὑπὸ τὸ ἀρχιερατικὸν ὠμοφρόδιον, προσφέρῃς τὸ καλλίτερόν σου ἐγὼ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ σωστικοῦ τῆς ἔργου. Καλεῖσαι νὰ συνεχίσῃς τὴν μέχρι τοῦ νῦν τιμίαν ἀποστολήν σου εἰς ἄλλον τομέα, παράλληλον, θεόθεν χαρασσόμενον σοὶ, ὑπὸ τὴν ἀγιάζουσαν καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσαν θείαν τῆς ἀρχιερωσύνης Χάριν, εἰς τὸν τομέα τοῦ θύτου καὶ ποιμένου, τομέα ὑπερκείμενον παντὸς ἄλλου καὶ ἑναρμονιζόμενον ἐν σοὶ ὡς ἀριστα εἰς τὸ τρισπλὺν ἀξίωμα τοῦ Κυρίου. Σκαπανεύς τῶν θεολογικῶν γραμμάτων καὶ τῆς ἀπὸ τῆς ἑδρας μεταλαμπαδεύσεως των εἰς τὰ πιστὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας, καλεῖσαι νὰ ὁλοκληρώσῃς ἐν σοὶ, ἐν τῇ ἐφ' ἑξῆς ζωῇ καὶ ἀποστολῇ σου, τὴν ἐννοίαν τοῦ ὑπὸ τῆς Χάριτος τελειουμένου ἀνδρός, ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας καὶ διὰ τῆς Ἐκκλησίας, «εἰς

καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως...», εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα «ἀληθεύοντες ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ, ὁ Χριστὸς» (Ἐφ. 4, 11-14).

Καλεῖσαι νῦν, καὶ ἰδοὺ γίνεσαι, ὅπως τι τὸ ἀριότερον καὶ τελειότερον, Ἀρχιερεὺς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ μάλιστα ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ «τῶν τοῦ Χριστοῦ πενήτων», τῇ μηδέποτε πτωχεύουσῃ ἢ ἐλαττωνομένῃ, ἀλλὰ πάντοτε ἀναβλαστανούσῃ καὶ ἀνανεουμένῃ.

Καλεῖσαι νῦν, καὶ ἰδοὺ γίνεσαι, Ἀρχιερεὺς τοῦ κλεινοῦ Φαναρίου, φορεὺς καὶ μεταλαμπαδεντῆς τοῦ πνεύματός του, τῆς παραδόσεώς του, τῆς φωνῆς καὶ τῆς παρουσίας του, εἰς πάντα τὰ κλίματα, τὰ ἀπὸ ἐώας μέχρι δυσμῶν καὶ ἀπὸ βορρᾶ μέχρι νότον.

Καλεῖσαι νῦν, καὶ ἰδοὺ γίνεσαι, ὑπηρέτης μιᾶς ιδέας, τῆς μεγάλης ιδέας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους, ἥτις εἶναι ἡ εἰς τοὺς αἰῶνας ἐπέκτασις τοῦ θεοῦ, ὑπηρετῶν πιστῶς αὐτόν, εἰρηνεύων, διδάσκων, ἀληθεύων εἰς ὅσα λέγεις καὶ εἰς ὅσα πράττεις, παγιῶν τὴν πίστιν καὶ τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, διαλεγόμενος πρὸς τοὺς ἐντὸς καὶ τοὺς ἐκτὸς τῆς παρεμβολῆς, εἰς ἐν καὶ μόνον ἀποβλέπων, εἰς τὴν ἐν ἀγάπῃ καὶ ἀληθείᾳ προβολὴν καὶ προώθησιν τοῦ Θρόνου καὶ τῶν τιμιμμένων θέσεων αὐτοῦ.

Ἰδοὺ, ὅτι ἐπὶ τῶν ὥμων σου ἐπιτίθεται, ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης, διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν χειροτονούντων σε συλλειτουργῶν ἀρχιερέων τοῦ Θρόνου, ἡ ἱερὰ παρακαταθήκη, τὴν ὁποίαν ὀφείλεις νὰ μεταδώσῃς εἰς τοὺς μετὰ σέ, ἵνα ἱερὰ καὶ ἀλώβητος ἀπὸ τοῦ θήματος τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας ἀχθῇ, καὶ διὰ τῶν ταπεινῶν σου χειρῶν, ἐνώπιον τοῦ θήματος τοῦ Κυρίου ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

Ταῦτα ποιῶν καὶ πράττων, ἔσῃ ὁ δοῦλος ὁ ἀγαθὸς καὶ πιστός, πρὸν δὲ ὁ Κύριος μέλλει ἵνα εἴπῃ: «εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἡς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω». Καὶ ἰδοὺ ὅτι ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία, τὸ ἐπ' αὐτῇ, ὅχι ἀπλῶς ἐπὶ πολλῶν σὲ καθιστᾷ, ἀλλ' ἐπὶ ὅλων σὲ κρίνει ἄξιον. Σοὶ δίδει τὸ ὄλον, διὰ τῆς ἀρχιερωσύνης, διὰ τῆς ἐντάξεώς σου εἰς τὴν χορείαν τῶν ἱεραρχῶν τοῦ Θρόνου, διὰ τῆς στρατευσεώς σου εἰς τὴν στρατιὰν τῆς ἡρωϊκῶς στρατευομένης Ἐκκλησίας ἐν τῇ μεγάλῃ καὶ βασιλευσῇ ταύτῃ Πόλει, ἐν ἣ ἐδράζεται ἡ Οἰκουμενικὴ Καθέδρα τῆς Ὁρθοδοξίας, ἡ καθέδρα τῶν πολλαπλῶν ἐνδυνῶν καὶ ἀγωνιῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἴσης πρὸς ταύτας δόξης καὶ τιμῆς.

Συνειδὼς τὸ μέγεθος καὶ τὴν ἱερότητα τῆς σι-

γμῆς, ἔχων ἀνημέμενην τὴν λαμπάδα τῆς ψυχῆς σου, τὸν Ἄριον τῆς Ζωῆς ἐν τῷ στόματί σου βαστάζων καὶ τὴν ἀπὸ Θεοῦ Ἀλήθειαν ἐν τοῖς χεῖλεσί σου φέρων, «εἴσελθε εἰς τὴν χορὰν τοῦ Κυρίου σου». Πλήρωσον τὸν οἶκον τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας. Συγκαταλογίσθητι εἰς τὴν χορείαν τῶν ἐτοιμῶν ἵνα προσφέρουν τὸ ἅπαν τῆς ζωῆς των ὑπὲρ τῆς ἥν διακονοῦσιν ἰδέας ταπεινῶν ὑπηρετιῶν τοῦ Θρόνου. Ἔσω ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ μέχρι τῆς τελευταίας σου ἀναπνοῆς ὁ ἀδελφός καὶ συλλειτουργὸς πάντων ἡμῶν, ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ Προκαθημένου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου τῶν ἱεραρχῶν αὐτῆς. Ἔστω σοι ὁ Κύριος βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐν πάσιν. Ἡ θεία Αὐτοῦ Χάρις, ἡ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα, θέλει σοι γίνῃ δύναμις καὶ ζωὴ καὶ δῶμα καὶ ἀκμὴ. (Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος· εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν καὶ ὀνειδιζόμεθα, ὅτι ἠλπίζαμεν ἐπὶ Θεῷ ζῶντι, ὃς ἐστὶ σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν) (Α΄ Τιμ. 4,10).

Ἀδελφέ, ἐν εἰρήνῃ πρόσελθε.

Ἡ εἰς τὴν προσφώνησιν τὴν ἀντιφώνησιν τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐφηφισμένου Μητροπολίτου Περγάμου κ. Ἰωάννου ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Τὸ ἔλεός σου, Κύριε, καταδιώξει με πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου».

Οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ ψαλμοδοῦ, Σεβασμιώτατε Δέσποτα καὶ οὐρανοῦ ἁγίων ἱεραρχῶν χορεία, αἰσθάνομαι νὰ ἀπευθύνωνται εἰς τὴν καρδίαν μου καθὼς ἐντρομος ἀτενίζω πρὸς τὴν μεγάλην σιγμὴν τῆς εἰς ἀρχιερεῖα χειροτονίας μου. Ἀνατρέχων νοερώς εἰς τὴν παιδικὴν καὶ νεανικὴν ἡλικίαν μου, ὅτε τὸ δράμα τῆς διακονίας τοῦ Θυσιαστηρίου ἐνοημάτιζε ὅλην μου τὴν ὑπαρξίν, καὶ ἀναλογιζόμενος τὴν μακρὰν περιόδον τῆς ἀνευ ἀπολογίας φυγῆς καὶ δραστευσεῶς μου ἀπὸ τὴν ἱερωσύνην, βλέπω ὅλην τὴν μέχρι τοῦδε ζωὴν μου ὡς μίαν ἀδιάκοπον καταδιώξιν μου ἀπὸ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Φυγὰς καὶ δραπέτης ἐκ τῶν παιδικῶν δραματισμῶν μου, δὲν ἀφῆθην οὐδ' ἐπὶ σιγμῇ ἡσυχίας ἀπὸ τὴν καταδιώξιν αὐτὴν. Αἱ κλήσεις διὰ τὴν εἰσοδὸν μου εἰς τὴν ἱερωσύνην, ἀπευθυνόμεναι διὰ στόματος ἁγιοπατέρων ἀρχιερέων κατ' ἐπαλήγησιν, ἀπειτέλεσαν σταθερὰν ἐπόμνησιν τῆς ἀληθινῆς μου πατρὶδος. Τὰ διαφέροντα τῶν σπουδῶν καὶ τὰ θέματα τῶν μελετῶν μου περιστρέφοντο, κατὰ θεῖαν πρόνοιαν πάντοτε, περὶ τὴν Θεῖαν Εὐχαριστίαν καὶ τὸν Ἐπίσκοπον, ἡ δὲ ὅλη θεολογικὴ μου σκέψις δὲν ἔπαυσε ποτὲ νὰ ἔχη ὡς πηγὴν τὰ δύο ταῦτα κέντρα τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας. Οὕτως καταδιωχθεὶς ἀπὸ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ἀναφωνῶ μετὰ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου: «ἦτιμαί, ἦτιμαί καὶ τὴν ἦτιαν ὁμολογῶ». «Ὁὐκ ἐστὶ φυγεῖν τὸ προχρισθέν», ὡς ἔγραφεν ὁ ἀγιώτατος Φώτιος. Δέσμιος πλέον τοῦ ἔλεους τοῦ Θεοῦ ἵσταμαι τρέμων ἐνώπιον τῆς φλεγόμενης καὶ μὴ κατακαυόμενης Βάτου, ἀναμένων ἄθλιος ἐγὼ καὶ πάντων τῶν ἀνθρώπων ἀναξιότατος τὴν κλῆσιν τῆς

εἰσοδὸν μου εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, ἵνα ὡς ἄλλη εἰκὼν Χριστοῦ καὶ διάδοχος τῶν Ἀποστόλων καταστῶ Ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας.

Ὅτις μέγα καὶ ἀπερίγραπτον τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Ὑπὸ μανικοῦ ἔρωτος κινούμενος καὶ καταδιώκων τὸν ἄνθρωπον μέχρις οὗτου τὸν θεῶν καὶ τὸν καταστροφή ἐλευθέρως πάντοτε, μέτοχον τῆς ἰδίας Του ζωῆς καὶ δόξης, ἀπέστειλε τὸν μονογενῆ Αὐτοῦ Υἱόν, ἵνα ἐνανθρωπήσῃ καὶ ἀναλαβὼν τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ἀναφέρῃ καὶ προσαγάγῃ αὐτὴν τῷ Πατρὶ ἐν ὄνοματι μετ' ἡμῶν εἰς «ἕνωσιν διαθήκης αἰωνίου». Ἐκ τῆς ἐνώσεως δὲ ταύτης ἴδρυσεν τὴν Ἐκκλησίαν Του, οἰκονόμον καὶ συνεχιστὴν τοῦ μεγάλου μυστηρίου τῆς Θεῆς Οἰκονομίας, διὰ τῆς τελείσεως τῆς Θεῆς Εὐχαριστίας καὶ πάντων τῶν μετ' αὐτῆς συνδεδεμένων θείων μυστηρίων. Πάντα δὲ ταῦτα παρεχώρησεν εἰς τὸν εὐθραστον καὶ ἁμαρτωλὸν ἄνθρωπον, παρέχων εἰς αὐτὸν τὴν χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἥτις θεραπεύει τὰ ἀσθενῆ καὶ ἀναπληροῖ τὰ ἐλλείποντα. ὦ, βάθος πλούτου καὶ φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ! Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ λειτουργὸς τοῦ μεγάλου τούτου μυστηρίου τῆς σωτηρίας, καταδέχεται ὅμως νὰ εἰκονίζεται καὶ ἐκπροσωπῆται ὑπὸ ἀνθρώπων ἁγίων καὶ ἁμαρτωλῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ὄντως «οὐδεὶς ἄξιος», μάλιστα δὲ ἐγώ.

Καλούμενος σήμερον διὰ τῆς οὐρανοῦ φωνῆς Σου, Σεβασμιώτατε Πάτερ, νὰ διακονήσω τὸ μέγα τοῦτο τῆς Οἰκονομίας τοῦ Θεοῦ μυστήριον ἀπὸ τοῦ ὑφίστου τῆς ἀρχιερωσύνης βαθμοῦ, δὲν ἔχω ἄλλην πηγὴν ἐκ τῆς ὁποίας νὰ ἀντλήσω θάρρος, εἰμὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ καταδιώξαν με πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου Θεῖον ἔλεος. Ζῶν σήμερον, τὴν ἁγίαν καὶ μεγάλην ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, κατὰ θεῖαν παραχώρησιν καὶ εὐνοίαν καὶ τὴν ἰδικὴν μου προσωπικὴν Πεντηκοστὴν, κλίνω εὐλαβῶς τὸν αὐχένα καὶ τὸ γόνυ ἐνώπιον τῆς Ἁγίας Τραπέζης τοῦ πανσέπιου τούτου Πατριαρχικοῦ Ναοῦ, ἐξ ἧς πηγάζει ἡ χάρις τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος, ἵνα καταστῶ διὰ τῶν τιμῶν χειρῶν Σου καὶ τῶν συλλειτουργούντων Σοι ἁγίων ἀρχιερέων Ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, καὶ μάλιστα τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Κατὰ τὴν ἱερωτάτην καὶ φοικτὴν αὐτὴν σιγμὴν ἡ σκέψις μου στρέφεται εὐγνωμόνως πρὸς τοὺς ἐν Κυρίῳ κεκοιμημένους προσφιλεστάτους γονεῖς μου, οἱ ὁποῖοι με ἀνέθρεψαν ἐν παιδείᾳ καὶ νοσηρίᾳ Κυρίου, ἀλλὰ καὶ ἐν κόπῳ καὶ αὐτοθυσίᾳ, καὶ τῶν ὁποίων αἱ ψυχαὶ ἀγάλλονται συμπροσευχόμεναι μετ' ἡμῶν κατὰ τὴν ὥραν ταύτην. Εἴη ἡ μνήμη αὐτῶν αἰωνία.

Ὅπως εὐγνωμόνως στρέφω τὴν σκέψιν μου πρὸς τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα, τὸν συμπροσευχόμενον μετ' ἡμῶν τὴν σιγμὴν ταύτην πολυσεβαστόν μοι Αὐθέντην καὶ Δεσπότην, τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Κύριον Κύριον Δημήτριον, ὡς καὶ πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἁγίους Ἀρχιερεῖς, τοὺς συγκροτοῦντας τὴν Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, οἵτινες με τοιαύτην με πε-

ριέβαλον τιμὴν καὶ εὐνοίαν, ὥστε νὰ μὲ κρίνουν ἐν τῇ ἐπιεικείᾳ των, ἄξιον τῆς σιγμῆς ταύτης. Πρὸς ὅλους δὲ ὅσοι ἔσπευσαν, ἀπὸ ἐγγύς καὶ ἀπὸ μακρῶν, νὰ συμμετάσχουν εἰς τὴν ἱερὰν αὐτὴν σιγμὴν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ταπεινότητός μου, ἀπευθύνω εὐγνώμονας εὐχαριστίας: τὸν ἐξ αὐτῶν ἀπόντα, λόγῳ ἀσθενείας, πολυσέβαστόν μου Μητροπολίτην Γέροντα Χαλκηδόνος κ.κ. Μελλίωνα, πρὸς τὰς κατὰ σάρκα ἀδελφάς μου, τῶν ὁποίων ἡ ἀνιδιοτελὴς ἀγάπη με ἐσθίριξε καὶ ἐλπίζω διὰ πάντοτε θὰ με στηρίξῃ, πρὸς τὸν Ἡγούμενον τῆς Ἱερᾶς Σιανορηγιακῆς Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου ἐν ESSEX Ἱερομόναχον Κυρίλλον, παρόντα καὶ ἐκπροσωποῦντα τὸν σεβαστὸν πνευματικὸν πατέρα μου Ἀρχιμανδρίτην Σωφρόνιον, οὐτινος ἡ εὐχὴ καὶ ἡ παρότρυνσις συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ ἔλθῃ ἡ σιγμὴ αὕτη πρὸς τοὺς ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἐλθόντας, οἱ ὁποῖοι μεταφέρουν ἐδῶ, διὰ τῆς παρουσίας των, καὶ τὴν σκέψιν καὶ ἀγάπην τῶν συναδέλφων καὶ τῶν φοιτητῶν μου πρὸς ὅλους ὅσοι παρόντες ἢ ἀπόντες προσεύχονται σήμερον μεθ' ἡμῶν, ἵνα ἔλθῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

Καὶ τανῦν, Σεασιμώτατε Πάτερ καὶ Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, κελεύσατε, ὁ δοῦλος ὑμῶν ἀκούει. Ἀκούει τρέμων τὴν ἐντολὴν, ἵνα ἡ ἀναξιώτης μου ἀναλάβῃ τὸ βαρύτερον τῶν ἀξιωμάτων καὶ ἡ ἀθλιότης μου περιβληθῇ τὴν μεγίστην τῶν τιμῶν ἀκούει τρέμων τὴν ἐντολὴν, ὅπως ὁ ἀδύνατος ἐγὼ κατὰ τὴν χορείαν τῶν Ἀρχιερέων τοῦ ἱστορικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ γίνω τρόπων μέτοχος καὶ θρόνων διάδοχος ἀνδρῶν ἁγίων, ἐπιφανῶν καὶ μαρτυρικῶν ἀκούει τρέμων τὴν ἐντολὴν, ὅπως διαδεχθῶ ἀρχιερεῖς τιμῆσαντας τὸν ἱστορικὸν θρόνον τῆς Ἀγιοτάτης Ἐκκλησίας τῆς Περγάμου, ἀπὸ Ἀντύπα τοῦ ἱερομάρτυρος μέχρι καὶ Ἀδαμαντίου ἀκούει καὶ κύπτει τὸν αὐχένα πρὸ τῆς ἀνεξιχνίαστου βουλῆς τοῦ Θεοῦ, τῆς τοιαύτης περὶ τὴν ταπεινότητά μου ἐργασμένης.

Γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμά Του».

Κατὰ τὴν δοθεῖσαν δεξιῶσιν μετὰ τὴν εἰς ἐπίσκοπον χειροτονίαν του ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Περγάμου κ. Ἰωάννης, προσφωνῶν τὴν Α. Θ. Παναγιώτητα, τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ.κ. Δημήτριον, εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Παναγιώτατε Δέσποτα,

Συντελεσθείσης τῆς μεγάλης καὶ φοβικῆς σιγμῆς τῆς εἰς ἀρχιερέα, χάριτι Θεῷ, ἀναδείξεώς μου, ἵσταμαι εὐλαβῶς ἐνώπιόν Σου, ἵνα προσφέρω λόγον εὐχαριστίας, ἀφοσιώσεως καὶ ὑπακοῆς. Εὐχαριστίας μὲν, διὸ ἐν τῇ υπερβαλλούσῃ ἐπιεικείᾳ τῆς πολυσέβαστου μοι Παναγιότητός Σου καὶ τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Ἀποστολικοῦ τούτου Θρόνου, ἡ ταπεινότης μου ἐκρίθη ἄξιος τῆς ὑψίστης τιμῆς τῆς εἰς ἀρχιερέα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἀναδείξεώς μου. Αφοσιώσεως δὲ διὸ οὐκέτι ἐμαντῶ ζῶ ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ Θρόνῳ. Ὑπακοῆς,

τέλος, διὸ ἐτοίμη ἡ καρδιά μου τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ διακονῆσαι τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, ἐν συναισθήσει εὐθύνης ἐπισκοπικῆς, καὶ ὑπὸ τὰς ἐντολὰς καὶ ὁδηγίας τῆς Ὑμετέρας σεπτικῆς κορυφῆς.

Προτάξας καὶ ὑποτάξας εἰς τὴν ὁμολογίαν πίστεως τῇ ἰδίᾳ χειρὶ τὸ ὄνομά μου ὀλίγον πρὸ τῆς χειροτονίας μου συνεκλονίσθην κυριολεκτικῶς ἐκ τῶν φοβικῶν ὑποσχέσεων, τὰς ὁποίας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας σήμερον ἔδωκα. Καὶ πρῶτον, τὸ μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον, ἡ «ἅπαξ τοῖς ἁγίοις παραδοθεῖσα πίστις», ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἔδωκαν τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἀπόστολοι, προφῆται, μάρτυρες, ὅσοι καὶ ἱεράρχαι. Τὴν πίστιν ταύτην, τὴν ἐν τῷ Συμβόλῳ τῆς Πίστεως συμπυκνωμένην, θέλω φυλάξει καὶ μεταδώσει, οὐχὶ ὡς ἀντικείμενον μουσειακόν, ἀλλ' ὡς ζῶσαν πραγματικότητα, ἐρμηνευμένην καὶ βιουμένην κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν ἀποφάσεων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, τῆς θεολογίας τῶν πατέρων καὶ τοῦ βιώματος τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ἐκάστοτε καὶ ἐκασταχοῦ ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου, ἀνόθευτον μὲν, πλὴν ἱκανὴν νὰ προσφέρῃ ἀπάντησιν εἰς τὰς ἀναζητήσεις τοῦ ἀνθρώπου κάθε ἐποχῆς καὶ κάθε τόπου.

Δεύτερον δέ, τὸ μέγα καὶ ὑψιστον ἀγαθὸν τῆς εὐχρηστίας καὶ τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας, ἧς οὐδὲν ἄμεινον. Τὸ ἀγαθὸν τοῦτο, τὸ ὑπὸ τοῦ Διαβόλου τοσοῦτον φθορούμενον καὶ ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας καὶ ἁμαρτίας ἀκαταπαύστως ἀπειλούμενον, ὡς ἐπισκοπος καλοῦμαι νὰ διαφυλάξω διὰ παντός μέσου καὶ τρόπου, σύμβολον ὦν αὐτὸς καὶ κέντρον τῆς ἐνότητος τοῦ πνεύματος τοῦ Χριστοῦ, προλαμβάνων δὲ καὶ θεραπεύων πᾶν σῆγμα ἢ διαίρεσιν καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως οὐχὶ μόνον εὐχόμενος ἀλλὰ καὶ ἐνεργῶν καὶ ἀγωνιζόμενος.

Τέλος, τὸ δσιώτατον καὶ ἱερώτατον ἀγαθὸν τῶν προνομίων καὶ δικαιωμάτων τῆς Ἐκκλησίας καὶ διὸ καὶ τοῦ Πανσέπιου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. Τοῦ ἀγαθοῦ τούτου φύλαξ ἀνίστακτος καὶ προστάτης σθεναρὸς ὢν ἕκαστος Ἱεράρχης τοῦ Οἰκουμενικοῦ τούτου Θρόνου, καλεῖται νὰ ἔχῃ ἀνὰ πᾶσαν σιγμὴν συνείδησιν τῆς παραδόσεως, τῆς ἱστορίας καὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ Θρόνου τούτου, ὁ ὁποῖος ὡς Μήτηρ φιλόστοργος μετελαμπάδενε τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν καὶ ζωὴν εἰς θνητέρας Ἐκκλησίας, τὰς ὁποίας καὶ ἐσκέπασεν ὡς ὄρνις ὑπὸ τὰς ἐαυτῆς πτέρυγας, νεοσσούς εἰσέτι οὖσας, καὶ τὰς ὁποίας εἰς δυσκόλους σιγμὰς μέχρις αὐτοθυσίας ἐπροστάτενε, οὐχὶ πάντοτε καὶ ὡς ὠφέλε τὴν εὐγνωμοσύνην των ἀπολαβοῦσα.

Ταῦτα πάντα, Παναγιώτατε Δέσποτα, βαθύτατα συναισθανόμενος τὴν σιγμὴν ταύτην, καθ' ἣν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μύρων κύριος Χρυσόστομος, ὡς ὁ προσεξάρχων τῆς ὁμηγύρεως τῶν χειροτονησάντων με ἁγίων ἀρχιερέων, με παρουσιάζει ἐνώπιον τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος, γνωρίζω διὸ διὰ τῶν ἰδίων μου δυνάμεων εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀνταποκριθῶ εἰς τὸ μέγιστον ὑποῤῃμα, διὰ τοῦ ὁποίου με ἐτίμησεν ἡ Ἀγία Ἐκκλησία. Δέομαι οὖν τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος, ἵνα εὐχηθῇ εἰς τὸν Κύριον, ὅπως με στηρί-

ξη, με ἐνδυναμώνη, με φωτίζη, με καθοδηγῇ εἰς τὰ ῥήματα καὶ τὰς ἐνεργείας μου, ὥστε νὰ τηρήσω τὴν ἐντολὴν ἁσπίλων, νὰ ἀποδειχθῶ ἀντάξιός τῶν προσδοκιῶν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ νὰ ἔχω καλὴν ἀπολογία ἐνώπιον τοῦ φοβεροῦ ῥήματος τοῦ Κυρίου, ὅταν ἔλθῃ νὰ συνάρῃ λόγον παρὰ τῶν δούλων Αὐτοῦ. Τιμηθεῖς ὑπὲρ πᾶσαν ἀξίαν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας προσφέρω ἤδη ἔμμετον τῇ Ὑμετέρᾳ Θειοτάτῃ Παναγιώτῃ ἑτοιμον εἰς πᾶσαν θυσίαν ὑπὲρ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας. Εὐ-ξαι ὑπὲρ ἑμοῦ, Δέσποτα Ἅγιε, ἵνα δοξασθῇ καὶ δι' ἑμοῦ τοῦ ταπεινοῦ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς τιμησάσης με Ἀγίας Ἐκκλησίας».

Ἡ Α.Θ. Παναγιώτης, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Δημήτριος, ἐν τῇ ἀντιφωνήσῃ του εἰς τὴν προσφώνησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Περγάμου κ. Ἰωάννου, εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ ὁποῖον ὅλον συγκροτεῖ τὸν θεομὸν τῆς Ἐκκλησίας, διαιροῦν τὰ χαρίσματα, καὶ τὸ ὁποῖον πάντα χορηγεῖ, ἐδώρησε σήμερον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἕνα νέον ἐπίσκοπον, τὸν Ἱερώτατον Μητροπολίτην Περγάμου κύριον Ἰωάννην.

Ἡ Μητὴρ Ἅγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ οἶδεν αὐτοῦ τὰ ἔργα (Πρόβλ. Ἀποκ. 2,13), ἐξετίμησε τὴν πολύτιμον προσφοράν καὶ διακονίαν αὐτοῦ ἀπὸ τε ὑψηλῶν θημάτων καὶ πανεπιστημιακῶν ἐδρῶν καὶ ὡς ἀπεσπασμένου αὐτῆς εἰς διάφορα διορθόδοξα καὶ διαχριστιανικά συνέδρια καὶ διμερεῖς καὶ πολυμερεῖς θεολογικοὺς διαλόγους, καὶ ἀπεφάσισεν ὅπως, ἅμα τῇ εἰσόδῳ αὐτοῦ εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἱεροῦ Κλήρου αὐτῆς, ἀνυψώσῃ αὐτὸν καὶ εἰς τὸ ἀρχιερατικὸν ἀξίωμα, ὥστε ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς ταύτης πνευματικῆς σκοπιάς νὰ ἐπισκοπῇ, νὰ διδάσκῃ, νὰ ἀγιάξῃ, νὰ οἰκοδομῇ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἐκκλησίας δόξαις τελεῖ ὡς Ἐπίσκοπος τὴν Θεῖαν Εὐχαριστίαν καὶ νὰ δοξάξῃ τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

Ἦτο, βεβαίως, ἀθρόα ἡ προαγωγή τοῦ ἀδελφοῦ ἁγίου Περγάμου. Ὅμως «τοῦτο καὶ οὐδὲν ἐναντιοῦται τῷ ἐκκλησιαστικῷ θεομῷ. Καὶ γὰρ ἡ Ἀλεξάνδρεια, καὶ ὁ Πατριαρχικὸς τῆς Ἀντιοχείας Θρόνος, ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ τῆς Ἀγίας Πόλεως, ἐν οἷῳ δ' ἂν τάγματι, εἴτε λαϊκῶν, εἴτε μοναχῶν, εἴτε κληρικῶν εὐρωσιν ἀρετῇ τοὺς λοιποὺς πλεονεκτοῦντα, ἐπὶ τὸν ἀρχιερατικὸν θρόνον ἀναθιβάξιν οὐ παραιτοῦνται... Οἱ γὰρ πλείους τῶν διαλαμπάντων ἐν ἡμῖν, ἀπὸ λαϊκοῦ τάγματος τοὺς ἀρχιερατικοὺς κατεπιστεῦθησαν θρόνους», διὰ νὰ εἰπωμεν μετὰ τῶν πατέρων τῆς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ συνελθούσης Συνόδου ἐπὶ τοῦ Ἁγίου προκατόχου ἡμῶν Φωτίου τοῦ Μεγάλου.

Ἱερώτατε καὶ ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Ἐπείτι καὶ διὰ σὲ ἡ στιγμή νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, «εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακῶσαν» (Α' Πέτρ. 1,12), καὶ νὰ γίνῃς οὕτω τέλειος θεολόγος, καθ' ὅσον μόνον ἐν τῷ Θεοκρατικῷ τελειοῦται ἡ θεολογία καὶ ἐκφράζεται καὶ βιοῦται κατὰ τὸν ἀνθεντικώτερον τρόπον.

Ὅχι δὲ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἀρχιερεὺς κατεστάθης σήμερον, τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τῇ μεγάλῃ τῆς ἐορτῆς, καὶ δὴ καὶ Ἀρχιερεὺς τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίας, ὅπερ εἶναι μείζων τιμὴ, ἀλλὰ καὶ μείζων εὐθύνη. Διότι τοὺς ὅμους τῶν Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας ταύτης βαρύνει ἡ ἰδιαίτερα εὐθύνη νὰ εἶναι ἐκφρασταὶ τῆς ἐν τῇ διακονίᾳ πρωτοθρόνου θέσεως αὐτῆς, κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν λόγων τοῦ Κυρίου: «ὁ δὲ μείζων ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος» (Ματθ. 23,11). Αὐτοῦ τοῦ πνεύματος τῆς διακονίας ἔχομεν ἀνάγκη ἰδιαίτερος σήμερον, ὅτε ὑπερεπλεόνασεν ὁ ἐγωϊσμός καὶ τὰ ἐκ τοῦτου δεινὰ τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας.

Ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἀπέλθῃς ἀπὸ τὰς ἀδελὰς ταύτας τοῦ Κυρίου, ὅπου ἡ δόξα τοῦ Μωϋσέως ἡ καιομένη καὶ μὴ κατασβεσμένη, γεμάτος ἀπὸ τὸ πῦρ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ ἀπὸ τὴν γλωσσοπυρρόμορφον χάριν τοῦ Πνεύματος.

Ἐπίστρεψον εἰς τὸν κόσμον, ὡς ἀρχιερεὺς πλέον τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, καὶ μετὰδος αὐτῷ τὸ παρήγορον μήνυμα τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μετὰ τῆς διαβεβαιώσεως, ὅτι «οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία» (Πράξ. 4,12), εἰμὴ ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ, «Ὅστις ἔπεμψεν εἰς τὸν κόσμον τὸν Παράκλητον, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, διὰ νὰ τὸν ὁδηγήσῃ εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν.

Ἐμμεθα βέβαιον δι' ὅσον ὁ ἐν τῇ Ἀποκαλύψει ἄγγελος τῆς ἐν Περγάμῳ Ἐκκλησίας, οὕτω καὶ σὺ θὰ κρατήσῃς καὶ δὲν θὰ ἀρνηθῇς τὸ ὄνομα τοῦ κρατοῦντος τὴν ρομφαίαν τὴν δίστομον, τὴν δξείαν, ὥστε, ὡς νικῶντι, νὰ σοὶ δώσῃ «φαγεῖν ἀπὸ τοῦ μάννα τοῦ κεκοιμημένου» (Ἀποκ. 2,17) ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ τῆς ἀνταποδόσεως τῆς δικαίας.

Ἱερώτατε ἅγιε Περγάμου,

Μὲ τὰς σκέψεις καὶ τὰ αἰσθήματα αὐτὰ ἡ Μητὴρ Ἐκκλησία σὲ προπέμπει ὡς τετελειωμένον Ἀρχιερεῖς αὐτῆς, εἰς συνέχισιν τῆς τιμῆς προσφορᾶς σου, ἥτις περιποιεῖ τιμὴν εἰς αὐτήν, καὶ συγκαίρουσα τῇ ὑμετέρᾳ Ἱερότῃ καὶ τοῖς οἰκείοις αὐτῆς, εὐχεται πλουσίαν καρποφορίαν εἰς τὸ γεώργιον τοῦ Κυρίου».

Ὁ νέος Σεβ. Μητροπολίτης Περγάμου κ. Ἰωάννης (Ζηζιούλας) εἶναι γνωστὸς ἐν τῇ Χριστιανικῇ Οἰκουμένῃ ὡς διακεκριμένος Θεολόγος καὶ Πανεπιστημιακὸς Καθηγητής. Οὗτος ἐγεννήθη τὸ 1931 ἐν τῷ χωρίῳ «Καταφύγιον» παρὰ τὴν Κοζάνην. Ἐσπούδασε Θεολογίαν εἰς τὰ Πανεπιστήμια Θεσσαλονίκης καὶ Ἀθηνῶν. Διηύρυνε τὰς σπουδὰς του εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Χάρβαρντ ἐν Η.Π.Α., ἐνθα ἐδιδάχθη καὶ ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου κορυφαίου ὀρθοδόξου θεολόγου πατρὸς Γεωργίου Φλωρόφσκυ. Ἀνεκηρύχθη Διδάκτωρ τῆς Θεολογίας ὑπὸ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὑποβαλὼν εἰς αὐτὴν τὴν διατριβὴν «Ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ Θεῇ Εὐχαριστίᾳ καὶ τῷ Ἐπισκόπῳ κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους αἰῶνας» (Ἀθῆναι, 1965). Ἐδίδαξεν εἰς τὰς ἐν Η.Π.Α. Ὀρθοδόξους Θεολογικὰς Σχολὰς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ (Βοστώνη) καὶ τοῦ Ἁγίου Βλαδимиρ (Ν. Ὑόρκη) καὶ ὑπήρξε Κ.

ΤΟ ΚΛΗΡΙΚΟΛΑΪΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ Ι. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΚΑΙ Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΣ*

Στὸ Συμπόσιο τοῦ Κληρικολαϊκοῦ Συνεδρίου τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων καὶ Μεγάλης Βρετανίας, πὸν ἔγινε τῇ 2α Φεβρουαρίου 1986 στὸ ξενοδοχεῖο POSTMAN τοῦ Λονδίνου ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Μεθόδιος ὡς Ἐπιλεγόμενα στὸ Συμπόσιο εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Θὰ ἤθελα στὴν τελευταία αὐτὴ φάση τῶν ἐκδηλώσεων, τῆς ὁμογένειας στὴ Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ, ἐκδηλώσεων πὸν σχετίζονται μὲ θέματα τῆς προελεύσεώς μας καὶ τῆς συνεχίσεως τῆς ζωῆς μας ἐδῶ, νὰ ἐπισημάνω μὴ ἀπὸ τὶς σπάνιες περιπτώσεις πὸν ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ ἐκδηλώνει, τὴν ὁμοιοτητα. Ἐμᾶς ἐνωμένοι, εἶπε ὁ Δρ. Χαλίπης, μὲ ὅλες τὶς διαφορὰς μας.

Χαίρω γιατί ἡ ὁμόνοια ἐπεκτείνεται καὶ μαρτυρεῖται μὲ τὴν παρουσία ἐδῶ τῶν ἀδελφῶν Ὁρθόδοξων τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας, πὸν μὲ ἀδελφική σύμπνοια συνεργαζόμεστε τὰ τελευταία χρόνια ἐδῶ σιὸ Λονδίνο. Ἡ συμμετοχὴ τους σιὸ παγκοινωνικὸ τοῦτο δέπνο συμβολίζει τοὺς ἀκατάλυτους δεσμοὺς τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Χριστιανῶν Ὁρθόδοξων τῆς Συρίας, τοῦ Λιβάνου καὶ τῆς Ἰορδανίας.

Κοιτάξατε γύρω σας ὅλοι μας ἐκπροσωποῦμε κάτι διαφορετικὸ, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἴδιο μωσαϊκὸ πὸν κύριο χαρακτηριστικὸν τοῦ ἔχει τὴν ὁμοψυχία. Αὐτὸ ὀφείλεται, ἐξοχώτατοι καὶ ἀξιότιμοι κυρίες καὶ κύριοι, σ' ἓνα παράγοντα τὴν καλὴ συνείδησι καὶ τὴν ἐξευγενισμένη ψυχὴ τῶν συμπαιριωτῶν μας στὴ Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ. Ρίξτε μὴ μὰτὰ γύρω σας καὶ θὰ ἰδεῖτε ἀπὸ ἐδῶ μέσα νὰ ἀντιπροσωπεύονται ὅλοι οἱ ἐκκλησιαστικοὶ καὶ ὁμογενειακοὶ ὁργανισμοὶ μας. Ἐτσι τὸ ἀποψινὸν συμπόσιόν μας πὸν τιμὸν ὁ καθηγη-

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 469 τοῦ ὑπ' ἀρ. 14 τεύχους.

τῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ἡ κυρία Εὐ. Θεοδώρου μαζί μὲ τὸν διακεκριμένον δημοσιογράφον καὶ τὴν κυρία Σ. Ἀλεξίου ἐκφράζει τὸν κοινὸ πόθον τῆς ὁμογένειας γιὰ σύμπνοια, γιὰ συνεργασία καὶ γιὰ πρὸς ὁδόν.

Τὸ Συνέδριον ἀπέδειξε πόσον θαθεῖα εἶναι ριζωμένες σιὸν τόπον τοῦτο οἱ ἐλληνικὲς παραδόσεις πὸν τροφοδοιοῦνται ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, πὸν εἶναι ὁ ὁδηγὸς μας, καὶ ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ τὴν Λευκωσίαν πὸν εἶναι τὰ στηρίγματα μας. Ἀπέδειξε καὶ κάτι ἄλλο ὅτι ἔχουμε ἤδη δημιουργήσει τὶς προϋποθέσεις γιὰ μακρὰ ζωὴ στὴ χώρα τοῦτη.

Εἶχα ζηλέψει κάποια ἄλλη ἐθνικότητα πὸν ζεῖ ἐδῶ γιὰ πολλὰς ἐκατοντάδες χρόνια καὶ ἔχει πραγματοποιήσει ἐπιτεύγματα, ἀλλὰ διαπιστώνω ὅτι θὰ προτινάνει καὶ ἐδῶ μετὰξὺ μας καὶ ἰδιαίτερα στὴ νέα γενεὰ πνεῦμα συνεργασίας καὶ φιλοτιμίας γιὰ τὴν δημιουργίαν μιᾶς ὁμογενειακῆς πολιτείας στὴ Μεγάλῃ τοῦτη χώρα πὸν θὰ διατηρήσει τὴν ἐλληνικὴ ζωτικότητα καὶ τὴν Ὁρθόδοξη πίστιν σὲ ψηλὸ ἐπίπεδο χρήσιμον καὶ πέρα ἀπὸ τὴν Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ. Οἱ πρωτοπόροι κυρίως Χιῶτες καὶ Κύπριοι μᾶς ἔδωσαν τὸ καλὸ παράδειγμα. Ἀκολουθοῦν φιλότιμα καὶ προοδευτικὰ οἱ Λιβανέζοι ἀδελφοὶ μας. Οἱ λίγοι ὅμως Χιῶτες ἔχουν τρομακτικὴ ἐπιτυχία σιὶς ἰδιωτικὲς δουλειές τους καὶ δείχνουν παραδειγματικὴ φιλογένεια στὴ δημιουργίαν τῶν Ναῶν καὶ τῶν Σχολείων μας. Οἱ Κύπριοι πρέπει νὰ τοὺς μιμηθοῦν. Ἡδὴ ἤρχισαν μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς νὰ γίνονται εὐεργέτες τῆς ὁμογένειας, ἀλλὰ εἶναι λίγοι οὗτοι οὗτοι μετὰξὺ τῶν μεγάλων ἀρτίθμων πὸν εὐήμερον ἀπ' αὐτοὺς. Δὲν πρέπει νὰ περιμένουν ὅτι θὰ ἐκλείψουν οἱ προϋποθέσεις γιὰ

θηγητῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Ἐδιμβούργου καὶ μετὰ ταῦτα μέχρι σήμερον Καθηγητῆς τῶν Πανεπιστημίων τῆς Γλασκώδης καὶ τῆς Θεσσαλονίκης. Διετέλεσε ἐπίσης Ἐπισκέπτης Καθηγητῆς εἰς πολλὰ ξένα Πανεπιστήμια (Ρώμη, Λονδίνο, Γενεύη, Ἐλσίνκι, Στρασβούργον, Λουδαίν).

Ὁ Ἰωάννης Ζηζιούλας διετέλεσε μέλος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἀπὸ τοῦ 1975 εἶναι μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς «FAITH AND ORDER» («Πίστις καὶ Τάξις») τοῦ ἰδίου Συμβουλίου. Εἶναι ἀντιπρόσωπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τὴν μικτὴν διεθνή Ἐπιτροπὴν τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου μετὰξὺ τῆς Ὁρθόδοξης καὶ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ μετέτρεχε πολλῶν διορθοδόξων καὶ διεκκλησιαστικῶν συνε-

δρίων ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ἐκτὸς τῆς διδακτορικῆς διατριβῆς του, ἔχει γράψει δεκάδας μελετῶν καὶ ἄρθρων εἰς τὴν ἐλληνικὴν καὶ εἰς διαφόρους εὐρωπαϊκὰς γλώσσας. Μελέται του ἔχουν μεταφρασθῇ εἰς τὴν γαλλικὴν, ἀγγλικὴν, γερμανικὴν, ἰταλικὴν καὶ ρωσικὴν γλώσσαν.

Τὸ Χριστεπώνυμον πλήρωμα τῆς καθ' ὅλου Ὁρθόδοξίας εὐχεται, ὅπως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Περγάμου κ. Ἰωάννης διακριθῇ καὶ ὡς Ἱεράρχης, ἀνταποκρινόμενος εἰς τὰς προσδοκίας τῆς Ἱ. Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ συμβαλλόμενος ἔτι περισσότερο εἰς τὴν προβολὴν τῆς Ὁρθόδοξίας πρὸς δόξαν αὐτῆς.

Ε. Α. Θ.

Ο Ὑπατος Ἀρμοστής τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας στὸ Λονδίνο κ. Τάσος Παναγίδης, ὁμιλῶν στὴ συνεστίαισι τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἐλληνορθόδοξων κοινοτήτων τῆς Μ. Βρεταννίας.

τὴ δημιουργία νέων σχολείων καὶ κοινοτικῶν Κέντρων γιὰ νὰ κινηθοῦν. Περιμένουμε τοὺς εὐνοημένους ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ προβοῦν σὲ ἐντυπωσιακὲς χειρονομίες πρὸς τὶς Κοινότητες τὸ ταχύτερον γιὰ νὰ ἀποκτήσουμε Κοινοτικοὺς καὶ σχολικοὺς χώρους. Τώρα καὶ ὅχι διὰν δὲν θὰ χρειάζεται πλεόν.

Περιμένουμε αὐτοὺς ποὺ ἐξελέγησαν στὶς διάφορες ἐπιτροπὲς νὰ δείξουν προθυμία καὶ δραστηριότητα στὴν ταχεία ἐκτέλεση τῶν ἀποφάσεων τοῦ Συνεδρίου.

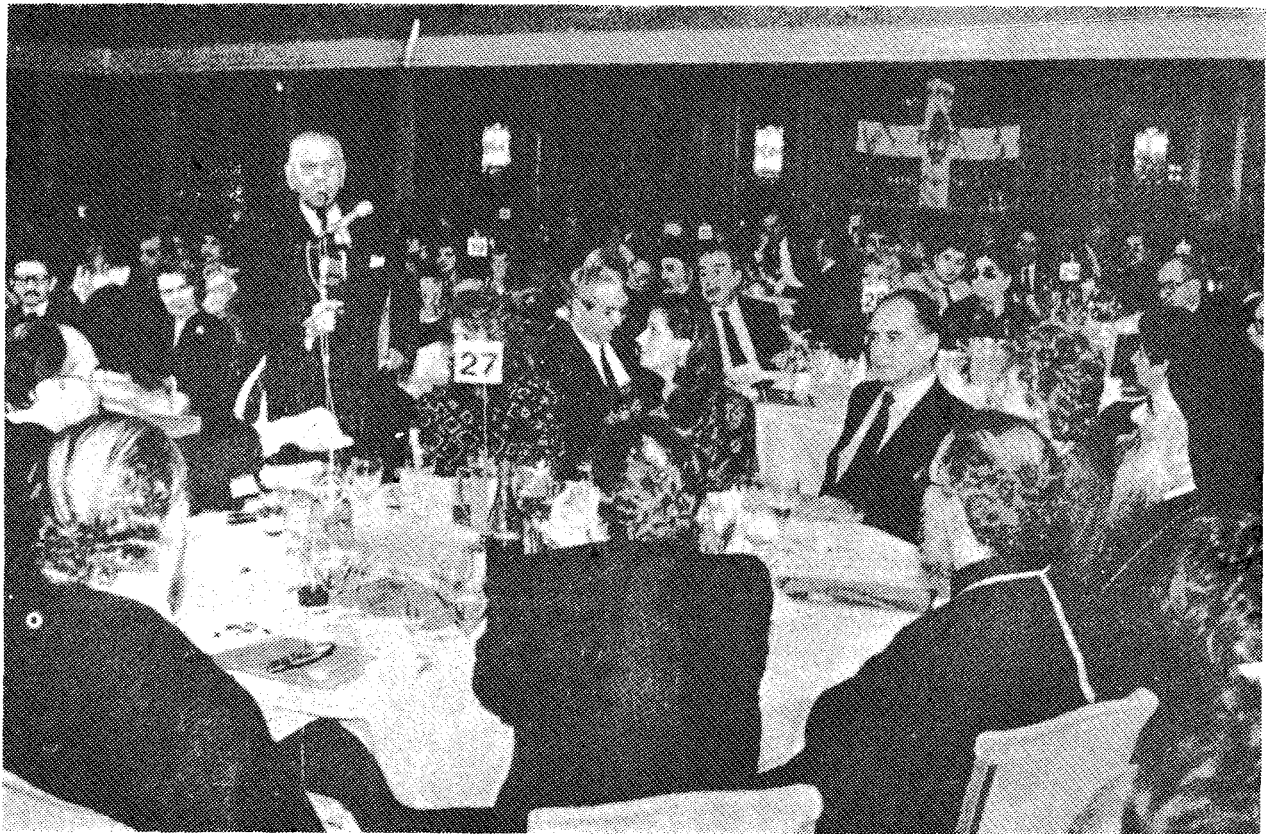
Ἐλέχθη καὶ ἐγράφη καὶ ἴσως εἶναι ἀλήθεια, ὅτι δὲν ὑπάρχει μεγάλη προθυμία γιὰ Κοινοτικὴ ὁργάνωση καὶ Κοινοτικὴ ζωὴ στὴν ὁμογένεια. Αὐτὸ ἐν μέρει εἶναι ἀλήθεια, ἀλλὰ ἡ κοινοτικὴ παράδοση δὲν δημιουργεῖται μέσα σὲ μιὰ γενεὰ καὶ μάλιστα ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ δὲν γεννήθηκαν ἐδῶ. Ἡ Ἐκκλησία φροντίζει νὰ ἐπιτευχθεῖ τὸ ἐ φ ι κ τ ὶ ο ν. Γιατὶ γνωρίζει ὅτι τὰ μέλη τῆς ἐκκλησίας ὁμογένειας ἀνήκουν σὲ διαφορετικὲς ομάδες. Εἶναι κατόρθωμα, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐπιτυγχάνει τὸν μέγιστον βαθμὸν τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ τῆς συνεργασίας. Ἐλέγχω ὅτι χρειάζεσθε καλλίτερο κλῆρο μὲ περισσότερο ζῆλο. Αὐτὸ εἶναι ἕνας λόγος. Καλλίτερο ναί, ἀλλὰ μὲ τὴν ἀναγνώριση ὅτι αὐτὸν ποὺ ἔχουμε εἶναι ἀρκετὰ ἱκανὸς ὁργανωτικὰ καὶ μορφωτικὰ. Συστήσαμε ἕνα πρόχει-

ρο σεμινάριο μόλις φθάσαμε ἐδῶ καὶ λειτουργοῦσε ὑποτυπωδῶς γιὰ δύο χρόνια καὶ πάντα ἐλπίζουμε νὰ κάμουμε καὶ καλλίτερο καὶ θὰ τὸ κάμουμε σύντομα. Ἀλλὰ χρειάζεσθε τὴ βοήθεια τῶν δυναμένων νὰ μᾶς λύσουν αὐτό.

Ἡ θεοκεντρικότητα τῆς ὁμογένειας εἶναι ὑψηλότερη ἀπὸ ὅλες τὶς ἄλλες Χριστιανικὲς Ἐκκλησίες στὴ Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ καὶ ἡ ἀναλογία Ναῶν καὶ κληρικῶν ὑψηλότερα. Τὸ πρόβλημά μας εἶναι νὰ διατηρήσουμε ὅτι ἔχουμε καὶ γι' αὐτὸ ὠμίλησα χθὲς τὸ πρωτὶ περὶ δ η μ ι ο ρ γ ι α ς καὶ σ υ ν τ η ρ ῆ σ ε ω ς. Ἡ δημιουργία ἀνήκει σὲ μᾶς, στὴ γενεὰ μας. Ἀλλὰ ἡ συντήρηση στοὺς διαδόχους μας. Πρέπει ὅλοι νὰ ἀναζητήσουμε τοὺς διαδόχους μας τόσο στὴν κοινοτικὴ ζωὴ ὅσο καὶ στὴν ἱερατικὴ.

Ἐνίσχυση τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶπε ὁ Ὑπατος Ἀρμοστής τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας κ. Τ. Παναγίδης, σημαίνει ἐνίσχυση τῆς Κύπρου καὶ τὰν ἀπαλιν.

Τὸ συνέδριό μας ἀσχολήθηκε μὲ δύο κυρίως θέματα, ποὺ ἄρχισα νὰ καλλιεργῶ μὲ τὰ μηνύματά μου τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1985, τῶν Χριστογεννῶν τοῦ 1985 καὶ τὰ δύο τῆς πρωτοχρονιᾶς στοὺς Ναοὺς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ σὺν κόψιμο τῆς βασιλόπιτας ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Κυπριακὴν Ἀδελφότητα, σ' ἐκεῖνο τῆς Γεν. Συνελεύσεως τοῦ FOUNDATION FOR HEL-

Ο Πρόεδρος της Παγκοσμίου Ένωσης Αποδήμιων Κυπρίων και της Ελληνικής Κυπριακής Αδελφότητας Δρ Όμηρος Χαπίρης, όμιλών κατά την ίδια συνεστίαι.

LENISM IN GREAT BRITAIN και ό εκείνα πού είπα στή θεία Λειτουργία και στή συνέχεια στή Σύναξη του Ίερού Κλήρου της Αρχιεπισκοπής την περασμένη εβδομάδα. Τα θέματα αυτά είναι όπως ξέρετε ή Εκκλησία και ή Παιδεία. Γράμματα, Θεοσκεία και Έλληνισμός είπεν ό Υπουργός της Παιδείας της Κύπρου κ. Α. Χριστοφίδης συμβάλλουν στή σωτηρία της Κύπρου και της Ελληνικής Παιδείας. Η σωτηρία του Έθνους είπε σιηρίζεται στήν Παιδεία μας και σίς καταβολές μας.

Θά είπητε, ίσως, ότι είμαι σωβινιστής. Όχι. Είμαι κοσμοπολίτης, αλλά αξιολογητής της καταγωγής μας και της κληρονομιάς μας. Ακούσατε τί γράφει σιό πρόσφατο βιβλίό του ό Κωνσταντίνος Τσάτσος με τίτλο: *Η Ζωή σέ ά πόση σιη, του όποιου άποσπάσματα δημοσιεύθηκαν σιην Έφημερίδα Καθημερινή (5-6.1.85).* «Τόν πατριωτισμό τόν παρουσιάζω με όμόκεντρους κύκλους. Ό πλησιέστερος σιό κέντρο είναι ό πυκνότερος, ό μεσιότερος. Ό δεύτερος είναι άραιότερος. Ό τρίτος ακόμη πιο άραιός. Ό τέταρτος είναι σχεδόν δυσδιάκριτος.

Είμαι πρώτα Έλληνας. Είμαι έπιταγή του αίματος. Είμαι ή συνέχεια μιās μακρόχρονης πορείας γεμάτης άπό συμβάντα πού μου άνήκουν και σιά όποια άνήκω. Είμαι ταγμένος σέ μιά περαιτέρω πορεία

ό ένα μέλλον, πού ταντίζεται με ό,τι έπραξα, ό,τι άφήνω πίσω μου. Συνεχίζεται μετθανάτια ή ύπαρξή μου.

Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Έταιρείας Λονδίνου και των Έλλήνων Έφοπλιστών Λονδίνου κ. Ί. Α. Χατζηπατέρας, όμιλών κατά την ίδια συνεστίαι.

Είμαι ύστερα Εύρωπαίος. Γέννημα του έλληνορωμαϊκού πολιτισμού και της χριστιανικής παράδοσης. Ανήκω σιην οικογένεια των έθνων πού έχουν

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Πένθος τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἡ πρὸς Κύριον ἐκδημία τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κυροῦ Νικολάου τοῦ Στ' ἐβύθησεν εἰς πένθος ὁλόκληρον τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ ἰδιαίτερος τὸν Ὁρθόδοξον Ἑλληνισμόν. Ὁ μεταστάς, —βοηθούμενος ὑπὸ τῆς περὶ αὐτὸν Ἱεράς Συνόδου ἐκλεκτῶν Ἱεραρχῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ αἰφνιδίως «ἐξ ἡμῶν μεταστάς» Μητροπολίτης Ζιμπάμπουε Κύριλλος—, διεκρίθη διὰ τὰς ἐν μέσῳ πολλῶν ἀντιζητήτων προσπαθείας του πρὸς συγκράτησιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀφρικῆς, πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων του, πρὸς ἴδρυσιν νέων Ἱ. Μητροπόλεων, πρὸς σύσφιγξιν τῶν σχέσεων τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας μετὰ τῶν λοιπῶν Ἀυτοκεφάλων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς διεκκλησιαστικῆς συνεργασίας, πρὸς συνέχισιν τῆς ἐκδόσεως τῶν πατριαρχικῶν περιοδικῶν, πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν Ἱεραποστολικῶν Μητροπόλεων κ.λπ.

Τὸ Παρορθόδοξον Χριστεπώνυμον Ποίμνιον εὐχεται, ὅπως ἐκλεγῇ ὡς διάδοχος αὐτοῦ πεπειραμένος καὶ ἄξιος Ἱεράρχης πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν πολλῶν προβλημάτων τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καὶ ἰδίως πρὸς ἀναγέννησιν τῆς Ἀφρικῆς διὰ τῆς διαδόσεως τοῦ ἑλληνορθόδοξου πνεύματος καὶ πρὸς δόξαν τῆς καθ' ὅλου Ὁρθοδοξίας.

Ὁ Πατριάρχης Ρουμανίας Ἰουστίνος (*).

Ἐν συνεχείᾳ πρέπει νὰ γίνῃ λόγος διὰ τὸ παρορθόδοξον πένθος ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ ἑλληνομαθοῦς Πατριάρχου Ρουμανίας Ἰουστίνου, ὅστις ἐγενεθὴ τῆς θεολογικῆς παιδείας ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (1930 - 1934), ὑπὸ τῆς ὁποίας βραδύτερον (τὸ 1937) ἀνηγορεύθη καὶ Διδάκτωρ.

Ὁ ἀείμνηστος Πατριάρχης, —ὅστις εἶχε διατελέσει Καθηγητὴς ρουμανικῶν Θεολογικῶν Σχολῶν

καὶ Σεμιναρίων καὶ εἶχε διακριθῇ ὡς Μητροπολίτης Τρανσυλβανίας καὶ βραδύτερον Μολδαβίας— συνειλέσε τὰ μέγιστα εἰς τὴν προβολὴν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας. Οὗτος εἰργάσθη διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν διορθοδόξων καὶ διεκκλησιαστικῶν σχέσεων, ἔχων ὡς συμπαραστάτην τὸν γνωστὸν ἐν τῇ Χριστιανικῇ Οἰκουμένῃ διακεκριμένον Μητροπολίτην Ἀργεντά (Τρανσυλβανίας) κ. Ἀντώνιον. Ἐπὶ πλέον προώθησε τὴν ἐκδοσὴν ἐκκλησιαστικῶν καὶ θεολογικῶν περιοδικῶν καὶ βιβλίων, συνειτέλεσεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ πρόδοον τῶν ρουμανικῶν Θεολογικῶν Ἰνστιτούτων καὶ Σεμιναρίων, ὡς καὶ τῶν Σχολῶν Ἱεροφαιτῶν, ὠργάνωσε τὰς ρουμανικὰς κοινότητας τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἐπέκρινε τὰς τάξεις τοῦ πεπαιδευμένου θεολογικῶς ἰ. Κλήρου, συνεβάλετο εἰς τὴν ἀνθήσιν τῶν ἐν Ρουμανίᾳ ὀρθοδόξων μοναστηρίων κ.λπ.

Τὸ Χριστεπώνυμον πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συνεχίζεται μετὰ τῆς καθ' ὅλου Ὁρθοδοξίας, ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἀναδείξῃ τὸν κατάλληλον διάδοχον αὐτοῦ.

Ὁρθοδοξία καὶ Οἰκουμενικὴ Κίνησις.

Συχνάκις ἀκούεται, ὅτι οἱ Ὁρθόδοξοι δέον νὰ ἐπανεξετάσουν ἢ νὰ φέρουν ἐκ νέου εἰς τὴν μνήμην τῶν τὰς προϋποθέσεις καὶ τὰ ὀρθὰ κριτήρια τῆς συμμετοχῆς τῶν εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην λίαν προσανατολιστικὸν εἶναι ἐν ἀρθροῖδιν τοῦ διακεκριμένου Μ. Πρωτοπρεσβυτέρου πατρὸς Γεωργίου Τσέση, ὅπερ ὑπὸ τὸν τίτλον «Μιά ἐπέτειος πὸν πρέπει νὰ ὑπογραμμισθεῖ» ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδομένῳ Δελτίῳ Οἰκουμενικῆς Ἐπικαιρότητας «Ἐνημέρωσις».

Ἐν τῷ ἀρθροῖδιν τούτῳ λέγονται τὰ ἑξῆς:

«Ἡ εἰκοστὴ πέμπτῃ ἐπέτειος τῆς Γ' Γεν. Συνελεύσεως τοῦ ΠΣΕ (Νέο Δελχί, 1961), δὲν πρέπει νὰ περάσῃ ἀπαράτηρη. Ἡ Συνέλευση αὕτη, κατὰ

κοινὲς ρίζες ἰδεολογικῆς, γλωσσικῆς, αἰσθητικῆς, πὸν ἔχουν ὅμοια λογικὰ σχήματα, ἓνα κοινὸ σύστημα ἰδεῶν.

Ἀνέκω κατὰ τρίτο λόγον στὴν οἰκογένεια τῶν πολιτισμένων ἀνθρώπων, πὸν ἔχουν διαφορετικὰς πολιτιστικὰς ρίζας, διαφορετικὸν λόγον, διαφορετικὴν αἰσθησιν τοῦ καλοῦ, διαφορετικὴν σχέσιν μὲ τὸ θεῖο, εἴτε εἶναι Ἰνδοί, εἴτε Κινέζοι, εἴτε Ἀφρικανοί.

Τέλος αἰσθάνομαι μιὰ ἀλληλεγγύην, μιὰ ἀόριστη κοινότητα βιολογικῇ γενικᾷ μὲ τὸν ἄνθρωπον. Μὲ συγκινεῖ ἡ ἀρρώστια του, ἡ πείνα του καὶ σέβομαι τὶς ἰδιαίτερες μορφὰς πὸν τὰ ἀνθρώπινα ἔνστικτα προσλαμβάνουν ὅπου ὑπάρχει ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου.

Τὸ τελευταῖον αὐτὸ παρὰνθρώπινον αἰσθημα δὲν θὰ ἦταν σωστὸ νὰ τὸ πῶ πατριωτισμὸς. Εἶναι ὅμως καὶ αὐτὸ κάτι πὸν σ' ἐμένα βέβαια δὲν εἶναι παρὰνθρώ-

πινὴ χριστιανικὴ ἀγάπη, ἀλλὰ μιὰ ἀπροσδιόριστη συμπόνια».

Θὰ μὲ ρωτήσετε γιατί ὅλα αὐτὰ γίνονται γύρω μας καὶ γιατί λέγονται. Ἀπαντῶ: Εἶναι ἐπιταγὴ τῆς ἀποστολῆς μας νὰ δημιουργήσουμε τὶς προϋποθέσεις γιὰ τὴν ἀξιοπρέπεια τῆς ἐνταῦθα παρουσίας μας. Τὸ νὰ λέγωμε, ὅτι εἴμαστε μέλη τῆς GREEK ORTHODOX COMMUNITY ἔχει κάποια σημασία πὸν δὲν εἶναι εὐκόλο γιὰ κάθε ἄλλη μειονότητα νὰ καυχᾶται γιὰ τὸ ὅτι εἶναι. Σ' αὐτὸ ἀνέχομε ὅλοι ἐδῶ μέσα, Ἕλληνες καὶ Λιβανέζοι, καὶ γι' αὐτὸ εἴμαστε μαζί. Μαζί θὰ προχωρήσουμε, γιατί μαζί προσευχόμεσθε καὶ γιὰ τὸν ἴδιον σκοπὸ ἐργαζόμεσθε. Ὁ Κύριος νὰ εὐλογεῖ πάντας ὑμᾶς. Ἀμήν».

(Συνεχίζεται)

κοινή όμολογία, άπετέλεσε όρόσημο στην ιστορία του Συμβουλίου, μιά και σ' αυτήν έγιναν μέλη του, με ένθάρρυνση του μακαριστού Οίκουμενικού Πατριάρχου Ἀθηναγόρα, πολλές κατά τόπους Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες, αλλά και Ἐκκλησίες από χώρες της Ἀσίας, της Ἀφρικής και της Λατινικής Ἀμερικής, δίνοντας έτσι στον διαχριστιανικό αυτό Ὁργανισμό μιά, πράγματι, παγκόσμια διάσταση.

Γιά την Ὁρθόδοξη όμως Ἐκκλησία υπάρχουν και άλλοι λόγοι γιά νά θεωρεῖται ἡ Συνέλευση αὐτή σημαντικός σταθμός στην ζωή του ΠΣΕ. Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς εἶναι ἡ, με πρωτοβουλία τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, ψήφιση ἀπό την δλομέλεια του Βασικοῦ Ἀρχθρον του Καταστατικοῦ του ΠΣΕ, σέ τριαδολογική βάση. Ἐνας ἄλλος λόγος εἶναι ὅτι στο Νέο Δελχί, διατυπώθηκε, γιά πρώτη φορά, ἔτσι ἀνεπαρκῶς, τὸ εἶδος και τὸ περιεχόμενο της ἐνότητος πού ἐπιδιώκουν οἱ Ἐκκλησίες μέσα στην Οἰκουμενική Κίνηση και στο ΠΣΕ εἰδικώτερα.

Οἱ Ὁρθόδοξοι εἶχαν κάθε λόγο νά ἐξάρουν την περὶ ἐνότητος της Ἐκκλησίας ἐκθεση της Συνελεύσεως, δοθέντος ὅτι γιά πρώτη φορά σέ κείμενο του ΠΣΕ γινόταν διεξοδικά λόγος περὶ δρατῆς Ἐκκλησίας, περὶ αποστολικῆς παραδόσεως και περὶ τῶν Μυστηριῶν του Βαπτίσματος, της Θείας Ἐνχαριστίας και της Ἱερωσύνης. Παρά ταῦτα, δὲν παρέλειψαν νά υπογραμμίσουν ὅτι συχνά ὅροι και ἐκφράσεις χρησιμοποιούμενοι σέ γραπτά του ΠΣΕ, ἀν και τυπικά φαίνεται νά εἶναι ὁμοιόμορφοι πρὸς την Ὁρθόδοξη όρολογία, δὲν ἀναφέρονται πάντοτε στίς ἴδιες ἀλήθειες. Γι' αὐτὸ και σέ κείμενο, πού κατέθεσαν σάν «συμβολή» στην περὶ ἐνότητος της Ἐκκλησίας συζήτηση, ζήτησαν νά διατυπώνωνται με διάφανεia και σαφήνεια οἱ ἀλήθειες ἐκεῖνες πού ἀφοροῦν στην πίστη.

Ἡ κοινή αὐτή «συμβολή» ἀποτελεῖ ἴσως μιά ἀπό τίς πιὸ ξεκάθαρες θέσεις πού πήραν οἱ Ὁρθόδοξοι ὡς πρὸς την συμμετοχή τους στην Οἰκουμενική Κίνηση. Ἀφοῦ ὑπογράμμισαν ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία βρίσκεται σέ ἀδιάσπαστη και συνεχή διαδοχή της Μυστηριακῆς Ἱερωσύνης, της Μυστηριακῆς ζωῆς και πίστεως και ἐξέφρασαν την προθυμία της νά συνεχίσει την οἰκουμενική της ἀποστολή ὡς μάρτυς της Ἀποστολικῆς παραδόσεως, κατέληξαν ὅτι, κατά την Ὁρθόδοξη ἀντίληψη, ὁ ἄμεσος στόχος της οἰκουμενικῆς ἐρευνας εἶναι ἀκριβῶς ἡ ἀνάκτηση της ἀποστολικῆς αὐτῆς παραδόσεως και πίστεως.

Ἐνα ἱεραρχό αἰῶνος ἔπειτα ἀπ' την Συνέλευση του Νέου Δελχί, και την γόνιμη, σὺ διάσπασμα αὐτό, συνεργασία της με τὸ ΠΣΕ, ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία δὲν ἄλλαξε ἰῶτα ἐν ἡ μίαν κεραία ἀπὸ την παραπάνω θέση της. Αὐτὸ τοῦλάχιστον, ἀπέδειξε ἡ πρόσφατη Διορθόδοξη Προπαρασκευαστική Ἐπιτροπή της Ἀγίας και Μεγάλης Συνόδου».

Νικόλαος Νησιώτης (†).

Ὁ αἰφνίδιος θάνατος του Καθηγητοῦ του Ποιμαντικοῦ Τμήματος της Θεολογικῆς Σχολῆς του Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν συνεκίνησε βαθύτατα οὐ μόνον

τὸν πανορθόδοξον κόσμον, τοὺς ἐκπροσώπους της παγκοσμίου Θεολογίας και τοὺς μετέχοντας της Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, ἀλλὰ και πάντας τοὺς ἀνὰ την ἐφήλιον φίλους του ἀθλητισμοῦ.

Ὡς ἐπισημαίνεται ἐν τῷ σχετικῷ ἐπικηδεῖω λόγῳ, ὁ ὁποῖος δημοσιεύεται εἰς ἄλλας σελίδας του παρόντος τεύχους της «Ἐκκλησίας», «ἀν και μόνον ἐξήντα ἔνα χρόνια ἔλαμψε τὸ ἄστρο του, ὁ Νίκος Νησιώτης ἔχει νά παρουσιάση λαμπρὸ και ἀκτινοβόλο ἔργο, πού ἔχει ἀποσπάσει πανελλήνια, πανορθόδοξη, παγκριστιανική και ἀληθινὰ παγκοσμία ἐκτίμησι και ἀναγνώρισι... Ὁ Νησιώτης πρωτίστως και πάνω ἀπὸ ὅλα ἐπῆρξε θεολόγος. Τόσον με τὸν γραπτό, ὅσο και με τὸν ἥρεμο - εὐγενικό διαλεκτικό προφορικό του λόγο παρουσίασε ἀξιολόγους ἰδιαιότητες και μαρμαρυγὲς πρωτότυπης θαυμάσιας θεολογικῆς σκέψεως και ὑγινοῦς φιλοσοφικοῦ στοχασμοῦ... Μέσα στην Οἰκουμενική Κίνηση ἡ ρηξικέλευθη συμμετοχή και συμβολή του Νίκου Νησιώτη... κατέστησε παγκοσμίως γνωστή τόσον την ὀρθόδοξη σκέψη, ὅσον και την προσωπικότητά του». Ἐπὶ πλέον «εργάσθηκε ἔργῳ και λόγῳ γιά την προβολή τῶν ιδεωδῶν του ἀθλητισμοῦ και του ὑγινοῦς Ὀλυμπισμοῦ». Αἰωνία εἴη ἡ μνήμη του.

Ἀντικαιάδας της ἀγάπης.

Ἀξίον ἰδιαίτερας ἐξάρσεως εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι πρὸ τινων ἐβδομάδων ὑπὸ του Σεβ. Μητροπολίτου Μονεμβασίας και Σπάρτης κ. Εὐδοκίου εἰτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια του Ἀσύλου Ἀνιάτων Σπάρτης, του ὁποῖου ἡ θεμελίωσις εἶχε χαιρετισθῇ ὑπὸ του περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» (1.4.1983). Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Ἀσυλον, ὅπερ θὰ ἀποτελῇ καύχημα της Ἐκκλησίας της Ἑλλάδος και της Σπάρτης, εἶναι ἔξοχος μαρτυρία ἀφ' ἐνὸς περὶ τοῦ τί δύναται νά ἐπιτελέσῃ εἰς δραστήριος Ἱεράρχης, ὅταν κινητοποιῇ τὸ ποίμνιον του και τοὺς ἐκ της ἐπαρχίας του Ὁμογενεῖς του Ἐξωτερικοῦ και ἀφ' ἐτέρου περὶ της συμβολῆς της Ἐκκλησίας εἰς την ἀπάμβλυνσιν του ἀνθρωπίνου πόνου και εἰς την ἀνάπτυξιν τῶν ἔργων της κοινωνικῆς προνοίας. Συμβολισμός της ἀληθείας ταύτης εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος θανατοῖον Ἰδρυμα, ὅπερ θὰ περιβάλῃ ἀνάτους και ἀναπήρους «χτίστηκε, —ὡς ἐτονίσθη ὑπὸ του Ἀγίου Μονεμβασίας—, κοντὰ στον Καιάδα, ὅπου οἱ πρόγονοί μας με τρόπο φρικτὸ ἐξαφάνιζαν τὰ ἀνάπηρα παιδιά».

Και ὁ ἐκπροσώπων την Ἱ. Σύνοδον Σεβ. Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος κατὰ τὰ ἐγκαίνια ταῦτα ἐν χαιρετισμῷ του εἶπε χαρακτηριστικῶς τὰ ἑξῆς: «Τὸ χαριτωμένο τοῦτο Ἐκκλησιαστικὸν Ἰδρυμα, ἀνεγερθὲν ὄχι μόνον πλησίον του Βυζαντινοῦ Μυστρᾶ και του ἀγερώχου αἰωνίου Ταυγέτιου, ἀλλὰ και πλησίον του Καιάδα της ἀρχαίας Σπάρτης, θὰ ἀναπολή εἰς την μνήμην ἀφ' ἐνὸς μὲν την φροντίδα της ἀρχαίας ταύτης και ἱστορικῆς πολιτείας διὰ την συγκρότησιν αὐτῆς ἀπὸ ἀριμελεῖς και ὑγιεῖς κατὰ τὸ σῶμα πολιτας, με την γνωστὴν ἀπόρρησιν τῶν καχεκτικῶν και σωματικῶς ἐκτραυματικῶν βρεφῶν εἰς τὸ στόμα του Καιάδα, ἀφ' ἐτέρου θὰ ὑπενθυμίσῃ την,

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθμ. Πρωτ. 2215
Διεκπ. 1042

Ἀθήνησι τῇ 8ῃ Ἰουλίου 1986

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2434

Τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,
κατὰ τὴν Συνεδρίαν Αὐτῆς τῆς 3ης Ἰουνίου ἐ.ε., ἀπη-

σχόλησεν τὸ θέμα τοῦ διορισμοῦ εἰς ἐφημεριακὰς θέσεις τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας, κληρικῶν προερχομένων ἐκ τῶν πρεσβυγενῶν Πατριαρχείων καὶ τῶν ἄλλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τοῦτο μὲν διότι οὕτω ἀποδυναμούνται αἱ ἄλλαι Ἐκκλησίαι στερούμεναι κληρικῶν οἵτινες θὰ ἐξυπηρετοῦν τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας τῶν ἐκείσε Ὁρθοδόξων (καθ' ἣν στιγμήν συνεχῶς ἀποσπῶνται Κληρικοὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ Ἐξωτερικόν), τοῦτο δὲ διότι τινὲς τῶν ὡς ἄνω κληρικῶν δὲν ἀνταποκρίνονται ἐνίοτε εἰς τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰς προσδοκίας τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ ποιμνίου.

Συνοδικῇ ὁθεν διαγνώμῃ καὶ ἀποφάσει, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ὅπως τοῦ λοιποῦ πρὸ πάσης πράξεως διορισμοῦ τῶν ὡς ἄνω κληρικῶν εἰς ἐφημεριακὴν θέσιν ἐπισταμένως ἐξετάζητε τὴν κανονικὴν κατάστασιν

ἀπολύτως ἀντίθετον πρὸς αὐτὴν τὴν προχριστιανικὴν ροιτροπία, στοργικὴν περιθάλην ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῶν ἀνιάτων καὶ χρονίως πασχόντων πάσης ἡλικίας ἀνθρώπων. Εἰς τὸν ἀρχαῖον Καιάδα ἀντιπαρίσταται, διὰ τοῦ Ἰδρύματος τοῦτον, ὁ Ἀντικαιάδας τῆς ἀγάπης καὶ τῆς γλυκείας θαλπωρῆς τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας».

Εὐστοχος ὑπόμνησις.

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀπεγνωσμένης συνειδητῆς προσπαθείας ραδιοτηλεοπτικῶν προγραμμάτων πρὸς διάδοσιν τοῦ ψεύδους, διὸ «ὁ θρησκευτικὸς γάμος καταρρώπηθη ἀπὸ τὸν πολιτικόν, ὁ διακεκριμένος δημοσιογράφος κ. Σπ. Ἀλεξίου ἐν ἄρθρῳ αὐτοῦ εἰς τὴν «Καθημερινήν» ὑπενηυκίζει τὸ γεγονός, διὸ προσφάτως ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ὁ Γραμματεὺς τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Κουβανικῆς Ἱεραρχίας ἐπίσκοπος Κάρολος Μαρουέλ ἐδήλωσεν, διὸ ὁ Φιντέλ Κάστρο «ἄλλαξε γραμμὴν καὶ ἀναθεωρεῖ τὰς σχέσεις του μὲ τὴν Ἐκκλησίαν. Ἄς μὴ γελιόμαστε, προσέθεσε. Ὁ ἡγέτης τῆς Κούβας δὲν συμπαθεῖ τὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ εἶναι καλὸς πολιτικὸς καὶ ξέρει τί κάνει. Ὁ Κάστρο καὶ οἱ ἰδύνοντες τῆς χώρας πίστευαν πὺς μέσα στὰ 25 χρόνια ἀθεϊστικῆς ἀγωγῆς θὰ ἦταν εὐκολο νὰ καταπολεμηθεῖ ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ ὑπόθεσις τῆς Θρησκείας νὰ ἔμενε μόνον στοὺς γέροντας. Ὅμως τὰ πράγματα ἔδειξαν τὸ ἀντίθετον. Καὶ χαρακτηριστικῶς ὁ κουβανὸς ἐπίσκοπος προσέθεσε τὰ ἑξῆς: «Τὸ κουβανικὸν καθεστὼς προτιμᾷ νὰ ἔχη πολῖτες καλοὺς καθολικοὺς μὲ ἡθικὰς ἀντιλήψεις παρὰ ἄτομα χωρὶς συνείδησιν καὶ χωρὶς καμιά ἡθικὴν».

Μετὰ τὴν ὑπόμνησιν τοῦ γεγονότος αὐτοῦ, ὅπερ προβλήθη καταλλήλως καὶ ἐν ἄρθρῳ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Χριστοδούλου εἰς τὴν ἐφημερίδα «Εὐεῦθερος Τύπος», ὁ κ. Ἀλεξίου προσθέτει εὐστόχως τὰ ἑξῆς: «Αὐτὸ θὰ ἔπρεπε ἴσως νὰ μελετήσουν καλὰ ὅσοι νομίζουν πὺς ἡ ὑπόθεσις τοῦ παραμερισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἀπλὴ καὶ εὐκόλῃ καὶ πὺς φτάνουν μερικὲς ἀνοησίες στὴν τηλεόρασιν γὰρ νὰ ἀφαιρέσουν ἀπὸ τὶς καρδιὰς τῶν ἀνθρώπων τὴν πίστιν. Ἄς σκεφθοῦν πόση προσπάθεια καὶ τί

μέσα χρησιμοποίησαν καθεστῶτα, ὅπως τῆς Κούβας. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν τελικὰ ὁ συμβιβασμὸς, ὅπως κάνει πολλὰ χρόνια τώρα ἡ Σοβιετικὴ Ἐνωση καὶ πρὶν λίγο καιρὸ ἡ Κίνα».

Ὁ Μ. Φώτιος καὶ ἡ Ἱατρικὴ.

Ὁ Ὁμότιμος Καθηγητὴς τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Π. Π. Παναγιώτου ἐδημοσίευσεν προσφάτως τὴν ἀνακοίνωσιν του ἐν τῷ Β' Πανελληνίῳ Συνεδρίῳ Ἱστορίας τῆς Ἱατρικῆς ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὰ Ἱατρικὰ καὶ Παραϊατρικὰ τοῦ Μεγάλου Φωτίου». Ἐν τῇ ἀνακοίνωσει ταύτῃ ὁ κ. Καθηγητὴς τονίζει, διὸ ἡ προσωπικὴ τοῦ Μ. Φωτίου «ἔδωκε δείγματα σπάνιας εὐφυΐας καὶ ἐκτεταμένων πνευματικῶν ὀριζόντων, πὺς τὸν κατατάσσον δίκαια στὴ χορεία τῶν σοφῶν καὶ τῶν μεγάλων». Ἐν δείγμα ἀκριβῶς τῆς σοφίας τοῦ Μ. Φωτίου εἶναι τὸ πλῆθος τῶν Ἱατρικῶν καὶ Παραϊατρικῶν του γνώσεων, αἵτινες, ἐκτιθέμεναι ἐν τῷ ἔργῳ του «Μυριόβιβλος», σταχυολογοῦνται καὶ παρουσιάζονται ὑπὸ τοῦ κ. Παναγιώτου μετὰ μεγάλης ἐπιμελείας.

Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀξιολογωτὰ ἀνακοίνωσις, ἀποτελοῦσα σημαντικὴν συμβολὴν εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἱατρικῆς, ἀποδεικνύει, διὸ ὁ Μ. Φώτιος «εὐμοιροῦσε Ἱατρικῆς ἀλλὰ καὶ Παραϊατρικῆς παιδεύσεως» καὶ καταπληκτικῆς γενικῆς μορφώσεως. Μάλιστα ἐν τῇ μελέτῃ τοῦ κ. Καθηγητοῦ ἐπιλέγονται καὶ τὰ ἑξῆς: «Ποιά ἀπεικόνισις τῆς πνευματικῆς προσωπικότητος του θὰ ἦταν σημαντικώτερη ἀπὸ ἐκείνην, πὺς φιλοτέχνησε ὁ διογράφος τοῦ... Πατριάρχῃ Ἰγνατίου Νικητῆς Δανίδ, (κατ' ἄλλους Νικητῆς ὁ Παφλαγών), γράφοντας μὲ ἄξια κάθε ἐπαίνου ἀμεροληψία: «Ὁ Φώτιος ἐθεωρεῖτο ὁ πῦρ ἄξιος ἐκτίμησις οὐδ' ὅτι ἀφορᾷ τὴ γνώσιν καὶ τὴν κατανόησιν τῶν πραγμάτων αὐτοῦ τοῦ κόσμου. Στὴ γραμματικὴ καὶ στὴν ποίησιν, στὴ ρητορικὴ καὶ στὴ φιλοσοφίαν, ἀκόμα καὶ στὴν ἱατρικὴν, καὶ σχεδὸν οὐδ' ὅλες τὶς κοσμικὰς ἐπιστῆμας ἦταν τόσο ἐνημερωμένος, πὺς πιστευόταν ὅτι μόνον διὸ εἶχε ξεπεράσει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς του, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ ὅτι μπορούσε νὰ συναγωνισθεῖ καὶ τοὺς ἀρχαίους».

έκάστου, έλεγχομένως δεόντως τών προσκομιζομένων πιστοποιητικών (χειροτονίας, άπολυτηρίου κ.ά.) και συστατικών έπιστολών έκ τής έξ ης προέρχονται Έκκλησιές πρὸς άποφυγήν δυσαρέστων συνεπειών εἰς τὸν εὐαίσθητον Έλληνικὸν Έκκλησιαστικὸν χῶρον.

- † Ὁ Ἀθηνῶν Σεραφεῖμ, Πρόεδρος
- † Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως Θεόφιλος
- † Ὁ Νέας Σμύρνης Χρυσόστομος
- † Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ Γεώργιος
- † Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς Ἀγαθόνικος
- † Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας Παντελεήμων
- † Ὁ Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου Τίτος
- † Ὁ Γρεβενῶν Σέργιος
- † Ὁ Χίου Διονύσιος
- † Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Μελέτιος
- † Ὁ Ἱερισσοῦ, Ἀγ. Ὀρους καὶ Ἀρδαμερίου Νικόδημος

Ὁ Ἀρχιεραγματεὺς

Ἀρχιμ. Ἰάκωθος Παπαθανασίου - Γκίνης

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Τὴ συγκέντρωση ἀπὸ ὅλες τὶς ἐνορίες τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν 2.000 φιαλῶν αἵματος, ποὺ θὰ διατίθενται γιὰ τὰ παιδιὰ ποὺ πάσχουν ἀπὸ Μεσογειακὴ Ἀναιμία, ἔθεσε ὡς στόχο γιὰ κάθε χρόνο μὲ ἐγκύκλιό του πρὸς τοὺς ἱερεῖς τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς περιφέρειας ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ.

Τὴν ἐπίσημη ἐναρξὴ τῆς Σταυροφορίας αὐτῆς κήρυξε ὁ Μακαριώτατος τὴν Δευτέρα 8 Σεπτεμβρίου, ὥρα 6 μ.μ., στὸν Ἱ. Ναὸ Ὑψώσεως Τιμίου Σταυροῦ Παπάγου, ὅπου καὶ ἐγκαινίασε ἕνα ἀκόμη Κέντρο Ἑνοριακῆς Ἀγάπης τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς μὲ ἀντικείμενο τὴν ἀνάπτυξη κάθε εἶδους κοινωνικῆς καὶ φιλοanthρωπικῆς συμπαράστασης στὴν οἰκογένεια. Συνεργεῖο αἰμοληψίας δέχθηκε τὴν πρώτη προσφορὰ αἵματος τῶν πιστῶν. Τὴν ἐκδήλωση πλαισίωσαν χορωδία ἱεροψαλτῶν, φιλαρμονικὴ καὶ μαντολινάτα, ποὺ ἐμφανίσθηκαν στὸ προαύλιο τοῦ Ἱ. Ναοῦ.

(Ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Τύπου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν).

Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος

Μιά σειρά ἐπιτυχῶν καλλιτεχνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἐμφανίσεων ἔκανε στὴ Γερμανία ὁ 40μελὴς χορὸς τῶν θολιωτῶν ἱεροψαλτῶν ἀπὸ 23 Ἰουνίου μέχρι 3 Ἰουλίου, ὕστερα ἀπὸ πρόσκληση τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Γερμανίας. Τὸ χορὸ συνώδευσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Χριστόδουλος, ὁ ὁποῖος πρὶν ἀπὸ κάθε μουσικὴ συναυλία ἔδιδε διάλεξη εἰσαγωγικὴ στὴ βυζαντινὴ μουσικὴ, πρὸς ἐνημέρωση τοῦ ἀκροατηρίου ποὺ ἀπετελεῖτο ἀπὸ Ἕλληνες καὶ Γερμανοὺς φιλομούσους καὶ φιλορθοδόξους. Συναυλίες δόθηκαν στὶς πόλεις GÜTERSLOH, DORTMUND, BIELEFELD καὶ LUEDENSHEID μέσα σὲ ὑπέροχους ναοὺς τῶν καθολικῶν ἢ τῶν διαμαρτυρομένων, ποὺ πρόθυμα παρεχώρησαν γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ. Τὰ κείμενα τόσο τῆς ὁμιλίας τοῦ Σεβ. ὅσον καὶ τῶν ὕμνων εἶχαν μεταφρασθῇ στὰ γερμανικά, ὥστε ὅλοι οἱ ξένοι ἀκροατὲς νὰ γνωρίζουν τί ἀκούουν. Στὴ συναυλία τοῦ DORTMUND παρευρέθησαν καὶ ὁ Σεβ. Γερμανίας κ. Αὐγουστίνος καθὼς καὶ ὁ Γεν. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Κριεκούκης. Στὸ ἐπίσημο δέπνο ποὺ ἐπικολούθησε τόσο ὁ Μητροπολίτης Γερμανίας, ὅσον καὶ ὁ διπλωματικὸς ἀντιπρόσωπος τῆς πατρίδος μας μὲ θερμότητα λόγια

εὐχαρίστησαν τὴν Μητρόπολή μας γιὰ τὴ μετάβαση τῆς χορωδίας.

Τὸν χορὸν διηύθυναν ἕκ περιτροπῆς οἱ καθηγητὲς Μιχ. Μελέτης, Κυριάκος Ἀργυροπούλος καὶ Κυριαζὴς Νικολέρης, ἡ καλὴ δὲ καὶ μεθοδευμένη προετοιμασία ὅλων ὑπῆρξεν ἡ θασικὴ αἰτία τῆς ἐπιτυχίας. Ἡ χορωδία ἔψαλε κατὰ τὴν πανηγυρὴ τῶν ἁγίων Πέτρου καὶ Παύλου στὸν ἐορτάζοντα ναὸ τῆς πόλεως τοῦ BIELEFELD. Μετὰ τὴ Θ. Λειτουργίαν ἀκολούθησε ἑλληνορθόδοξο γλέντι στὸν περιβόλο τοῦ ναοῦ, μὲ δημοτικὸς χορὸς, τραγούδια, σουβλάκια καὶ ἄλλες νοστιμιές ποὺ εἰτοίμασαν κυρίες καὶ κύριοι τῆς ἐνορίας.

—Μὲ συμμετοχὴ 200 ἐν συνόλῳ φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν ὠργανώθηκε κι ἐφέτος γιὰ ἑκτὴ φορά στὸν κατασκηνωτικὸ χῶρο μας στὸ Πήλιο τὸ Φοιτητικὸ Σεμινάριο μὲ κεντρικὸ θέμα: «Προβλήματα συμμετοχῆς τῶν νέων στὴ λατρεία μας». Τὸ θέμα ἀνέπτυξε σὲ δύο εἰσηγήσεις ὁ καθηγ. κ. Ἰω. Φουντούλης, τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ποὺ ἦλθε στὸ Βόλο εἰδικὰ γιὰ τὸ Σεμινάριο. Σὲ δύο φάσεις, ἀπὸ 15-17 Ἰουλίου γιὰ φοιτήτριες καὶ ἀπὸ 17-19 Ἰουλίου γιὰ φοιτητὲς τὸ Σεμινάριο ἀπέβλεπε ἀφ' ἐνὸς μὲν στὴ δημιουργίαν μιᾶς ἐπὶ πλέον εὐκαιρίας ἐπικοινωνίας τῶν χριστιανῶν φοιτητῶν μὲ τὴν τοπικὴ τους Ἐκκλησίαν καὶ μεταξὺ τους, καὶ ἀφ' ἑτέρου στὸν συμπνευματισμὸ τους πᾶνω στὸ ἐπίκαιρο καὶ ἐνδιαφέρον θέμα ποὺ ἐπελέγη ἐφέτος.

Τὰ ζητήματα ποὺ προέκυψαν ἀπὸ τὶς εἰσηγήσεις ἔγιναν ἀντικείμενο ἐνδελεχοῦς μελέτης ἀπὸ τοὺς μετέχοντες ποὺ διαιρέθηκαν σὲ τρεῖς ὁμάδες ἐργασίας. Τὶς ἐργασίες τῶν δύο Σεμιναρίων διηύθυνε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Χριστόδουλος.

(Ἀνακοινωθέντα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως)

Ἱερά Μητρόπολις Κερκύρας καὶ Παξῶν

Ἡ Μητρόπολις Κερκύρας καὶ Παξῶν μέσα στὰ πλαίσια τῶν γενικότερων ἐκδηλώσεων γιὰ τὰ ἑκατὸ χρόνια ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ Πατριάρχῃ Ἀθιναγόρα, τίμησε μὲ ἐξαιρετικὴ λαμπρότητα τὴ μνήμη τοῦ αἰμνιστοῦ μεγάλου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχῃ Ἀθιναγόρα, ποὺ ξεκίνησε τὴν Ἀρχιερατικὴν τοῦ σταδιοδρομία ὡς Μητροπολίτης Κερκύρας καὶ Παξῶν καὶ ποὺ ἡ προσωπικότητά του ἐπηρέασε βαθύτατα τὴν ἐκκλησιαστικὴ σκέψη τῆς Κέρκυρας. Τὴν Κυριακὴ 20 Ἰουλίου, σὲ Ἀρχιερατικὸ συλλεῖτουργο ποὺ συμμετεῖχε, παράλληλα μὲ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη μας κ. Τιμόθεο, καὶ ὁ Κερκυραῖος διακεκριμένος Ἱεράρχης Ν. Ἱερσῆς κ. Σίλας στὸν κατάμεστο Ἱ. Ναὸ τοῦ Ἀγίου Σπυριδῶνος, ἀφοῦ προλόγισε ὁ Μητροπολίτης μας, στὴ συνέχεια ὁ Σεβ. Ν. Ἱερσῆς διὰ μακρῶν ἐξῆρε τὴν προσωπικότητα τοῦ Πατριάρχῃ. Στὸ τέλος τῆς Θ. Λειτουργίας ἐτελέσθη καὶ τὸ μνημόσυνο. Ἐξᾴλλου τὸ βράδυ τῆς ἰδίας μέρας ἡ Παλαιὰ Φιλαρμονικὴ Ἑταιρεία Κερκύρας ἔδωκε στὴν Πάνω Πλατεία συναυλία μὲ ἐκλεκτὸ ρεπερτόριο στὰ πλαίσια τῶν γενικότερων ἐκδηλώσεων ὑπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ Ἀρχιμουσικοῦ τῆς κ. Δ. Κάφυρη, ἀφοῦ στὴν ἀρχὴ προλόγισε καὶ ἐξῆρε τὴν προσωπικότητα τοῦ Πατριάρχῃ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας.

Στὶς παραπάνω ἐκδηλώσεις ἦταν μεγάλῃ ἡ συμμετοχὴ τοῦ Κερκυραϊκοῦ Λαοῦ ποὺ μαρτυρεῖ τὴν ἀγάπην του πρὸς τὸ πρόσωπο τοῦ Πατριάρχῃ Ἀθιναγόρα καὶ τὴν Ἐκκλησίαν.

(Ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Τύπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερά Μητρόπολις Χαλκίδος

Τὸ διήμερο 12 καὶ 13 Ἰουλίου, μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἐορτῆς τῶν Ἀγίων Πατέρων, πραγματοποιήθηκε στὴν Ἱερά Μονὴ Ἀγίου Νικολάου Γαλατάκη, στὴ Λίμνη Εὐβοίας, διήμερη σύναξη τῶν 70 Ἀναγνωστῶν

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

'Ιερά 'Αρχιεπισκοπή 'Αθηνών

"Εχοντες υπ' ὄψιν τὰς διατάξεις: α) τῶν ἄρθρων 38 παράγρ. 2, καὶ 67 τοῦ Ν. 590)1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398)1973, γ) τοῦ Ν. 673)1977 ὡς καὶ τὴν υπ' ἀριθ. 2799)16.12.1982 'Απόφασιν 'Ημῶν «Περὶ κατανομῆς τῶν ὁργανικῶν θέσεων Διακόνων εἰς 'Ενοριακοὺς 'Ιεροὺς Ναοὺς τῆς 'Ιερᾶς 'Αρχιεπισκοπῆς 'Αθηνῶν», καὶ προκειμένου, ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πληρῶσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ 'Ιερῷ Ναῷ 'Αγίας Ζώνης - Πατησίων, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους, ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 34)1α τοῦ υπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ, «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν, 'Ενοριῶν καὶ 'Εφημερίων», προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

'Εν 'Αθῆναις τῇ 30ῇ 'Ιουνίου 1986,

† 'Ο 'Αθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

'Ιερά 'Αρχιεπισκοπή 'Αθηνῶν

"Εχοντες υπ' ὄψιν τὰς διατάξεις: α) τῶν ἄρθρων 38 παράγρ. 2, καὶ 67 τοῦ Ν. 590)1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398)1973, γ) τοῦ Ν. 673)1977 ὡς καὶ τὴν υπ' ἀριθ. 2799)16.12.1982 'Απόφασιν 'Ημῶν «Περὶ κατανομῆς τῶν ὁργανικῶν θέσεων Διακόνων εἰς 'Ενοριακοὺς 'Ιεροὺς Ναοὺς τῆς 'Ιερᾶς 'Αρχιεπισκοπῆς 'Αθηνῶν», καὶ προκειμένου, ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πληρῶσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ 'Ιερῷ Ναῷ 'Αγίας Βαρβάρας - Δάφνης, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους, ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 34)1β τοῦ υπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ, «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν, 'Ενοριῶν καὶ 'Εφημερίων», προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

'Εν 'Αθῆναις τῇ 18ῇ Αὐγούστου 1986

† 'Ο 'Αθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

'Ιερά Μητρόπολις Σιδηροκάστρου

"Εχοντες υπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρ-

καὶ ὑποψηφίων Κληρικῶν τῆς Μητροπόλεως, οἱ ὅποιοι φοιτοῦν ἤδη σὲ 'Ανώτερες Σχολές καὶ 'Εκκλησιαστικά Λύκεια. Οἱ ὑποψήφιοι εἶχαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ συμμετάσχουν σὲ λατρευτικὰ συνάξεις, νὰ ἐπικοινωνήσουν μεταξὺ τους καὶ μὲ τὸν 'Επίσκοπό τους καὶ νὰ ἀκούσουν καὶ μία θαυμασία εἰσήγησι, ἀπὸ τὸν Πανοσ. 'Αρχιμ. κ. 'Ιωάννη Σακελλαρίου, Δρ Θεολογίας καὶ Καθηγητῆ τῆς 'Ανωτέρας 'Εκκλησιαστικῆς Σχολῆς 'Αθηνῶν, μὲ θέμα: «'Εμπόδια στὸ δρόμο γιὰ τὴν ἱερωσύνη», μετὰ τὴν ὁποία ἀκολούθησε πολὺ θετικὸς διάλογος.

'Εκ μέρους τῶν ὑποψηφίων εὐχαρίστησαν τὸν Σεβασμιώτατο γιὰ τὴν πατρικὴν στοργή καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μὲ τὸ ὁποῖο φροντίζει τοὺς ὑποψηφίους Κληρικούς ὁ π. Σεραφεὶμ Σπένς καὶ οἱ Νικόλαος Κοῦτσος καὶ Νικόλαος 'Αργυρίου. 'Αξίζει νὰ σημειωθῇ τὸ γεγονός ὅτι τὸν 'Ιούνιο ἐχειροτονήθησαν 4 νέοι Κληρικοί, 2 πρεσβύτεροι καὶ 2 διάκονοι Α' Κατηγορίας, οἱ ὅποιοι προέρχονται ἀπὸ τὸν κύκλο αὐτὸ τῶν 'Αναγνωστών.

τοῦ τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ υπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν, 'Ενοριῶν καὶ 'Εφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὁργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἑφημερίου τοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ Γεννήσεως Θεοτόκου Μανδρακίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω θέσεως.

'Εν Σιδηροκάστρῳ τῇ 16ῇ 'Ιουλίου 1986,

† 'Ο Σιδηροκάστρου ΙΩΑΝΝΗΣ

'Ιερά Μητρόπολις Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης

"Εχοντες υπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ υπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν, 'Ενοριῶν καὶ 'Εφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὁργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἑφημερίων τῶν 'Ιερῶν Ναῶν 1) 'Αγ. Γεωργίου Κορυφούλας, 2) 'Αγ. Γεωργίου Σκεπαστοῦ, 3) 'Αγ. 'Αθανασίου Τσουκνίδας, 4) 'Αγ. Νικολάου Νέας Σινώπης καὶ 5) 'Αγ. Δημητρίου Γαλήνης Παπαδατῶν, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

'Εν Πρεβέζῃ τῇ 22ῃ 'Ιουλίου 1986,

† 'Ο Νικοπόλεως ΜΕΛΕΤΙΟΣ

'Ιερά Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

"Εχοντες υπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 1398)1973 «Περὶ συστάσεως ὁργανικῶν θέσεων Διακόνων παρὰ τῇ 'Ιερᾷ 'Αρχιεπισκοπῇ 'Αθηνῶν καὶ ταῖς 'Ιεραῖς Μητροπόλεσι τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος», 2) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν. 673)1977 «Περὶ ἀνακατανομῆς καὶ ρυθμίσεως ὁργανικῶν τινῶν θέσεων Διακόνων» καὶ 3) τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ υπ' ἀρ. 2)1969 Κανονισμοῦ «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν, 'Ενοριῶν καὶ 'Εφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου Διακόνου πρὸς πληρῶσιν τῆς κενῆς θέσεως τοῦ 'Ενοριακοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ 'Αγίου Σπυρίδωνος Σπάρτης, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν νομίμων δικαιολογητικῶν.

'Εν Σπάρτῃ τῇ 23ῇ 'Ιουλίου 1986,

† 'Ο Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

'Ιερά Μητρόπολις Διδυμοτείχου καὶ 'Ορεστιάδος

"Εχοντες υπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 590)1977 (ἄρθρον 38, παρ. 2) «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ υπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν, 'Ενοριῶν καὶ 'Εφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὁργανικὰς θέσεις τακτικῶν διακόνων τῶν 'Ιερῶν Ναῶν: α) Κοιμήσεως Θεοτόκου Διδυμοτείχου, β) 'Αγ. Γεωργίου Σουφλίου, γ) 'Αγ. Θεοδώρων 'Ορεστιάδος καὶ δ) Κοιμήσεως Θεοτόκου Κλεισσοῦς 'Ορεστιάδος, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΣΙΑ» υποβάλωσι ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω θέσεων.

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῇ 1ῃ Αὐγούστου 1986

† Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρὰ γρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὁργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Ἀγίων Θεοδώρων Ὁρεστιάδος (Δ') καὶ 2) Προφήτου Ἡλίου Παλαιᾶς Σαγῆνης Ὁρεστιάδος, καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῇ 1ῃ Αὐγούστου 1986

† Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἡλείας καὶ Ὠλένης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἀρθρα 33, 34, 35 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ ἐφημερίων» προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πληρώσιν τῶν κενῶν,

α) Ἐφημεριακῶν θέσεων: 1) Ἱ. Ν. Ἀγίου Ἀθανασίου Μυρτιάς, 2) Ἱ. Ν. Ἀγίου Δημητρίου Καρδιακαυτίου, 3) Ἱ. Ν. Ἀναλήψεως Λαβδείκων καὶ 4) Ἱ. Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Βουλιαγμένης.

β) Διακονικῶν θέσεων: 1) Ἱ. Ν. Ἀγίου Ἀθανασίου Ἀμαλιάδος, 2) Ἱ. Ν. Εὐαγγελισμοῦ Ἀμαλιάδος καὶ 3) Ἱ. Ν. Ἀγίου Δημητρίου Λεχαιῶν, καλοῦμεν τοὺς ἐπιθυμοῦντας καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ἐν τῷ Περιδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Πύργῳ τῇ 4ῃ Αὐγούστου 1986

† Ὁ Ἡλείας ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Σάμου καὶ Ἱκαρίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρὰ γρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὁργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Ἀγίου Δημητρίου Καταφυγίου Ἱκαρίας καὶ 2) Ἀγίου Ἰωάννου Θεολόγου Βουρλιωτῶν Σάμου, καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Σάμῳ τῇ 4ῃ Αὐγούστου 1986

† Ὁ Σάμου καὶ Ἱκαρίας ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καστορίας

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πληρώσιν μιᾶς θέσεως λαϊκοῦ ὑπαλλήλου, κλάδου ΜΕ Κλητήρος - Ὁδηγοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, δι' ἐπιλογῆς κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 15 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5)1978 Κανονισμοῦ, καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ κανονι-

σμῶν προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτούμενων δικαιολογητικῶν.

Ἐν Καστορίᾳ τῇ 11ῃ Αὐγούστου 1986

† Ὁ Καστορίας ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρὰ γρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὁργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Ἱεράκος,

καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω θέσεως.

Ἐν Σπάρτῃ τῇ 12ῃ Αὐγούστου 1986

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν Νόμων 1398) 73 «Περὶ συστάσεως ὁργανικῶν θέσεων Διακόνων κ.λπ., 6) τοῦ Νόμου 817)78, γ) τοῦ Νόμου 673)77, προκηρύσσομεν ἐκλογὴν Διακόνου πρὸς πληρώσιν κενῆς θέσεως εἰς τὸν ἐνοριακὸν Ἱερόν Ναόν Ἀγίου Ἀνδρέου Αἰγίου, καὶ καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλωσιν ἡμῖν πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 36 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Αἰγίῳ τῇ 13ῃ Αὐγούστου 1986

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Κίτρους

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρὰ γρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὁργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Ἀγίου Γεωργίου Μακρυγιάλου καὶ 2) Ἀγίου Νικολάου Γανοχώρας,

καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Κατερίνῃ τῇ 13ῃ Αὐγούστου 1986

† Ὁ Κίτρους καὶ Κατερίνης ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρὰ γρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὁργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Ἀγίου Δημητρίου Κάτω Νευροκοπίου Δράμας καὶ 2) Ἀγίου Χαραλάμπους Ἀγίου Χριστοφόρου Σερρών, καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημο-

σιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Νέᾳ Ζίχνη τῇ 18ῃ Αὐγούστου 1986

† Ὁ Ζίχων καὶ Νευροκοπίου ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καρπενησίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ὑπ' ἀριθ. 606)5.7.1980 Προεδρικὸν Διάταγμα (ΦΕΚ 161)15.7.1980) «Περὶ συστάσεως ὁργανικῶν θέσεων Διακόνων παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Καρπενησίου», τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38, παρὰ γρ. 2 τοῦ Νόμου 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ἵνα καταλάβωσι: α) τὴν κενὴν διακονικὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων Ἀνατολικῆς Φραγκίτης - Εὐρυτανίας καὶ β) τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Δημητρίου Παυλοπούλου - Παπαδιδίας - Εὐρυτανίας, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», υποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτούμενων δικαιολογητικῶν διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Καρπενησίῳ τῇ 18ῃ Αὐγούστου 1986

† Ὁ Καρπενησίου ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρὰ γρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὁργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Ἀγίου Ἰωάννου Προδρόμου Ἀνεμομύλου καὶ 2) Ὑπαπαντῆς τοῦ Σωτῆρος Καλυθίων, καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Καλαμάτᾳ τῇ 19ῃ Αὐγούστου 1986

† Ὁ Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καρυστίας καὶ Σκύρου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρὰ γρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὁργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Ἀγίου Γεωργίου Ἀλιβερίου (β' θέσις), 2) Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Κοσκίνων, 3) Ἀγίας Τριάδος Κριεζῶν, 4) Γενεθλίων τῆς Θεοτόκου Πύργου καὶ 5) Ἀγίου Γεωργίου Παραλίας Κόμης, καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Κύμῃ τῇ 25ῃ Αὐγούστου 1986

† Ὁ Καρυστίας καὶ Σκύρου ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μαντινείας καὶ Κυνουρίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρὰ γρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν

33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὁργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Ἀγίας Τριάδος Ἀθηναίου Μαντινείας, 2) Κοιμ. Θεοτόκου Περδικόθρυσης Κυνουρίας καὶ 3) Ζωοδόχου Πηγῆς κοινότητος Ἀγ. Βασιλείου Κυνουρίας, καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Τριπόλει τῇ 26ῃ Αὐγούστου 1986

† Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Δημητριάδος

Προκειμένου νὰ προβοῦμε, κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἀρθροῦ 15 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5)1978 Κανονισμοῦ, στὴν πληρῶση δυὸ θέσεων τακτικῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κλάδου ΑΡ ἐπὶ βαθμοῖς 9ω - 2ω καὶ μιᾶς θέσεως Κλάδου ΜΕ ἐπὶ βαθμοῖς 10ω - 4ω, καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ προβλεπόμενα τυπικά καὶ οὐσιαστικά προσόντα, νὰ υποβάλουν ἐντὸς 20 ἡμερῶν αἴτησιν μὲ ὅλα τὰ δικαιολογητικά, ποὺ θὰ διευκολύνουν τὴν ἐπιλογή τους.

Βόλος 29 - 8 - 86

Ἐκ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως

Ἱερὰ Μητρόπολις Καστορίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρὰ γρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὁργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν α) Ἀγίου Νικολάου Δισπηλίου καὶ β) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Λιθιάς, καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Καστορίᾳ τῇ 29ῃ Αὐγούστου 1986

† Ὁ Καστορίας ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρὰ γρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὁργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Γεωργίου Χιοπολίτου Νέων Κυδωνίων, καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω θέσεως.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 1ῃ Σεπτεμβρίου 1986

† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἀργολίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρὰ γρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὁρ-

γανικήν θέσιν τακτικού εφημερίου του 'Ιεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου Σκοτεινῆς Ἀργους, καλοῦμεν τοὺς θουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω θέσεως.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 2ῃ Σεπτεμβρίου 1986

† Ὁ Ἀργολίδος ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Νέας Σμύρνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρὰ γρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὁργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Βάρης, 2) Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Καλαμακίου, 3) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Ἀνω Γλυφάδας, 4) Ἀγίας Παρασκευῆς Νέας Σμύρνης, 5) Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Τερψιθέας Γλυφάδας, 6) Ἀγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Γλυφάδας καὶ 7) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Ἀνω Καλαμακίου, καλοῦμεν τοὺς θουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Νέᾳ Σμύρνῃ τῇ 8ῃ Σεπτεμβρίου 1986

† Ὁ Νέας Σμύρνης ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Νέας Σμύρνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1398)73 Ν.Δ. «Περὶ συστάσεως ὁργανικῶν θέσεων Διακόνων κ.λπ.», 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 391)31.7.1981 ἡμετέραν Ἀπόφασιν «Περὶ κατανομῆς τῶν ὁργανικῶν θέσεων Διακόνων εἰς ἐνοριακοὺς Ναοὺς τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως» καὶ 3) Τὸν ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμόν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, ἐνοριῶν καὶ ἐφημερίων» καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν μιᾶς κενῆς ὁργανικῆς θέσεως Διακόνου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Φωτεινῆς Νέας Σμύρνης, καλοῦμεν τοὺς θουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ πρὸς τοῦτο κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Νέᾳ Σμύρνῃ τῇ 8ῃ Σεπτεμβρίου 1986

† Ὁ Νέας Σμύρνης ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 29)1986 Πράξεως ἡμῶν ἡ ὁποία ἐγένετο συμφώνως πρὸς τὴν κειμένην Ἐκκλησιαστικὴν Νομοθεσίαν, προκηρύσσομεν τὰς διακονικὰς θέσεις: 1) Ἱεροῦ Ναοῦ «Ἡ Γέννησις τῆς Θεοτόκου» Κουνουπιδιανῶν Κυδωνίας, 2) Ἱ. Ναοῦ «Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου» Κουρνᾶ Ἀποκορώνου, 3) Ἱ. Ναοῦ «Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου» Κάμπων Κυδωνίας, 4) Ἱ. Ναοῦ «Ἀγίου Νικολάου» Βάμου Ἀποκορώνου καὶ 5) Ἱ. Ναοῦ «Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου» Σταλοῦ Κυδωνίας, καὶ προσκαλοῦμε τοὺς θουλομένους νὰ καταλάβωσιν αὐτὰς καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα ὅπως ἐνεργήσουν κατὰ Νόμον διὰ τὰ περαιτέρω.

Χανιά 18 Ἰουλίου 1986,

† Ὁ Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου Εἰρηναῖος

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 34)1986 Πράξεως ἡμῶν ἡ ὁποία ἐγένετο συμφώνως πρὸς τὴν κειμένην Ἐκκλησ. Νομοθεσίαν, προκηρύσσομεν τὴν Ἑνοριᾶν Προφήτου Ἡλιοῦ Καθιανῶν Κυδωνίας καὶ προσκαλοῦμεν τοὺς θουλομένους νὰ καταλάβωσιν αὐτὴν καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα ὅπως ἐνεργήσουν κατὰ Νόμον διὰ τὰ περαιτέρω.

Χανιά, 1ῃ Αὐγούστου 1986

† Ὁ Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου Εἰρηναῖος

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 36)1986 Πράξεως ἡμῶν ἡ ὁποία ἐγένετο συμφώνως πρὸς τὴν κειμένην Ἐκκλησ. Νομοθεσίαν, προκηρύσσομεν τὴν Ἑνοριᾶν Ἀγίου Νικολάου Ἀρμένων Ἀποκορώνου καὶ προσκαλοῦμεν τοὺς θουλομένους νὰ καταλάβωσιν αὐτὴν καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα ὅπως ἐνεργήσουν κατὰ Νόμον διὰ τὰ περαιτέρω.

Χανιά, 1ῃ Σεπτεμβρίου 1986

† Ὁ Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου Εἰρηναῖος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΛΗΡΩΣΗ ΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ Τ.Α.Κ.Ε.

Α' Πίνακας

Τῶν υποψηφίων ποὺ ἐπελέγησαν διὰ τὴν πλήρωσιν δέκα (10) κενῶν ὁργανικῶν θέσεων τῆς Κατηγορίας Γ'Ε, τοῦ Κλάδου ΠΕ1 Διοικητικοῦ - Λογιστικοῦ τοῦ ΤΑΚΕ, μὲ εἰσαγωγικὸ βαθμὸ Γ'.

1. Μαραβελάκης Στυλιανὸς τοῦ Ἀναστασίου.
2. Κονδύλη Βασιλικὴ τοῦ Θεοδώρου.
3. Οἰκονόμου Εὐάγγελος τοῦ Παναγιώτη.
4. Γερασιμοπούλου Παναγιώτα τοῦ Κωνσταντίνου.
5. Μανιατᾶς Δημήτριος τοῦ Γεωργίου.
6. Οἰκονόμου Παναγιώτης τοῦ Ταξιάρχῃ.
7. Ἀλεξόπουλος Ἀλέξανδρος τοῦ Βασιλείου.
8. Παπαϊωάννου Γεώργιος τοῦ Θεοδώρου.
9. Ροδόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Χααραλάμπους.
10. Παπαδοπούλου Μαρία τοῦ Γεωργίου.

Β' Πίνακας

Τῶν υποψηφίων ποὺ ἐπελέγησαν διὰ τὴν πλήρωσιν πέντε (5) κενῶν ὁργανικῶν θέσεων τῆς Κατηγορίας Δ'Ε, τοῦ Κλάδου ΔΕ1 Γραφῶν - Δακτυλογράφων τοῦ ΤΑΚΕ, μὲ εἰσαγωγικὸ βαθμὸ Γ'.

1. Παπαχρήστου Ἀγλαΐα τοῦ Ἰωάννη.
2. Παπαθαρσάμη Παναγιώτα τοῦ Βασιλείου.
3. Βούλγαρη Ἀναστασία τοῦ Θεμιστοκλῆ.
4. Κελεμένης Δημήτριος τοῦ Νικολάου.
5. Σταθακόπουλος Κωνσταντῖνος τοῦ Ζωγράφου.

Ἀθῆναι 14 Αὐγούστου 1986

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ὁ Πρόεδρος

Ἀρχιμ. Ἰάκωθος Παπαθανασίου - Γκίνης.

Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου

Τὰ Μέλη

Θωμᾶς Α. Τσέτσος

Νικόλαος Ε. Κουκουδάκης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ
ΕΦΗΜΕΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
(Τ.Α.Κ.Ε.)

Ἀριθ. Πρωτ. 22468

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ (1ῃ)

1. Τὸ Ταμεῖο Ἀσφαλίσεως Ὁρθόδοξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου Ἑλλάδος (ΤΑΚΕ), καλεῖ ὄσους ἐπιθυμοῦν καὶ ἔχουν τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως αὐτὰ ὀρί-

ζονται εις τὰ ἄρθρα 6 ἕως καὶ 13 τοῦ ἀριθ. 5) 1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων» (Κ.Ε.Υ.) (ΦΕΚ 48 Α'), νὰ υποβάλλουν αἰτήσεις διὰ τὴν πλήρωση, χωρὶς διαγωνισμό, ἀλλὰ μὲ ἐπιλογή, τριῶν (3) θέσεων τῆς Κατηγορίας ΔΕ, τοῦ Κλάδου ΔΕ 2 Βοηθῶν Προγραμματιστῶν, μὲ εἰσαγωγικὸ βαθμὸ Γ' (πρῶν Κλάδος ΜΕ 2 Βοηθῶν Προγραμματιστῶν μὲ εἰσαγωγικὸ βαθμὸ 10ο).

2. Οἱ ὑποψήφιοι πρέπει.

α. Νὰ εἶναι Ἕλληνες πολῖτες ἢ ἄλλοδαποὶ ὁμογενεῖς, Χριστιανοὶ Ὁρθόδοξοι καὶ νὰ ἔχουν τὸ προσήκον δι' Ἐκκλησιαστικὸν ὑπάλληλον ἥθος (ἄρθρ. 7, 8 καὶ 12 Κ.Ε.Υ.).

β. Νὰ ἔχουν συμπληρώσει τὸ 21ο ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ νὰ μὴν ἔχουν ὑπερβῇ τὸ 40ὸ (ἄρθρ. 9 Κ.Ε.Υ.).

γ. Οἱ ἄνδρες νὰ ἔχουν ἐκπληρώσει τὶς στρατιωτικὰς τοὺς ὑποχρεώσεις ἢ νὰ ἔχουν ἀπαλλαγῇ νομίμως ἀπ' αὐτὰς, νὰ μὴν εἶναι ἀνυπότακτοι ἢ νὰ μὴν ἔχουν καταδικασθεῖ διὰ λιποταξία μὲ τελεσίδικη ἀπόφαση (ἄρθρ. 10 Κ.Ε.Υ.).

δ. Νὰ μὴν ὑπάρχει κώλυμα ἀπὸ ποινικὴ καταδίκη ἢ ὑποδικία ἢ ἀπαγόρευση ἢ δικαστικὴ ἀντίληψη (ἄρθρ. 11 Κ.Ε.Υ.).

ε. Νὰ εἶναι ὑγιεῖς.

στ. Νὰ ἔχουν ἀπολυτήριον ἐξαταξίου Γυμνασίου ἢ Λυκείου ἢ ἄλλου ἰσοτίμου Σχολείου Μέσης Ἐκπαίδευσεως καὶ εἰδικότητα σὲ θέματα μηχανογραφήσεως, πού θὰ ἀποδεικνύεται προσήκοντως (ἐγγράφως).

3. Αὐτοὶ πού θέλουν νὰ διορισθῶν σὶς ἀνωτέρω θέσεις ὀφείλουν μέσα σὲ ἀποκλειστικὴ προθεσμία εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τὴν ἐπομένη τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης Προκηρύξεως, δηλαδὴ μέχρι καὶ τῆς 6ης Ὀκτωβρίου 1986, νὰ υποβάλουν στὸ ΤΑΚΕ (Σοφοκλέους 4, Ἀθῆναι 102 10), εἰδικὴ αἴτηση - ὑπεύθυνη δήλωση, πού θὰ περιλαμβάνει ὅλα τὰ στοιχεῖα ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ προκύπτει ὅτι ὁ ὑποψήφιος κατέχει τὰ προσόντα πού ὀρίζονται ἀπὸ τὴν παρούσα Προκήρυξη. Ἀκόμη, πρέπει νὰ περιέχει καὶ τὸ ἂν ὁ ὑποψήφιος ὑπηρετεῖ στὸ Δημόσιο Τομεᾶ, ὅπως αὐτὸς ἐννοεῖται εἰς τὴν παρ. 6 τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ Ν. 1256) 1982 καὶ ἂν ἔφυγε γιὰ ποιά αἰτία.

Ἡ αἴτηση - ὑπεύθυνη δήλωση πού, σ η μ ε ι ω τ έ ο ν, χ ο ρ η γ ε ῖ τ α ι ἀ π ὸ τ ὸ ΤΑΚΕ, πρέπει νὰ συνοδεύεται, ἀπαραιτήτως, μὲ τὰ ἐξῆς δικαιολογητικά:

— Πιστοποιητικὸ τοῦ οἰκείου Δημάρχου ἢ Προέδρου Κοινότητος, περὶ τῆς ἐγγραφῆς τοῦ ὑποψηφίου στὸ Μητρώο Ἀρρένων, ἢ, προκειμένου περὶ θηλέων στὸ Γενικὸ Μητρώο. Ἀπὸ τὸ πιστοποιητικὸ αὐτὸ νὰ φαίνεται ἀκόμη ἡ χρονολογία γεννήσεως τοῦ ὑποψηφίου, καθὼς καὶ ὁ τρόπος καὶ χρόνος κτήσεως τῆς Ἑλληνικῆς ἰθαγένειας.

Οἱ ὁμογενεῖς πρέπει νὰ υποβάλουν ἔγγραφο ἐπίσημο δικαιολογητικὸ πού νὰ ἀποδεικνύει τὴ χρονολογία γεννήσεως καὶ τὴν ιδιότητά τους ὡς ὁμογενῶν.

— Τίτλο σπουδῶν ἀπὸ τοὺς ἀναφερόμενους στὴν παρ. 2 περίπτ. στ' τῆς παρούσης Προκηρύξεως καὶ ἔγγραφα στοιχεῖα ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ ἀποδεικνύεται ἡ εἰδικότητα σὲ θέματα μηχανογραφήσεως.

— Βιογραφικὸ σημείωμα διὰ τὶς μέχρι τώρα σπουδὲς ἢ ἀσχολίες πού θὰ φέρει ἡμερομηνία καὶ ὑπογραφή τοῦ ὑποψηφίου.

— Συστατικὴ ἐπιστολὴ τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου.

Αἰτήσεις - δηλώσεις μποροῦν νὰ υποβληθῶν καὶ ταχυδρομικῶς. Στὴν περίπτωσιν αὕτῃ πρέπει νὰ ἀποσταλῶν μαζὺ μὲ τὰ δικαιολογητικά εἰς τὸ ΤΑΚΕ, μὲ συστημένο δέμα, ἐντὸς τῆς προθεσμίας πού καθορίζεται ἀνωτέρω.

4. Σημειώνεται ὅτι, μετὰ τὸν ἐλεγχο τῶν τυπικῶν προσόντων, θὰ ἐπακολουθήσει συνέντευξη διὰ τὴν ἐξέταση τῶν ὑποψηφίων νὰ ἀνταποκριθῶν εἰς τὰ ὑπαλληλικά των καθήκοντα.

5. Περισσότερες πληροφορίες, καθὼς καὶ σχετικὴ αἴτηση - ὑπεύθυνη δήλωση, παρέχονται ἀπὸ τὸ Τμήμα Προσωπικοῦ τοῦ ΤΑΚΕ (Σοφοκλέους 4, 5ος ὁροφος, Γραφεῖο 4, τηλ. 3218.674 - 7), κατὰ τὶς ἐργασίμες ἡμέρες καὶ ὥρες.

Ἀθῆναι, 4 Σεπτεμβρίου 1986

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

÷ Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ (2α)

1. Τὸ Ταμεῖο Ἀσφαλίσεως Ὁρθόδοξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου Ἑλλάδος (ΤΑΚΕ), καλεῖ ὅσους ἐπιθυμοῦν καὶ ἔχουν τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως αὐτὰ ὀρίζονται εἰς τὰ ἄρθρα 6 ἕως καὶ 13 τοῦ ἀριθ. 5) 1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων» (Κ.Ε.Υ.) (ΦΕΚ 48 Α'), νὰ υποβάλλουν αἰτήσεις διὰ τὴν πλήρωση, χωρὶς διαγωνισμό, ἀλλὰ μὲ ἐπιλογή, δύο (2) θέσεων τῆς Κατηγορίας ΥΕ, τοῦ Κλάδου ΥΕ 1 Κλητῆρων, μὲ εἰσαγωγικὸ βαθμὸ Δ' (πρῶν Κλάδος ΣΕ 1 Κλητῆρων, μὲ εἰσαγωγικὸ βαθμὸ 12ο).

2. Οἱ ὑποψήφιοι πρέπει:

α. Νὰ εἶναι Ἕλληνες πολῖτες ἢ ἄλλοδαποὶ ὁμογενεῖς, Χριστιανοὶ Ὁρθόδοξοι καὶ νὰ ἔχουν τὸ προσήκον δι' Ἐκκλησιαστικὸν ὑπάλληλον ἥθος (ἄρθρ. 7, 8 καὶ 12 Κ.Ε.Υ.).

β. Νὰ ἔχουν συμπληρώσει τὸ 21ο ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ νὰ μὴν ἔχουν ὑπερβῇ τὸ 40ὸ (ἄρθρ. 9 Κ.Ε.Υ.).

γ. Οἱ ἄνδρες νὰ ἔχουν ἐκπληρώσει τὶς στρατιωτικὰς τοὺς ὑποχρεώσεις ἢ νὰ ἔχουν ἀπαλλαγῇ νομίμως ἀπ' αὐτὰς, νὰ μὴν εἶναι ἀνυπότακτοι ἢ νὰ μὴν ἔχουν καταδικασθεῖ διὰ λιποταξία μὲ τελεσίδικη ἀπόφαση (ἄρθρ. 10 Κ.Ε.Υ.).

δ. Νὰ μὴν ὑπάρχει κώλυμα ἀπὸ ποινικὴ καταδίκη ἢ ὑποδικία ἢ ἀπαγόρευση ἢ δικαστικὴ ἀντίληψη (ἄρθρ. 11 Κ.Ε.Υ.).

ε. Νὰ εἶναι ὑγιεῖς.

στ. Νὰ ἔχουν ἀπολυτήριον Δημοτικοῦ Σχολείου.

3. Αὐτοὶ πού θέλουν νὰ διορισθῶν σὶς ἀνωτέρω θέσεις ὀφείλουν μέσα σὲ ἀποκλειστικὴ προθεσμία εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τὴν ἐπομένη τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης Προκηρύξεως, δηλαδὴ μέχρι καὶ τῆς 6ης Ὀκτωβρίου 1986, νὰ υποβάλουν στὸ ΤΑΚΕ (Σοφοκλέους 4, Ἀθῆναι 102 10), εἰδικὴ αἴτηση - ὑπεύθυνη δήλωση, πού θὰ περιλαμβάνει ὅλα τὰ στοιχεῖα ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ προκύπτει ὅτι ὁ ὑποψήφιος κατέχει τὰ προσόντα πού ὀρίζονται ἀπὸ τὴν παρούσα Προκήρυξη. Ἀκόμη, πρέπει νὰ περιέχει καὶ τὸ ἂν ὁ ὑποψήφιος ὑπηρετεῖ στὸ Δημόσιο Τομεᾶ, ὅπως αὐτὸς ἐννοεῖται εἰς τὴν παρ. 6 τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ Ν. 1256) 1982 καὶ ἂν ἔφυγε γιὰ ποιά αἰτία.

Ἡ αἴτηση - ὑπεύθυνη δήλωση, πού, σ η μ ε ι ω τ έ ο ν, χ ο ρ η γ ε ῖ τ α ι ἀ π ὸ τ ὸ ΤΑΚΕ, πρέπει νὰ συνοδεύεται, ἀπαραιτήτως, μὲ τὰ ἐξῆς δικαιολογητικά:

— Πιστοποιητικὸ τοῦ οἰκείου Δημάρχου ἢ Προέδρου Κοινότητος, περὶ τῆς ἐγγραφῆς τοῦ ὑποψηφίου στὸ Μητρώο Ἀρρένων, ἢ, προκειμένου περὶ θηλέων, στὸ Γενικὸ Μητρώο. Ἀπὸ τὸ πιστοποιητικὸ αὐτὸ νὰ φαίνεται ἀκόμη ἡ χρονολογία γεννήσεως τοῦ ὑποψηφίου, καθὼς καὶ ὁ τρόπος καὶ χρόνος κτήσεως τῆς Ἑλληνικῆς ἰθαγένειας.

Οἱ ὁμογενεῖς πρέπει νὰ ὑποβάλουν ἔγγραφο ἐπίσημο δικαιολογητικό πὺν νὰ ἀποδεικνύει τὴ χρονολογία γεννήσεως καὶ τὴν ιδιότητά τους ὡς ὁμογενῶν.

—Τίτλο σπουδῶν.

—Βιογραφικὸ σημεῖωμα διὰ τὶς μέχρι τώρα σπουδὲς ἢ ἀσχολίες πὺν θὰ φέρει ἡμερομηνία καὶ ὑπογραφή τοῦ ὑποψηφίου.

—Συστατικὴ ἐπιστολὴ τοῦ οἰκείου ἱεράρχου.

Αἰτήσεις - δηλώσεις μποροῦν νὰ ὑποβληθοῦν καὶ ταχυδρομικῶς. Στὴν περίπτωσιν αὐτὴ πρέπει νὰ ἀποσταλοῦν μαζὺ μὲ τὰ δικαιολογητικά εἰς τὸ ΤΑΚΕ, μὲ συστημένο δέμα, ἐντὸς τῆς προθεσμίας πὺν καθορίζεται ἀνωτέρω.

4. Περισσότερες πληροφορίες, καθὼς καὶ σχετικὴ αἴτηση - ὑπεύθυνη δήλωση, παρέχονται ἀπὸ τὸ Τμήμα Προσωπικοῦ τοῦ ΤΑΚΕ (Σοφοκλέους 4, 5ος ὁροφος, Γραφεῖο 4, τηλ. 3218.674 - 7), κατὰ τὶς ἐργασίμες ἡμέρες καὶ ὥρες.

Ἀθῆναι, 4 Σεπτεμβρίου 1986

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΙΕΡΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΤΗΝΟΥ

Π ρ ο κ ῆ ρ υ ξ η

π λ η ρ ὠ σ ε ω ς θ έ σ ε ω ς Ἱ ε ρ ο κ ῆ ρ υ κ ο ς

Ἡ Διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρύματος τῆς Εὐαγγελιστρίας Τήνου, ἔχοντας ὑπόψιν τὶς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 62)1975 Κανονισμοῦ, πὺν διατηρήθηκαν σὲ ἰσχὺ μὲ τὸ ἄρθρο τοῦ Ν. 349)1976, καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 344)3.7.1986 πράξιν τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως προκηρῶσει τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τοῦ Ἱεροκῆρυκος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εὐαγγελιστρίας Τήνου, καὶ καλεῖ ὅσους ἐπιθυμοῦν καὶ ἔχουν τὰ νόμιμα προσόντα νὰ ὑποβάλουν στὸ Ἱερό Ἰδρυμα Εὐαγγελιστρίας Τήνου, μέσα σὲ 15 ἡμέρες ἀπὸ τῆς δημοσίευσέως τῆς παρούσης προκηρύξεως στὸ Περιοδικὸ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» αἴτηση, μὲ τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά, καθὼς καὶ σύντομο βιογραφικὸ σημεῖωμα. Ἡ θέση τοῦ Ἱεροκῆρυκος ἐντάσσεται στὶς ὀργανικὲς θέσεις τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρύματος καὶ ἀνήκει στὴν κατηγορίαν ΠΕ 1 Κληρικῶν.

Τήνος, 1η Αὐγούστου 1986

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΝΤΑΜΟΥΡΗΣ

Π ε ρ ῖ λ η ψ η Π ρ ο κ η ρ ῶ ξ ε ω ς

π λ η ρ ὠ σ ε ω ς θ έ σ ε ω ς π ρ ω τ ο ψ ᾱ λ τ η

Ἡ Διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρύματος τῆς Εὐαγγελιστρίας Τήνου, προκειμένου νὰ προθεῖ στὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τοῦ Πρωτοψάλτη τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εὐαγγελιστρίας Τήνου μὲ σύμβαση σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ὀρισμένου χρόνου, καὶ ἔχοντας ὑπόψιν τὴν ὑπ' ἀριθμ. 344)3.7.86 πράξιν τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, καλεῖ τοὺς ἐνδιαφερομένους πὺν ἔχουν τὰ νόμιμα τυπικά καὶ οὐσιαστικά προσόντα νὰ ὑποβάλουν στὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρύματος αἴτηση μαζὺ μὲ τὰ ὑπόλοιπα στοιχεῖα, πὺν ἀναφέρονται στὴ σχετικὴ προκήρυξιν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τὴ δημοσίευσιν τῆς παρούσης στὸ Περιοδικὸ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Τήνος, 1η Αὐγούστου 1986

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΝΤΑΜΟΥΡΗΣ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Πειραιῶς ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

† Ὁ Καστορίας ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Καθηγητῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Α) Ἑσωτερικοῦ : Δραχμαὶ 300 ἑτησίως.

Β) Ἐξωτερικοῦ : Δολλάρια 20 ἑτησίως.

Τιμὴ ἑκάστου τεύχους μετὰ τοῦ «ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ»

δρχ. 15.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εὐαγγέλιον Δ. Θεοδώρου, Τὰ κρίσιμα προβλήματα τῶν νέων.

Ἡ Δ. Ἱ. Σύνοδος τῆς 130ῆς περιόδου (1.9.86 - 31.8.87).

Μητροπ. Μεσσηνίας Χρυσόστομος, Ἐπικήδειος εἰς τὸν Εὐδόξα Ξενοφωντινὸν ἡγούμενον Νικηφόρον († 1872).

Πίναξ ὑποψηφίων πρὸς ἔγγραφὴν εἰς τὸν κατὰλογον ἐκλογίμων.

Μητροπ. Δράμας Διονυσίου, Τὸ ἐσχολογικὸν νόημα τῆς Μεταμορφώσεως.

Μητροπ. Γρεβενῶν Σεργίου, Ἡ Ἱ. Μονὴ τοῦ Ὁσίου Νικάνορος καὶ τὸ κειμηλιοφυλάκειον αὐτῆς.

Μητροπ. Περιστερίου Χρυσόστομος, Θεολογικὸς Διάλογος Ὁρθοδόξου καὶ ΡΚαθολικῆς Ἐκκλησίας.

Μητροπ. Σταυρουπόλεως Μαξίμος, Ὁρθόδοξος Μοναχισμὸς καὶ ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἁγ. Ὁρους εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον.

Ἱ. Μ. Χατζηφώτης, Τὰ κατὰ τὴν τελευτὴν τοῦ αἰοδύμου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Νικολάου τοῦ Στ'.

Ἱ. Χ. Κωνσταντινίδης, Ἱουστίνος, Πατριάρχης Ρουμανίας (1977 - 1986).

Εὐαγγέλιον Δ. Θεοδώρου, Νίκος Νησιώτης (1925 - 1986).

Ε. Δ. Θ., Ἡ χειροτονία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Περγάμου κ. Ἰωάννου.

Τὸ κληρικολαϊκὸ Συνέδριον τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Θουαίρων καὶ Μεγ. Βρετανίας.

Παρατηρήσεις καὶ Σχόλια.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Παράρτημα.